

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ATHENS UNIVERSITY OF ECONOMICS AND BUSINESS

**ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ
ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**
στο 1ο Συνέδριο Αποφοίτων του ΟΠΑ

editorial

1ο Συνέδριο Αποφοίτων ΟΠΑ: γίναμε μέρος της Ιστορίας, συνεχίζουμε με Όραμα

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΒΑΣΔΕΚΗ**,
Πρύτανη του ΟΠΑ

Το 1ο Συνέδριο Αποφοίτων του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών είναι πλέον γεγονός. Γίναμε όλοι μέρος μιας ιστορίας 105 χρόνων. Όπως είπε ένας απόφοιτος: «Καταφέραμε μετά από τόσα χρόνια να βρεθούμε όλοι μαζί, εδώ στο εμβληματικό μας κτήριο της οδού Πατησίων». Εδώ, που έχουν περάσει 80.000 απόφοιτοι, οι οποίοι έχουν αφήσει το αποτύπωμά τους στην ελληνική και παγκόσμια οικονομία. Επιχειρηματίες, στελέχη επιχειρήσεων κάθε επιπέδου και θέσης στην ιεραρχία των επιχειρήσεων, Καθηγητές και ακαδημαϊκοί στα πανεπιστήμια όλου του πλανήτη, δημόσιοι λειτουργοί και πολιτικοί.

Οι στιγμές που εκτυλίχθηκαν στις 17 Ιανουαρίου ήταν γεμάτες συναίσθημα και συγκίνηση που μόνο σε αυτόν τον χώρο θα μπορούσε να τις νιώσει πραγματικά ο καθένας και η καθεμία από τους αποφοίτους παράλληλα με τη ζωντανή ατμόσφαιρα και το αίσθημα της μεγαλοπρέπειας που αποπνέει αυτό το κτήριο, παρά τα χρόνια που έχουν περάσει. Πολλές και διαφορετικές γενιές αποφοίτων συναντήθηκαν για πρώτη φορά, κι αυτό από μόνο του είναι κάτι μοναδικό και συναρπαστικό. Νομίζω ότι το όνομα «ΑΣΟΕΕ» κυριάρχησε στα στόματα και τις αναφορές των αποφοίτων, όχι μόνο στις παλαιότερες, αλλά και στις νεότερες γενιές σηματοδοτώντας τις αξίες, αλλά και τη φήμη ως άυλο περιουσιακό στοιχείο, το «brand equity», όπως το λένε, του Πανεπιστημίου.

Ο στρατηγικός προσανατολισμός στην εξωστρέφεια εκφράστηκε στον ύψιστο βαθμό της με αυτή τη συμβολική ενέργεια. Αλλά δεν μένουμε εδώ. Συνεχίζουμε με τη δύναμη και το κίνητρο που εμπνέουμε από τέτοιες ενέργειες υψηλής συμμετοχής και εμπλοκής των αποφοίτων μας για να πάμε στα επόμενα βήματα σύνδεσης μαζί τους. Γιατί το Πανεπιστήμιο έχει πολλά να δώσει σε αυτούς, αλλά και να πάρει, σε μια σχέση αμοιβαίου και διαρκούς οφέλους. Η εξέλιξη του Πανεπιστημίου ως κόμβου μεταφοράς γνώσης, κατάρτισης και τεχνολογίας με άμεση σύνδεση με την αγορά εργασίας και η λειτουργία του ως συνδετικού κρίκου συνεργασιών μεταξύ των αποφοίτων αποτελούν βασικούς τομείς ανάπτυξης που μόνο σε νέους δρόμους ευημερίας οδηγούν. Όσο πιο κοντά στο Πανεπιστήμιο είναι οι απόφοιτοι τόσο περισσότερο θα ωφεληθούν, κι εμείς θα τους δώσουμε πολλές αφορμές προς αυτή την κατεύθυνση.

Το παρόν τεύχος είναι αφιερωμένο στο 1ο Συνέδριο Αποφοίτων και ειδικά στις εξαιρετικές ομιλίες και συζητήσεις που έγιναν στο πλαίσιο των εννέα πάνελ που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκειά του σε θέματα που θα απασχολούν το 2026 και τα επόμενα χρόνια την οικονομία και αφορούν τις σύγχρονες τάσεις της οικονομίας, της επιχειρηματικότητας και της τεχνολογίας της πληροφορίας.

Τέλος, θα ήθελα εκ μέρους της διοίκησης του ΟΠΑ να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τους χορηγούς του 1ου Συνεδρίου που συμμετείχαν αλλά και συνέβαλαν σημαντικά στην εκπλήρωση του ειδικού σκοπού του Συνεδρίου, που ήταν η κατασκευή σύγχρονου αναγνωστηρίου στη βιβλιοθήκη του κεντρικού κτηρίου, η οποία σύντομα θα λάβει «σάρκα και οστά».

Της ΜΟΝΑΔΑΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΟΠΑ

Σταθερή άνοδος σε κρίσιμους ακαδημαϊκούς δείκτες

Βελτίωση σε κρίσιμους ποσοτικούς και ποιοτικούς δείκτες που αφορούν τον πυρήνα των ακαδημαϊκών, ερευνητικών και διοικητικών του λειτουργιών πέτυχε και το 2026 το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΟΠΑ), συνεχίζοντας τη σταθερά ανοδική πορεία που καταγράφει από το 2020.

Στο πλαίσιο της κατανομής του 30% της τακτικής χρηματοδότησης που βασίζεται σε ποιοτικά κριτήρια, το ΟΠΑ κατέλαβε την τρίτη θέση ανάμεσα σε όλα τα Πανεπιστήμια της χώρας, συγκεντρώνοντας συνολικά 2.472 μόρια, σημειώνοντας αύξηση κατά 17,55% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘΑΑΕ). Το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών παρουσιάζει ιδιαίτε-

στην πρώτη τριάδα των ελληνικών ΑΕΙ το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών με βάση τα ποιοτικά κριτήρια χρηματοδότησης

ρα θετική εικόνα στους δείκτες που σχετίζονται με την αποτελεσματικότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως ο ρυθμός έγκαιρης αποφοίτησης, η μείωση της μέσης διάρκειας σπουδών και η αναβάθμιση της ποιότητας των προγραμμάτων σπουδών. Σε αρκετές περιπτώσεις, μάλιστα, οι επιδόσεις αυτές υπερβαίνουν τον μέσο όρο των ελληνικών ΑΕΙ, γεγονός που καταδεικνύει τη στοχευμένη βελτίωση του εκπαιδευτικού σχεδιασμού και την ενίσχυση της φοιτητοκεντρικής προσέγγισης.

Παράλληλα, σημαντική πρόοδος καταγράφεται στους δείκτες που αφορούν τον ψηφιακό μετασχηματισμό και τη διοικητική επάρκεια του Ιδρύματος.

Στη θετική αξιολόγηση συνέβαλαν αποφασιστικά η αύξηση της πληρότητας και της αξιοπιστίας των διοικητικών δεδομένων, η συστηματική αξιοποίηση πληροφοριακών συστημάτων και η βελτίωση των ψηφιακών υπηρεσιών προς φοιτητές και προσωπικό.

Σημαντική βαρύτητα αποδίδεται επίσης στους δείκτες εξωστρέφειας, διεθνούς παρουσίας

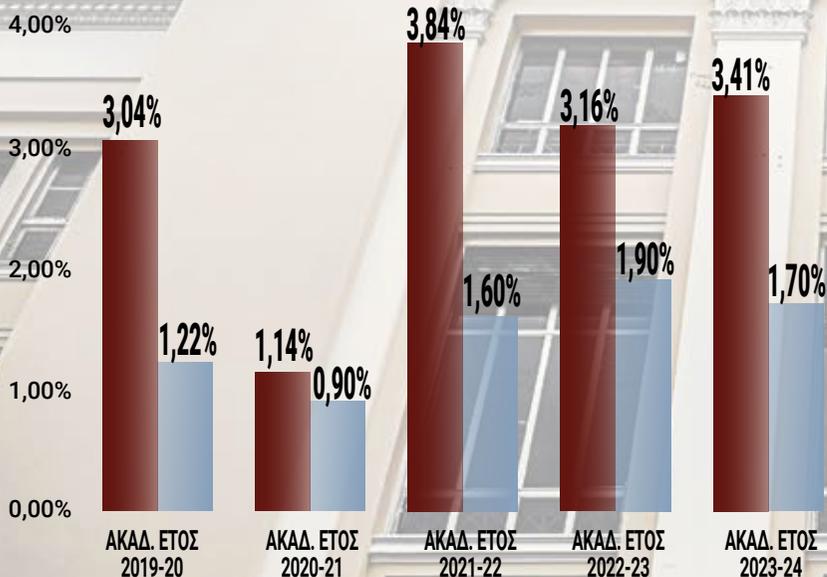
και σύνδεσης με την κοινωνία και την οικονομία. Η ενίσχυση των διεθνών συνεργασιών, η αύξηση των αγγλόφωνων προγραμμάτων και η ενεργότερη συμμετοχή του ΟΠΑ σε ερευνητικά και αναπτυξιακά δίκτυα αποτυπώνουν τη στρατηγική επιλογή του Ιδρύματος να ενισχύσει τον διεθνή και κοινωνικό του ρόλο.

Η βελτιωμένη θέση του Ιδρύμα-

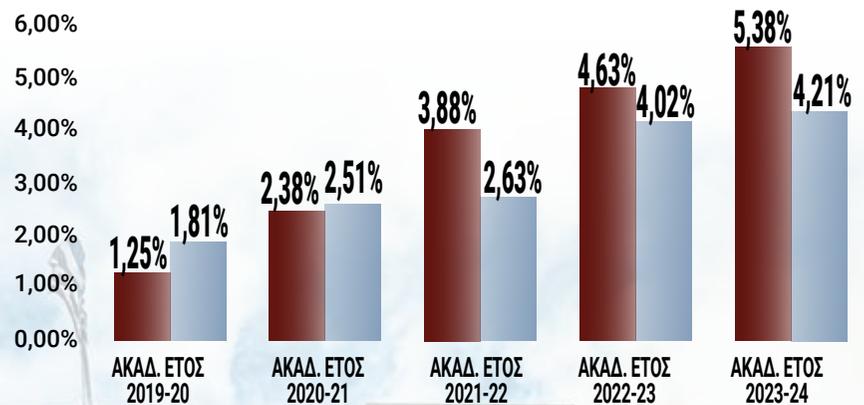
τος στο πλαίσιο της κατανομής της τακτικής επιχορήγησης για το 2026 ενισχύει περαιτέρω τη δυνατότητά του να επενδύσει στο ανθρώπινο δυναμικό, στις υποδομές και στην αναβάθμιση του ακαδημαϊκού του έργου. Όλα τα παραπάνω αποτελούν καρπό της συλλογικής και συστηματικής προσπάθειας της πανεπιστημιακής κοινότητας, με καθοριστική τη συμβολή της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟΔΠ) στον σχεδιασμό, την παρακολούθηση και την τεκμηρίωση των δεικτών ποιότητας.

■ ΟΠΑ
■ Μ.Ο. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ

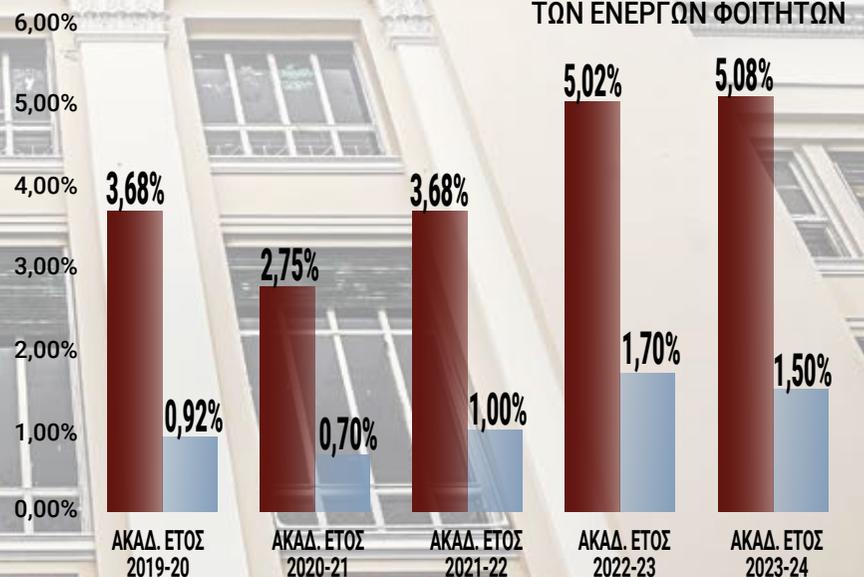
ΕΤΗΣΙΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ERASMUS ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

ΠΛΗΘΟΣ ΕΝΕΡΓΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ ΑΝΑ ΤΜΗΜΑ

ΕΤΗΣΙΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ERASMUS ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Advertorial

Η μελέτη της Accenture με τίτλο «Sovereign AI: Own your AI future» διαπίστωσε ότι οι ευρωπαϊκοί οργανισμοί δίνουν μεγαλύτερη έμφαση στη διατήρηση του ελέγχου των δεδομένων και των υποδομών τους, γεγονός που αναμένεται να επιταχύνει τη ζήτηση για Sovereign AI.

Ως **Sovereign AI** ορίζεται η ικανότητα μιας χώρας να αναπτύσσει και να αξιοποιεί την τεχνητή νοημοσύνη χρησιμοποιώντας τοπικές υποδομές, δεδομένα, μοντέλα και ανθρώπινο δυναμικό, με στόχο την προστασία των δεδομένων από ξένη πρόσβαση, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και τη μείωση της εξάρτησης από παρόχους τεχνολογίας του εξωτερικού.

Στην Ευρώπη, το 62% των οργανισμών αναζητά σχετικές λύσεις ως απάντηση στην τρέχουσα γεωπολιτική αβεβαιότητα, μια ανησυχία που είναι εντονότερη στους οργανισμούς της Δανίας (80%), της Ιρλανδίας (72%) και της Γερμανίας (72%). Οι τομείς με αυστηρές κανονιστικές απαιτήσεις και ευαίσθητα δεδομένα είναι πιθανότερο να ηγηθούν της υιοθέτησης λύσεων Sovereign AI, συμπεριλαμβανομένων των τραπεζών (76%), των δημόσιων υπηρεσιών (69%) και των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας (70%).

Η τάση αυτή αναμένεται να ενισχυθεί τα επόμενα δύο χρόνια, καθώς το 60% των ευρωπαϊκών οργανισμών σχεδιάζει να αυξήσει τις επενδύσεις σε τεχνολογίες Sovereign AI, ειδικά στη Γερμανία (73%), την Ιταλία (71%) και την Ελβετία (64%).

Ισορροπία μεταξύ ελέγχου δεδομένων και πρόσβασης στην παγκόσμια καινοτομία

Η μελέτη υπογραμμίζει ότι, κατά μέσο όρο, μόλις το ένα τρίτο (36%) των πρωτοβουλι-

ΜΕΛΕΤΗ ACCENTURE: Η Ευρώπη επιδιώκει μεγαλύτερη αυτονομία στην ΤΝ

Απαιτείται ισορροπία μεταξύ ελέγχου δεδομένων και πρόσβασης στην παγκόσμια καινοτομία

ών τεχνητής νοημοσύνης και των δεδομένων των ευρωπαϊκών οργανισμών απαιτούν Sovereign AI λόγω κανονιστικών απαιτήσεων ή ευαισθησίας των δεδομένων. Οι κεφαλαιαγορές και οι δημόσιες υπηρεσίες είναι τομείς όπου τέτοια μέτρα εφαρμόζονται σε μεγαλύτερο ποσοστό δεδομένων.

Οι ευρωπαϊκοί οργανισμοί αναζητούν μια ισορροπία μεταξύ του ελέγχου των δεδομένων και της πρόσβασης στην παγκόσμια καινοτομία, με το 65% να αναγνωρίζει ότι δεν μπορεί να παραμείνει ανταγωνιστικό χωρίς να αξιοποιεί παρόχους τεχνολογίας εκτός Ευρώπης. Το 57% εξετάζει το ενδεχόμενο χρήσης λύσεων Sovereign AI τόσο από Ευρωπαίους όσο και από μη Ευρωπαίους παρόχους.

Επαναπροσδιορισμός της κυριαρχίας: από τη διαχείριση κινδύνου στο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα

Μόνο το 19% των οργανισμών θεωρεί τη Sovereign AI ως ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, ενώ το 48% αναφέρει τις απαιτήσεις συμμόρφωσης ως το πρωταρχικό κίνητρο για την υιοθέτηση αντίστοιχων λύσεων. Η Sovereign AI εξακολουθεί να εκλαμβάνεται ως τεχνικό ζήτημα εντός των επιχειρήσεων, καθώς μόνο το 16% των ευρωπαϊκών εταιρειών έχει αναγάγει την κυριαρχία της τεχνητής νοημοσύνης σε ζήτημα επιπέδου CEO ή διοικητικού συμβουλίου. Ωστόσο, υπάρχει μια αυξανόμενη αναγνώριση της στρατηγικής της σημασίας, με το 73% των οργανισμών να ζητά από τις κυβερνήσεις και τους θεσμούς, όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση, να

διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο στην ενίσχυση της ψηφιακής κυριαρχίας της Ευρώπης, μέσω κανονισμών, επιδοτήσεων ή δημόσιων επενδύσεων. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις θεωρούνται καθοριστικός παράγοντας σε αυτή την επιδίωξη, με το 70% των οργανισμών να θεωρεί σημαντική τη βοήθεια προς αυτές για πρόσβαση σε κυρίαρχες λύσεις.

Η Accenture προτείνει τέσσερις δράσεις για τη μεγιστοποίηση των ευκαιριών που απορρέουν από τη Sovereign AI:

- Προτεραιότητα υπό την άμεση ηγεσία του CEO. Η Sovereign AI πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα υπό την ηγεσία του CEO, ευθυγραμμίζοντας τη στρατηγική τεχνητής νοημοσύνης με τον επιχειρηματικό κίνδυνο, την ανάπτυξη και τις γεωπολιτικές καταστάσεις.

- Επαναπροσδιορισμός της Κυριαρχίας. Οι οργανισμοί οφείλουν να αντιμετωπίσουν την κυριαρχία της τεχνητής νοημοσύνης ως στρατηγικό μοχλό δημιουργίας αξίας και ενίσχυσης του ανταγωνιστικού τους πλεονεκτήματος και όχι ως μηχανισμού απλής διαχείρισης ή περιορισμού των κινδύνων.

- Επέκταση του Οικοσυστήματος. Οι εταιρείες πρέπει να χτίσουν υβριδικά οικοσυστήματα που συνδυάζουν την τοπική εμπειροσύνη με την παγκόσμια καινοτομία, προσαρμόζοντας τα μέτρα αυτονομίας εκεί που έχουν τη μεγαλύτερη σημασία.

- Επανακαθορισμός της Αρχιτεκτονικής. Οι επιχειρήσεις οφείλουν να σχεδιάσουν την αρχιτεκτονική της τεχνητής νοημοσύνης σε multi-cloud περιβάλλοντα, διασφαλίζοντας ότι η αρχή της κυριαρχίας ενσωματώνεται σε κάθε επίπεδο, από τα δεδομένα και τις υποδομές έως τα μοντέλα και τις εφαρμογές, με στόχο τη μέγιστη ανθεκτικότητα και προσαρμοστικότητα.

Όρος επαγγελματικής επιβίωσης η διά βίου εκπαίδευση

Προγράμματα προσαρμοσμένα στην εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης από το ΚΕΔΙΒΙΜ του ΟΠΑ

Στην αυγή της τέταρτης βιομηχανικής επανάστασης, η επαγγελματική σταδιοδρομία δεν καθορίζεται πλέον από έναν στατικό τίτλο σπουδών, αλλά από τη συνεχή ικανότητα προσαρμογής σε ταχέως μεταβαλλόμενα περιβάλλοντα. Η διά βίου εκπαίδευση αναδεικνύεται σε κεντρικό μοχλό επαγγελματικής προσαρμοστικότητας, ιδιαίτερα υπό την πίεση της ραγδαίας ανάπτυξης της Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ).

Πώς η διά βίου εκπαίδευση μπορεί να μετατρέψει την Τεχνητή Νοημοσύνη από πρόκληση σε ευκαιρία για επαγγελματική ανθεκτικότητα; Σε ένα περιβάλλον όπου η αξία των αρχικών τίτλων σπουδών φθίνει ταχύτατα, η διά βίου εκπαίδευση δεν αποτελεί πλέον επιλογή αυτοβελτίωσης, είναι θεμελιώδης προϋπόθεση για την επαγγελματική ανθεκτικότητα. Η μάθηση παύει να είναι συμπληρωματικό προσόν και καθίσταται αναγκαία συνθήκη για τη διατήρηση της απασχολησιμότητας στην ψηφιακή οικονομία.

Η πρόκληση της Τεχνητής Νοημοσύνης

Η ανάδυση της ΤΝ καθιστά τη συνεχή μάθηση προϋπόθεση επαγγελματικής επιβίωσης. Ο γραμματισμός στην ΤΝ (AI Literacy) αφορά πλέον το σύνολο του εργατικού δυναμικού και όχι μόνο τεχνικά επαγγέλματα. Επιπροσθέ-

Της **ΛΕΝΑΣ ΤΣΙΟΥΝΗ**,
Υπεύθυνης Τομέα
Διαχείρισης
Προγραμμάτων του
Κέντρου Διά Βίου
Μάθησης (ΚΕΔΙΒΙΜ)
του ΟΠΑ

τως, η πρόκληση δεν περιορίζεται μόνο στην απόκτηση νέων γνώσεων, αλλά επεκτείνεται στη διαδικασία της «απομάθησης» παρωχημένων πρακτικών και νοοτροπιών. Όπως σημείωσε ο Alvin Toffler στο *Future Shock*: «Οι αγράμματοι του 21ου αιώνα δεν θα είναι εκείνοι που δεν ξέρουν γραφή και ανάγνωση, αλλά εκείνοι που δεν μπορούν να μάθουν, να απομάθουν και να επαναμάθουν».

Οι εργαζόμενοι καλούνται να υπερβούν γραμμικές αντιλήψεις και παραδοσιακές εργασιακές νόρμες, οι οποίες δεν ανταποκρίνονται πλέον στις σύγχρονες απαιτήσεις. Αυτή η στρατηγική απελευθέρωσης από το παρελθόν επιτρέπει τη δημιουργική σύζευξη της ανθρώπινης διαίσθησης με την υπολογιστική ισχύ της ΤΝ.

Ανθρωποκεντρικές δεξιότητες και επαγγελματική ανέλιξη

Παράλληλα με την τεχνική κατάρτιση, η αξία των ανθρωποκεντρικών δεξιοτήτων ενισχύεται συνεχώς. Σε ένα περιβάλλον όπου η ΤΝ αναλαμβάνει αυτοματοποιημένες λειτουργίες, η επαγγελματική αξία μετατοπίζεται προς δεξιότητες που

η μηχανή αδυνατεί να αναπαράγει, όπως:

- Κριτική σκέψη και ηθική κρίση, απαραίτητες για την αξιολόγηση και υπεύθυνη χρήση των αποτελεσμάτων της ΤΝ.
- Συναισθηματική νοημοσύνη, κρίσιμη για ηγεσία, συνεργασία και διαχείριση σύνθετων εργασιακών σχέσεων.
- Η επαγγελματική ανέλιξη βασίζεται σε ένα μοντέλο επαύξησης γνώσεων και ικανοτήτων, όπου η τεχνολογική επάρκεια συνδυάζεται με υψηλού επιπέδου ανθρώπινη αντίληψη.

Η στρατηγική σημασία της διά βίου εκπαίδευσης

Η διά βίου εκπαίδευση υπερβαίνει τη συσσώρευση τεχνικών γνώσεων, λειτουργεί ως πολυδιάστατος μηχανισμός προσωπικής και επαγγελματικής ανάπτυξης. Μέσω της σύνθεσης διαφορετικών πληροφοριών, μετατρέπει τη γνώση σε εφαρμόσιμη πρακτική και καινοτομία, ενισχύοντας τόσο την επαγγελματική ανέλιξη όσο και την ψυχολογική και γνωστική ενδυνάμωση του ατόμου. Παράλληλα, καλλιεργεί τη μεταγνώση και τη γνωστική ευελιξία,

ενισχύοντας την ικανότητα του εργαζομένου να αναστοχάζεται, να προσαρμόζεται και να μαθαίνει διαρκώς σε συνθήκες ταχείας τεχνολογικής μεταβολής. Σε αυτό το πλαίσιο, η επαγγελματική βιωσιμότητα δεν εξαρτάται πλέον από στατικούς τίτλους, εξαρτάται από τη συνεχή συμμετοχή σε διαδικασίες μάθησης, αναστοχασμού και προσαρμογής.

Η διά βίου εκπαίδευση αποτελεί βασικό μηχανισμό μετριάσμου της τεχνολογικής αβεβαιότητας και αναγκαίο εργαλείο για την οργανική ενσωμάτωση της Τεχνητής Νοημοσύνης στον εργασιακό χώρο. Στο Κέντρο Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (ΚΕΔΙΒΙΜ) του ΟΠΑ, σχεδιάζουμε προγράμματα διά βίου εκπαίδευσης λαμβάνοντας υπόψη την επαγγελματική ανθεκτικότητα και την εξέλιξη των σπουδαστών μας στην εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης. Στόχος μας είναι να καταρτίζουμε επαγγελματίες με δεξιότητες που ενισχύουν την προσαρμοστικότητα, τη δυναμική ανταπόκριση στις τεχνολογικές αλλαγές και την ικανότητά τους να προοδεύουν σε έναν συνεχώς μεταβαλλόμενο ψηφιακό κόσμο.

Όπως σημείωσε ο Alvin Toffler στο *Future Shock*:
«Οι αγράμματοι του 21ου αιώνα δεν θα είναι εκείνοι που δεν ξέρουν γραφή και ανάγνωση, αλλά εκείνοι που δεν μπορούν να μάθουν, να απομάθουν και να επαναμάθουν»

Advertorial

KPMG & ΟΠΑ ΣΤΟ 1ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ

Μαζί για τους νέους επαγγελματίες

Η σύνδεση της ακαδημαϊκής γνώσης με την πραγματική αγορά εργασίας αποτελεί σήμερα περισσότερο από ποτέ κρίσιμο παράγοντα για τη διαμόρφωση ικανών και ανταγωνιστικών στελεχών. Στην KPMG πιστεύουμε ότι οι νέοι αξίζουν ευκαιρίες που τους επιτρέπουν να αξιοποιήσουν τις δεξιότητές τους και να χτίσουν το μέλλον τους με αυτοπεποίθηση. Με αυτή τη φιλοσοφία, εδώ και τέσσερα χρόνια έχουμε συνάψει μνημόνιο συνεργασίας με το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΟΠΑ), έναν από τους σημαντικότερους ακαδημαϊκούς οργανισμούς της χώρας, με τον οποίο μοιραζόμαστε το ίδιο όραμα: να γεφυρώσουμε το χάσμα ανάμεσα στη θεωρία και την πράξη.

Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας, έχουμε υλοποιήσει σειρά δράσεων που ενισχύουν την απασχολησιμότητα των φοιτητών και αποφοίτων του ΟΠΑ: από workshops και προγράμματα πρακτικής άσκησης έως εκπαιδευτικά προγράμματα και συμμετοχή σε ακαδημαϊκές πρωτοβουλίες. Η υποστήριξη του πρώτου Συνεδρίου Αποφοίτων, με θέμα «Σύγχρονες Τάσεις: Οικονομία, Επιχειρηματικότητα, Τεχνολογία της Πληροφορίας», που διοργανώνει φέτος το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, αποτέλεσε για εμάς φυσική συνέχεια και κορυφαία στιγμή αυτής της πορείας.

Ως χορηγοί του συνεδρίου, στηρίζουμε ενεργά έναν θεσμό που φιλοδοξεί να εξελιχθεί σε σημείο αναφοράς για την κοινότητα του ΟΠΑ: ένα σημείο συνάντησης ανθρώπων της αγοράς, αποφοίτων, φοιτητών, στελεχών και επιχειρήσεων που διαμορφώνουν σήμερα το επιχειρηματικό οικοσύστημα της Ελλάδας. Στόχος μας είναι να ενισχύσουμε τον διάλογο γύρω από τις σύγχρονες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας, τις ευκαιρίες που δημιουργούνται για τους νέους και τις δεξιότητες που χρειάζονται για να

Της **ΕΛΣΑΣ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ**,
Employer Branding
Senior Manager,
Advisory, KPMG στην
Ελλάδα

πετύχουν σε ένα περιβάλλον που μεταβάλλεται με ταχείς ρυθμούς.

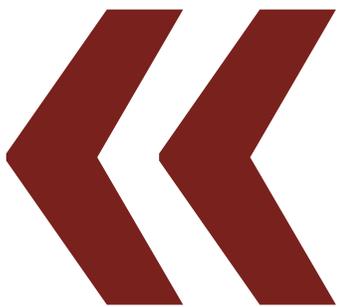
Η συμμετοχή της **Πέγκυς Βελιιώτου**, Partner και Head of People, KPMG στην Ελλάδα, και απόφοιτης του ΟΠΑ, σε θεματικό panel του συνεδρίου εστίασε στον ορισμό και την ανάπτυξη ταλέντων αξίας. Με βαθιά γνώση της ελληνικής αγοράς, η παρουσία της συνέβαλε σε μια ουσιαστική συζήτηση για τις σημερινές ανάγκες των επιχειρήσεων και τον ρόλο των πανεπιστημίων στη διαμόρφωση των αυριανών επαγγελματιών και στην προσαρμογή τους στις νέες απαιτήσεις των επιχειρηματικού κόσμου.

Παράλληλα, δύο ακόμη απόφοιτοι του ΟΠΑ, οι **Γιώργος Ανδρούτσος** και **Γιώτα Παπαγεωργίου**, Director, Audit, και Assistant Manager, Consulting,

KPMG στην Ελλάδα, αντίστοιχα, παρουσίασαν την έρευνα της KPMG με τίτλο «Από το πτυχίο στην αγορά εργασίας: πώς το ΟΠΑ προετοιμάζει τα στελέχη του αύριο», μια πρωτοβουλία που αποτυπώνει τις προσδοκίες, τις ανάγκες και τις προκλήσεις που βιώνουν οι νέοι στο πέρασμά τους από το πανεπιστήμιο στον επαγγελματικό χώρο. Τα αποτελέσματα της έρευνας φωτίζουν κρίσιμα ζητήματα, αναδεικνύουν τις σύγχρονες τάσεις στην απασχολησιμότητα και ενισχύουν την κοινή μας δέσμευση να γεφυρώσουμε το χάσμα ανάμεσα στη θεωρητική γνώση και την πρακτική εμπειρία.

Η σχέση μας με το ΟΠΑ βασίζεται σε κοινές αξίες: ποιότητα, ακεραιότητα και πίστη ότι η γνώση αποκτά πραγματική αξία όταν συνδέεται με πράξη. Ως εργοδότης, καλωσορίζουμε συ-

σηματικά πολλούς νέους αλλά και έμπειρους αποφοίτους του ΟΠΑ σε διαφορετικούς ρόλους στην εταιρεία μας, επιβεβαιώνοντας στην πράξη την αξία αυτής της συνεργασίας. Σε μια εποχή όπου οι δεξιότητες εξελίσσονται διαρκώς και οι απαιτήσεις της αγοράς αλλάζουν δυναμικά, η επαγγελματική ενδυνάμωση των νέων είναι ευθύνη όλων μας. Εμείς στην KPMG δεσμευόμαστε να συνεχίσουμε να επενδύουμε σε συνεργασίες που δημιουργούν ευκαιρίες και προοπτικές. Το 1ο Συνέδριο Αποφοίτων ΟΠΑ ήταν κάτι περισσότερο από μια εκδήλωση. Ήταν μια γιορτή γνώσης, δικτύωσης και εξέλιξης. Είμαστε περήφανοι που συμβάλαμε σε αυτή τη νέα εποχή συνεργασίας και ανάπτυξης, δίνοντας στους νέους τα εφόδια για να χτίσουν το μέλλον που ονειρεύονται.

**Στην KPMG
πιστεύουμε ότι
οι νέοι αξίζουν
ευκαιρίες που
τους επιτρέπουν
να αξιοποιήσουν
τις δεξιότητές
τους και να
χτίσουν το
μέλλον τους με
αυτοπεποίθηση**

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Κεντρικός Ομιλητής
Συνεδρίου κ. Ζανιάς

REUNION - ΣΤΑΘΜΟΣ

Το παρόν και το μέλλον της οικονομίας στο 1ο Συνέδριο Αποφοίτων του ΟΠΑ

Το σαββατιάτικο πρωινό της 17ης Ιανουαρίου στην ιστορική έδρα του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών στην Πατησίων θα μείνει για πάντα χαραγμένο στη μνήμη των αποφοίτων του Ιδρύματος. Το 1ο Συνέδριο Αποφοίτων τους έδωσε – έστω και για λίγο – τη δυνατότητα να επιστρέψουν «στα καλύτερά τους χρόνια». Στην αφετηρία για πολλά όμορφα, δημιουργικά και ανεπανάληπτα χρόνια, σύμφωνα με τα δικά τους λόγια, που αλιεύσαμε από το βιβλίο αναμνήσεων. Οι χώροι του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών πλημμύρισαν με νέτες χαράς, νοσταλ-

γίας, αισιοδοξίας αλλά και αυτοπεποίθησης. Οι απόφοιτοι δεν έμειναν μόνο στο παρελθόν. Έστρεψαν το βλέμμα τους στο μέλλον μεταλαμπαδεύοντας την πολύτιμη γνώση στη νέα γενιά, στους τωρινούς φοιτητές και φοιτήτριες. Αυτός ήταν άλλωστε και ένας από τους στόχους του Συνεδρίου. Να ενώσει τις γενιές χτίζοντας δράσεις επανασύνδεσης και να δώσει ευκαιρίες για ανάπτυξη σχέσεων με αμοιβαίο όφελος. Το Συνέδριο ανέδειξε παράλληλα τη δύναμη του Δικτύου Αποφοίτων, το οποίο αριθμεί περί τα 70.000 μέλη. Όπως τόνισε ο Πρύτανης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών Καθηγητής **Βασίλης Βασδέκης**, κηρύσσοντας την

έναρξη του Συνεδρίου, «το Πανεπιστήμιο δεν είναι απλώς ένα σημείο αφετηρίας, αλλά μια ζωντανή κοινότητα γνώσης και εξέλιξης. Η πορεία των αποφοίτων αποτελεί έμπνευση για τις επόμενες γενιές και παρακαταθήκη για την εγχώρια και διεθνή οικονομία. Η εντυπωσιακή συμμετοχή υπογραμμίζει το ενδιαφέρον για επανασύνδεση και συνεργασία».

Νοσταλγία και ουσία

Δεν ήταν όμως μόνο ένα εορταστικό συναπάντημα το 1ο Συνέδριο Αποφοίτων του ΟΠΑ. Μέσα από τις εργασίες και τα πάνελ του Συνεδρίου, με συντονιστές τους δημοσιογράφους του Ομίλου Alter Ego Media **Ελένη Στεργίου** και

Χρήστο Κολώνα, κορυφαίοι επιστήμονες και αναλυτές, εκπρόσωποι του επιχειρηματικού κόσμου – απόφοιτοι του Πανεπιστημίου – ανέλυσαν διεξοδικά όλες τις πτυχές του οικονομικού φάσματος: Επενδύσεις Νέας Γενιάς, Καινοτομία και Νεοφυείς Επιχειρήσεις, Μετασχηματισμός του Διεθνούς Οικονομικού Συστήματος, Κυβερνοασφάλεια και ΑΙ. Καθηγητές του Πανεπιστημίου, απόφοιτοι και περισσότερα από 30 στελέχη Επιχειρήσεων και Τραπεζών συμμετείχαν, αναλύοντας τις σύγχρονες προοπτικές ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού. Την κεντρική ομιλία του Συνεδρίου εκφώνησε ο Πρόεδρος της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών, Ομότιμος Καθηγητής του

ΟΠΑ **Γεώργιος Ζανιάς**, με θέμα «Η ελληνική οικονομία στη μετά κρίση εποχή». Η ανάλυσή του για τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που διανοίγονται μπροστά μας, ήταν η ιδανική γέφυρα ανάμεσα στη συλλογική μνήμη των αποφοίτων και στο μέλλον που καλούνται να διαμορφώσουν οι νέες γενιές. Το πρώτο Συνέδριο Αποφοίτων του ΟΠΑ απέδειξε ότι η δύναμη μιας ακαδημαϊκής κοινότητας δεν μετριέται μόνο στη γνώση που προσφέρει, αλλά και στους δεσμούς που δημιουργεί. Δεσμοί που υπερβαίνουν τον χρόνο, ενώνουν γενιές και χαράζουν το μονοπάτι για ένα πιο δυναμικό αύριο. Ανανεώνουμε το ραντεβού για το επόμενο Συνέδριο.

Από την ανάκαμψη στην ανταγωνιστικότητα

Το ζητούμενο δεν είναι απλώς η διατήρηση θετικών ρυθμών μεγέθυνσης, αλλά η μετάβαση σε ένα πιο ανθεκτικό και ποιοτικό μοντέλο ανάπτυξης. Το συμπέρασμα αυτό αποτέλεσε την κατακλείδα της συζήτησης με θέμα «Η ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας στο διεθνές ανταγωνιστικό περιβάλλον», στην οποία συμμετείχαν ο **Νίκος Βέττας**, Καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και Γενικός Διευθυντής του ΙΟΒΕ, ο **Βασίλης Καζάς**, Διευθύνων Σύμβουλος της Grant Thornton, ο **Γεράσιμος Τζέης**, μέλος του ΔΣ της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος, και ο **Ηλίας Λεκκός**, Επικεφαλής οικονομολόγος της Τράπεζας Πειραιώς. Η αύξηση της παραγωγικότητας, οι επενδύσεις σε καινοτομία και ανθρώπινο κεφάλαιο, η θεσμική σταθερότητα και η αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων συνθέτουν το νέο αναπτυξιακό αφήγημα της χώρας.

Τάσεις και προκλήσεις στην ελληνική οικονομία

Του **ΝΙΚΟΥ ΒΕΤΤΑ**, Καθηγητή του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης του ΟΠΑ και Γενικού Διευθυντή του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ οικονομίας την τελευταία 25ετία χωρίζεται σε τρία στάδια. Από το 2000 και την είσοδο στο κοινό νόμισμα, υπήρξε ισχυρή αύξηση εισοδημάτων και ευημερίας μέχρι την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση του 2008, όμως με διευρυνόμενο δημόσιο χρέος και έλλειμμα ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών. Η κρίση κράτησε μια δεκαετία, με τρία διαδοχικά προγράμματα διάσωσης και προσαρμογής από το 2010. Στο διάστημα αυτό σταθεροποιήθηκαν τα δημοσιονομικά ελλείμματα, όπως και το εξωτερικό ισοζύγιο, και επιτεύχθηκε σχετική αύξηση της ανταγωνιστικότητας, όμως με βαθιά ύφεση, οξεία αύξηση της ανεργίας, μείωση εισοδημάτων και καταβύθιση των επενδύσεων. Η περίοδος μετά τη λήξη των προγραμμάτων το 2018, και ιδίως μετά την άρση των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων που επιβλήθηκαν το 2015, χαρακτηρίζεται από επιστροφή σε ομαλή λειτουργία της οικονομίας, παρά τις νέες κρίσεις όπως της πανδημίας και της αγοράς ενέργειας. Στο διάστημα των τελευταίων ετών, η ελληνική οικονομία, επωφελομένη και από την επίδραση του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καταγράφει ρυθμούς μεγέθυνσης υψηλότερους από τους μέσους όρους της ευρωζώνης, συνοδευόμενους από μείωση της ανεργίας και από ρυθμό αύξησης παγίων επενδύσεων που επίσης υπερβαίνει αυτόν των περισσότερων άλλων ευρωπαϊκών οικονομιών. Σε πολλές από τις επιμέρους μετρήσεις, η ελληνική οικονομία έχει σβήσει τις πληγές της κρίσης χρέους και έχει επιστρέψει στα επίπεδα πριν το 2010, συμπεριλαμβάνοντας τις

αγορές ακινήτων και στέγασης και την πρόσβαση σε χρηματοδότηση, ενώ εμφανίζεται σταδιακά αύξηση της εξωστρέφειας και μείωση της παραοικονομίας. Ως κεντρική εκτίμηση, αυτή η συνολική τάση αναμένεται να συνεχιστεί και κατά τη νέα χρονιά.

Με δεδομένη τη σταθεροποίηση εγχωρίως, αλλά και τις νέες προκλήσεις, η προσοχή στρέφεται στις αδυναμίες που πρέπει να διορθωθούν ώστε να υπάρξει μελλοντικά θετική πορεία. Η εστίαση αφορά δύο επίπεδα. Η μακροοικονομική έκφραση είναι το επίμονο έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, μαζί με το επίπεδο και τη σύνθεση των επενδύσεων, που είναι ακόμη χαμηλότερο αυτού των οικονομιών που θα θέλαμε να πλησιάσουμε. Το δεύτερο επίπεδο, είναι αυτό των νοικοκυριών. Παρά την αύξηση των αμοιβών και τη δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας, πολλά νοικοκυριά έχουν πραγματικά εισοδήματα και αποταμίευση που δεν διασφαλίζουν ευημερία, εφόσον ληφθούν υπόψη οι υψηλές τιμές προϊόντων και υπηρεσιών.

Η συστηματική ανάπτυξη της οικονομίας μας τα επόμενα χρόνια προϋποθέτει αύξηση της παραγωγικότητας με περισσότερες καινοτόμες επενδύσεις και σταθερότερο και απλούστερο θεσμικό πλαίσιο. Η άμβλυση γραφειοκρατικών εμποδίων, η ταχύτερη επίλυση νομικών διαφορών, η εξομάλυνση στρεβλώσεων στη φορολογία, η ενίσχυση του εκπαιδευτικού και ερευνητικού συστήματος και η ενθάρρυνση της καινοτομίας αποτελούν αναγκαία συστατικά ενός τέτοιου πλαισίου εφεξής.

ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΓΕΘΥΝΣΗ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ: Το επόμενο βήμα της ελληνικής οικονομίας

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΚΑΖΑ**, Managing Partner στην Grant Thornton

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ βρίσκεται σήμερα σε ένα κρίσιμο σημείο καμπής. Έχοντας αφήσει πίσω της μια μακρά περίοδο κρίσεων, καλείται πλέον να επαναποθετηθεί σε ένα διεθνές περιβάλλον αυξημένου ανταγωνισμού, γεωπολιτικής αβεβαιότητας και ταχύτατων τεχνολογικών μεταβολών. Οι εξελίξεις αυτές επαναπροσδιορίζουν όχι μόνο τις προτεραιότητες οικονομικής πολιτικής, αλλά και τον τρόπο με >

Ο κ. Νίκος Βέττας, ο κ. Βασίλης Καζάς, ο κ. Γεράσιμος Τζέης, ο κ. Ηλίας Λεκκός με τη συντονίστρια του πάνελ, Ελένη Στεργίου

τον οποίο οι επιχειρήσεις σχεδιάζουν τη στρατηγική τους. Το ζητούμενο δεν είναι απλώς η διατήρηση θετικών ρυθμών μεγέθυνσης, αλλά η μετάβαση σε ένα πιο ανθεκτικό και ποιοτικό μοντέλο ανάπτυξης.

Μία από τις βασικότερες διαρθρωτικές προκλήσεις της επόμενης πενταετίας παραμένει η χαμηλή παραγωγικότητα σε σύγκριση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Το επενδυτικό κενό σε τεχνολογία, καινοτομία και ανθρώπινο κεφάλαιο περιορίζει την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και τη δυνατότητα δημιουργίας υψηλής προστιθέμενης αξίας. Ιδιαίτερη σημασία αποκτά και η καλύτερη διασύνδεση του εκπαιδευτικού συστήματος με τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας, ώστε να ενισχυθεί η προσφορά δεξιοτήτων που απαιτούν οι σύγχρονες επιχειρήσεις.

Η Ελλάδα έχει σημειώσει ουσιαστική πρόοδο στην προσέλκυση επενδύσεων, ενισχύοντας τη διεθνή της αξιοπιστία και σταθερότητα. Το θετικό αυτό momentum δημιουργεί προσδοκίες, αλλά και αυξημένες απαιτήσεις, μεταξύ των οποίων είναι και η ενίσχυση οικοσυστημάτων καινοτομίας που θα στηρίξουν πιο σύνθετα επενδυτικά σχέδια και μακροπρόθεσμες στρατηγικές τοποθετήσεις.

Σε ένα περιβάλλον αυξημένων κινδύνων, η ανθεκτικότητα των επιχειρήσεων συνδέεται άμεσα με την ποιότητα της διακυβέρνησης, τη διαχείριση κινδύνων και τον ψηφιακό τους μετασχηματισμό. Την ίδια στιγμή, η πράσινη μετάβαση και η ενεργειακή αποδοτικότητα δεν αποτελούν πλέον μόνο περιβαλλοντικές επιλογές, αλλά βασικούς πυλώνες οικονομικής βιωσιμότητας και ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος.

Ο συμβουλευτικός και ελεγκτικός κλάδος μπορεί να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο σε αυτή τη μετάβαση, λειτουργώντας ως καταλύτης μετασχηματισμού για τις ελληνικές επιχειρήσεις. Μέσα από τη διάχυση βέλτιστων πρακτικών, την ενίσχυση της διαφάνειας και τη στρατηγική υποστήριξη, συμβάλλει στη δημιουργία ενός πιο ώριμου επιχειρηματικού οικοσυστήματος που ευνοεί τη βιώσιμη ανάπτυξη και την εξωστρέφεια. Το νέο αναπτυξιακό αφήγημα της χώρας οφείλει να συνδυάζει βιωσιμότητα, εξωστρέφεια και κοινωνική συνοχή. Πρόκειται για ένα αφήγημα που κοιτάζει ταυτόχρονα το σήμερα και το αύριο, επενδύοντας στην εμπιστοσύνη, τη θεσμική σταθερότητα και τη μακροπρόθεσμη αξία, στοιχεία απαραίτητα για μια ανθεκτική ελληνική οικονομία την επόμενη δεκαετία.

Η ασφάλιση ως πυλώνας ανάπτυξης και ανθεκτικότητας της ελληνικής οικονομίας

Του **ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΤΖΕΗ**, Μέλους ΔΣ της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (ΕΑΕΕ)

ΣΕ ΕΝΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ διεθνούς γεωπολιτικής αστάθειας, κλιματικής κρίσης και αυξημένου ανταγωνισμού για επενδύσεις, η ασφάλιση αποτελεί βασικό παράγοντα βιωσιμότητας, σταθερότητας και διαχείρισης κινδύνου. Στο συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον του σήμερα, η ασφάλιση λειτουργεί ως θεμελιώδης μηχανισμός προστασίας, μειώνοντας τις επιπτώσεις απρόβλεπτων γεγονότων. Η ασφάλιση θωρακίζει τα νοικοκυριά, τις επιχειρήσεις και την ευρύτερη οικονομία της χώρας. Παρέχει προστασία σε τομείς όπως η ζωή, η υγεία και η περιουσία, οι αστικές ευθύνες, περιορίζοντας τον οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο και μειώνοντας τη δημοσιονομική πίεση.

Στην Ελλάδα υπάρχει μεγάλο κενό προστασίας σε όλους τους τομείς. Στις φυσικές καταστροφές, οι οποίες αποτελούν μια μεγάλη πρόκληση για τη χώρα λόγω της αύξησης της συχνότητας και της σφοδρότητας των φαινομένων, λιγότερο από ένα στα πέντε σπίτια είναι ασφαλισμένο. Παρ' όλα αυτά η συμβολή του ασφαλιστικού κλάδου στην κάλυψη των ζημιών είναι σημαντική. Οι ασφαλιστικές εταιρείες έχουν καταβάλει πάνω από €1,1 δισ. για 57 μεγάλα καταστροφικά γεγονότα από το 1993 έως το 2025 – στήριξη που αποδεικνύει έμπρακτα την αξία της ασφάλισης. Ο κλάδος συμβάλλει επίσης σημαντικά στις επενδύσεις και την ανάπτυξη. Η αποτελεσματική ασφαλιστική κάλυψη επενδύσεων και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, όπως αυτή που παρέχει η ασφάλιση εγγυήσεων και πιστώσεων, μειώνει τον συστηματικό κίνδυνο, επιταχύνει την αποκατάσταση μετά από κρίσεις και καθιστά τη χώρα πιο ελκυστικό και αξιόπιστο επενδυτικό προορισμό. Επιπλέον και οι ίδιες οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις είναι θεσμικοί, μακροπρόθεσμοι επενδυτές, ακριβώς το είδος επενδυτή που μπορεί να στηρίξει τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών, ειδικά σε περιόδους κρίσης. Η συγκέντρωση κεφαλαίων μέσω της ασφάλισης ενισχύει τη ρευστότητα και τη δυναμική των κεφαλαιαγορών, διευκολύνοντας τη χρηματοδότηση επιχειρήσεων και καθιστώντας τις ασφαλιστικές εταιρείες ουσιαστικούς μοχλούς ανάπτυξης και επενδύσεων.

Στην Ελλάδα, το σύνολο του ενεργητικού των ασφαλιστικών επιχειρήσεων στο α' εξάμηνο του 2025 ανήλθε σε €21,5 δισ. – περίπου 9% του ΑΕΠ –, εκ των οποίων €6 δισ. διοχετεύθηκαν άμεσα στην οικονομία. Αν η ελληνική αγορά προσέγγιζε τον ευρωπαϊκό μέσο όρο σε όρους ανάπτυξης, οι επενδύσεις αυτές θα μπορούσαν να ξεπεράσουν τα €150 δισ.

Σε αυτό το πλαίσιο, για τα στελέχη που διαμορφώνουν την οικονομία του σήμερα και θέτουν τις βάσεις για τη βιώσιμη ανάπτυξη του αύριο – πολλοί από αυτούς απόφοιτοι του ΟΠΑ – η κατανόηση του ρόλου της ασφάλισης αλλά και των ευκαιριών εργασίας που προσφέρει ο ασφαλιστικός κλάδος είναι κομβικής σημασίας. Γι' αυτό και η Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (ΕΑΕΕ) επιδιώκει συνεχώς να αναδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο η ιδιωτική ασφάλιση αποτελεί δομικό στοιχείο βιώσιμης ανάπτυξης, σταθερότητας και προσέλκυσης ποιοτικών επενδύσεων, ενώ ταυτόχρονα ενισχύει την ανθεκτικότητα της κοινωνίας απέναντι στους σύγχρονους κινδύνους.

Οι παγκόσμιες ανακατατάξεις και η νέα χρηματοοικονομική αρχιτεκτονική ως ευκαιρίες

Η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται σε φάση βαθιάς αναδιάρθρωσης, καθώς η παγκοσμιοποίηση μετασχηματίζεται σε ένα πιο πολυπολικό και κατακερματισμένο σύστημα, υπό την επίδραση γεωπολιτικών κραδασμών, εμπορικών συγκρούσεων και του ανταγωνισμού μεγάλων δυνάμεων. Παράλληλα, η Τεχνητή Νοημοσύνη και οι ανακατατάξεις στις εφοδιαστικές αλυσίδες αναδεικνύουν τα όρια της υφιστάμενης παγκόσμιας χρηματοοικονομικής αρχιτεκτονικής. Ωστόσο, το νέο αυτό περιβάλλον συνιστά ταυτόχρονα πρόκληση και ευκαιρία, όπως αναδείχθηκε στη συζήτηση της θεματικής ενότητας «Αναλύοντας τον Μετασχηματισμό του Διεθνούς Οικονομικού Συστήματος: Προκλήσεις και Ευκαιρίες για την Ευρώπη και την Ελλάδα». Στη συζήτηση συμμετείχαν η **Φοίβη Κουντούρη**, Καθηγήτρια στο ΟΠΑ, ο **Κυριάκος Σαμπατακάκης**, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της Accenture, ο **Τάσος Αναστασάτος**, Chief Economist της Eurobank, και ο **Νίκος Μαγγίνας**, Chief Economist της Εθνικής Τράπεζας. Όπως τονίστηκε, το ζητούμενο είναι η αξιοποίηση των διεθνών μετασχηματισμών μέσα από μεταρρυθμίσεις, επενδύσεις σε γνώση και τεχνολογία, χρηματοοικονομική επάρκεια και στρατηγική προσαρμογή, ώστε να επιτευχθεί βιώσιμη ανάπτυξη και πραγματική σύγκλιση.

Αναδιάρθρωση της Παγκόσμιας Χρηματοοικονομικής Αρχιτεκτονικής

Της **ΦΟΙΒΗΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΗΣ**, Καθηγήτριας του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών του ΟΠΑ, Επίσκεπτης Καθηγήτριας στο Cambridge University

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ αρχιτεκτονική βρίσκεται σε ιστορικό σημείο καμπής. Σχεδιασμένη για έναν μεταπολεμικό κόσμο περιορισμένης αλληλεξάρτησης, λειτουργεί σήμερα σε ένα βαθιά διασυνδεδεμένο και πολυπολικό περιβάλλον, χωρίς όμως το αναγκαίο πλαίσιο αποτελεσματικής και ηθικής πολυμέρειας (effective and ethical multilateralism) που απαιτείται για τη διασφάλιση της ειρήνης, της ευημερίας και της πλανητικής σταθερότητας. Το αποτέλεσμα είναι ένα σύστημα που υποσπενδύει συστηματικά στη βιώσιμη ανάπτυξη, ενώ ταυτόχρονα εκθέτει τον κόσμο σε κλιματικούς κινδύνους, κρίσεις χρέους (debt crises) και διευρυνόμενες ανισότητες. Το πρόβλημα δεν είναι η έλλειψη παγκόσμιου κεφαλαίου, αλλά η αποτυχημένη κατανομή του. Περίπου 30 τρισεκατομμύρια δολάρια παγκόσμιων αποταμιεύσεων κυκλοφορούν επίσης. Ωστόσο, οι χώρες με τις υψηλότερες κοινωνικές, περιβαλλοντικές και οικονομικές αποδόσεις – εκείνες που επενδύουν στην εκπαίδευση, την υγεία, την κλιματική ανθεκτικότητα (climate resilience) και τη βιοποικιλότητα – τιμωρούνται μέσω στρεβλών μεθοδολογιών πιστοληπτικής αξιολόγησης (sovereign credit rating methodologies), βραχυπρόθεσμων δομών χρέους (short-term debt structures) και υπερβολικά υψηλού κόστους κεφαλαίου (excessive cost of capital). Αυτό δεν είναι ούτε αποδοτικό ούτε δίκαιο. Η αναδιάρθρωση της παγκόσμιας χρηματοοικονομικής αρχιτεκτονικής απαιτεί, επομένως, κάτι περισσότερο από τεχνικές μεταρρυθμίσεις. Απαιτεί πρόσβαση σε μακροπρόθεσμη και προσιτή

χρηματοδότηση (long-term concessional and affordable finance), ευθυγραμμισμένη με τα χρονοδιαγράμματα της βιώσιμης ανάπτυξης: ουσιαστική αναδιάρθρωση χρέους (comprehensive debt restructuring) και ανταλλαγές χρέους με επενδύσεις για το κλίμα και τη φύση (debt-for-climate and debt-for-nature swaps), μεταρρύθμιση των μεθοδολογιών αξιολόγησης κινδύνου (risk assessment and credit rating reform) καθώς και την ανάπτυξη νέων παγκόσμιων φορολογικών μηχανισμών (global taxation mechanisms) για τη χρηματοδότηση παγκόσμιων δημόσιων αγαθών (global public goods). Οι μεταρρυθμίσεις αυτές είναι κρίσιμες για την απελευθέρωση επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο και τη φύση – τις επενδύσεις με τη μεγαλύτερη κοινωνική απόδοση.

Ως Πρόεδρος του Παγκόσμιου Κόμβου Κλίματος του Δικτύου Λύσεων Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ, ηγούμαι μιας παγκόσμιας πλατφόρμας επιστήμης και πολιτικής που υποστηρίζει κυβερνήσεις και θεσμούς στον σχεδιασμό τεκμηριωμένων στρατηγικών για το κλίμα και τη βιωσιμότητα. Σε όλες τις περιοχές του κόσμου, το συμπέρασμα είναι σαφές: η κλιματική φιλοδοξία αποτυγχάνει όταν απουσιάζει η πρόσβαση σε μακροπρόθεσμη και προσιτή χρηματοδότηση (access to long-term affordable finance). Η οπτική αυτή βρίσκεται στο επίκεντρο της Έκθεσης των Ηνωμένων Εθνών για την Παγκόσμια Βιώσιμη Ανάπτυξη 2027, της εμβληματικής έκθεσης που καθοδηγεί την παγκόσμια εφαρμογή των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης, της οποίας έχω την ευθύνη ως Επικεφαλής Επιστήμονας. Η Έκθεση του 2027 θα καταδείξει ότι η βιώσιμη ανάπτυξη περιορίζεται λιγότερο από τεχνολογικά εμπόδια και περισσότερο από ασύμβατα χρηματοοικονομικά συστήματα (misaligned financial systems) και βραχυπρόθεσμα χρηματοοικονομικά κίνητρα (short-term financial incentives), αποτελώντας βασικό οδηγό για τη διαμόρφωση των εθνικών πολιτικών και των παγκόσμιων στρατηγικών τα επόμενα χρόνια, θέτοντας τα θεμέλια για την επίτευξη της Ατζέντας 2030.

Βαθείς διεθνείς μετασχηματισμοί, προκλήσεις για την Ελλάδα

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ υφίσταται σήμερα μεγάλες διαταραχές στο επέκεινα των δασμολογικών πολέμων και του εξελισσόμενου σινο-αμερικανικού ανταγωνισμού: από ένα πρότυπο παγκοσμιοποίησης του εμπορίου και των εφοδιαστικών αλυσίδων, σε προστατευτικές πολιτικές και σφαίρες επιρροής, γεωστρατηγικές αλλά και οικονομικές. Σε αυτό το πλαίσιο, η υλοποίηση προγραμμάτων αμυντικού επανεξοπλισμού από πολλές χώρες προκαλεί τον αναπροσανατολισμό της ζήτησης εν γένει. Επιπροσθέτως, η ανάπτυξη Τεχνητής Νοημοσύνης με-

Αναδιάρθρωση παγκοσμιοποίησης, γεωπολιτικοί κραδασμοί και προκλήσεις για την ελληνική οικονομία

ΒΙΩΝΟΥΜΕ ΜΙΑ ΠΕΡΙΟΔΟ επιταχυνόμενης αναδιάρθρωσης του παγκόσμιου οικονομικού συστήματος και αυξανόμενης επίδρασης των γεωπολιτικών παραγόντων στη διαμόρφωση της διεθνούς οικονομικής αρχιτεκτονικής. Θα τολμούσα να πω ότι δεν παρατηρούμε αναστροφή ή συρρίκνωση της παγκοσμιοποίησης αλλά μάλλον ότι γινόμαστε μάρτυρες μιας ριζικής αναδιάρθρωσής της με περισσότερο πολύ-πολικά χαρακτηριστικά και με διευρυνόμενες πλέον αποκλίσεις από τις αρχές του «δυτικού κόσμου» που αποτέλεσαν την πυξίδα των διεθνών οικονομικών εξελίξεων, ειδικά μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Όλα αυτά εκτυλίσσονται σε ένα περιβάλλον κόπωσης, ανασφάλειας και διχασμού ειδικά στις ευρωπαϊκές κοινωνίες, αλλά και πέραν του Ατλαντικού. Οι διεθνείς αλυσίδες αξίας ανασχεδιάζονται, ενώ

τασηματίζει βαθιά την οικονομία, από τη μία υποσχόμενη μια τεράστια αύξηση της παραγωγικότητας, από την άλλη όμως επιφέροντας δομικές αλλαγές στην αγορά εργασίας, τον ίδιο τον τρόπο που νοείται η εργασία. Η αβεβαιότητα είναι μεγάλη.

Σε αυτό το σταυροδρόμι, η Ευρώπη εμφανίζεται να υστερεί τεχνολογικά και αναπτυξιακά, παγιδευμένη σε έναν φαύλο κύκλο υπερρύθμισης, ενεργειακής εξάρτησης και στρατηγικής αμηχανίας. Επιπλέον, ο πολιτικός κατακερματισμός εμποδίζει την υλοποίηση πολιτικά δύσκολων – πλην οικονομικά αναγκαίων – αλλαγών, αρχής γενομένης από τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις που περιγράφονται στις εκθέσεις Λέττα και Ντράγκι. Ωστόσο, η βίαιη αφύπνιση της ηπείρου μας στις νέες γεωοικονομικές πραγματικότητες, σε συνδυασμό με την αναμφισβήτητη ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού και το οικονομικό της μέγεθος, επιτρέπουν μια αισιοδοξία. Αλλωστε, ιστορικά η ευρωπαϊκή ενοποίηση διαμορφώθηκε από την απόκριση της οικονομικής πολιτικής στην πίεση που δημιουργούσαν οι διαδοχικές κρίσεις – και πήγε πολύ μακρύτερα από όσο κάποιοι προέβλεπαν στην αρχή του εγχειρήματος.

Ένα τέτοιο πολύπλοκο εξωτερικό περιβάλλον, με ευκαιρίες αλλά και μεγάλες

Του **ΤΑΣΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ**,
Επικεφαλής Οικονομολόγου του ομίλου της Eurobank και Προέδρου της Συντονιστικής Επιτροπής Οικονομικής Ανάλυσης της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών (ΕΕΤ)

αβεβαιότητες, δεν μπορεί να αφήσει ανεπηρέαστη μία μικρή ανοιχτή οικονομία όπως η ελληνική. Στο βραχυχρόνιο διάστημα η ανάπτυξη αναμένεται να συνεχίσει με βασική ατμομηχανή το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Στο πιο μακροπρόθεσμο διάστημα όμως, η εξωτερική αβεβαιότητα επαναφέρει με επιτακτικό τρόπο τις δομικές προκλήσεις της υποεπένδυσης, της εξωτερικής ανισορροπίας και της δημογραφικής γήρανσης. Επιπροσθέτως, και παρά την υπερδεκαετή κρίση και τα προγράμματα προσαρμογής, το αναπτυξιακό υπόδειγμα της χώρας εξακολουθεί να εμφανίζει συμπτώματα μονομέρειας: υπερβολική εξάρτηση από την ιδιωτική κατανάλωση από την πλευρά της ζήτησης και από τις υπηρεσίες ψυχαγωγίας από την πλευρά της προσφοράς. Είναι επιτακτική ανάγκη η Ελλάδα να εκμεταλλευτεί τις διεθνείς ανακατατάξεις για να ξαναμπει στο παιχνίδι των νέων οικονομικών δραστηριοτήτων, που ενσωματώνουν περισσότερη γνώση και τεχνολογία. Πρώτη προτεραιότητα είναι η υλοποίηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που θα βελτιώσουν την παραγωγικότητα, θα προσελκύσουν περισσότερες και ποιοτικότερες επενδύσεις και θα αναστρέψουν την απόλεια καταρτισμένων ανθρώπων στο εξωτερικό.

έννοιες και πεδία χάραξης οικονομικής πολιτικής με προσανατολισμό προς τη στρατηγική αυτονομία, την ασφάλεια τροφοδοσίας και την ατάρκεια σε κρίσιμους τομείς (όπως αυτοί της ενέργειας, της άμυνας, της υγείας, των κρίσιμων πρώτων υλών και της υψηλής τεχνολογίας) κερδίζουν διαρκώς έδαφος. Ο αναδυόμενος αναθεωρητισμός αγγίζει πλέον τα όρια διακρατικού εκβιασμού με απειλή οικονομικών και άλλης φύσεως κυρώσεων από τις πιο ισχυρές, γεωπολιτικά, χώρες, ενώ η Ευρώπη βιώνει αυξανόμενες υπαρξιακές προκλήσεις. Παράλληλα παρατηρείται μια πρωτοφανής αποστασιοποίηση των εξελίξεων στις χρηματοοικονομικές αγορές από τους ανωτέρω σοβαρούς παράγοντες αβεβαιότητας με νέα επενδυτικά αφηγήματα, όπως η Τεχνητή Νοημοσύνη, να οδηγούν σε ράλι αποτιμήσεων εν μέσω προσδοκιών για έκρηξη της συνολικής παραγωγικότητας αλλά και των κερδών των επιχειρήσεων αλλά και συνολικά, της ευημερίας των χωρών που πρωταγωνιστούν στον κλάδο. Οι ανωτέρω τάσεις συντείνουν, τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα, στην αύξηση της ανισότητας και τείνουν να

Του **ΝΙΚΟΥ ΜΑΓΙΝΑ**,
Επικεφαλής Οικονομολόγου της Εθνικής Τράπεζας

ανατροφοδοτήσουν τις οικονομικές και κοινωνικές αποκλίσεις τόσο σε διεθνές επίπεδο όσο και εσωτερικά σε κάθε χώρα. Παρά τις αντοχές που έχει δείξει η ελληνική οικονομία οι προκλήσεις ίασης του πλήγματος από τη μακροχρόνια κρίση καθώς και επιτάχυνσης της πορείας πραγματικής σύγκλισης με την ΕΕ είναι αναπόφευκτο να ενταθούν. Πέραν του ακραία ανταγωνιστικού διεθνούς περιβάλλοντος, είναι πλέον εμφανής η αποδυνάμωση των κινήτρων για οικονομικό συντονισμό και κεντρική χρηματοδότηση πολιτικών που ευνοούν τη σύγκλιση στην ΕΕ, με δεδομένο ότι οι χώρες του πυρήνα της Ευρωζώνης αντιμετωπίζουν οι ίδιες τεράστιες προκλήσεις. Τα επόμενα χρόνια θα δοκιμαστεί η αντοχή των επώδυνων αναδιαρθρώσεων που συντελέστηκαν κατά την πολυετή κρίση, καθώς και η ικανότητα των υφιστάμενων θετικών καταλυτών για την ελληνική Οικονομία – συμπεριλαμβανομένου του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – να μετουσιωθούν σε μια διατηρήσιμη αναβάθμιση της αναπτυξιακής τροχιάς της χώρας που θα συντείνει σε βελτίωση των κοινωνικών δεικτών και της εξωστρέφειάς της.

10 μακροοικονομικές τάσεις για το 2026

Του **Δρος ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΣΑΜΠΑΤΑΚΑΚΗ**,
Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου στην Accenture

ΤΟ 2025, Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, αν και έδειξε ανθεκτικότητα, παρέμεινε εύθραυστη. Το 2026 αναμένεται να φέρει ένα πιο καλά ορισμένο πλαίσιο, αλλά ταυτόχρονα μεγαλύτερες αποκλίσεις, γεωοικονομικό κατακερματισμό, εντονότερο ανταγωνισμό και αυξημένες πιέσεις στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

Ως Accenture θεωρούμε ότι οι παρακάτω τάσεις θα έχουν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος:

Ανάπτυξη «δύο ταχυτήτων»: Οι επενδύσεις στην Τεχνητή Νοημοσύνη (ΤΝ), οι κρατικές πολιτικές και ο κατακερματισμός του εμπορίου δημιουργούν έντονες διαφοροποιήσεις μεταξύ κλάδων, επιχειρήσεων και καταναλωτικών ομάδων.

Αβεβαιότητα για τους δασμούς: Καθώς οι υψηλοί δασμοί παγιώνονται, οι επιπτώσεις τους γίνονται διαρθρωτικές.

Αναταράξεις στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα: Τα επιτόκια και τα αυξημένα δημοσιονομικά βάρη ενισχύουν την ευπάθεια του συστήματος.

Συμπίεση μεσαίας τάξης: Η στέγαση, η ενέργεια και οι έμμεσες επιπτώσεις των δασμών διευρύνουν το χάσμα μεταξύ εισοδηματικών κατηγοριών.

Διεύρυνση χάσματος παραγωγικότητας λόγω ΤΝ: Οι επιχειρήσεις και οι χώρες που ενσωματώνουν την ΤΝ στις καθημερινές τους λειτουργίες αποκτούν σαφές πλεονέκτημα.

Εξαγωγικό μοντέλο και βιομηχανία υψηλής τεχνολογίας από την Κίνα: Το γεγονός αυτό αυξάνει την πίεση στον μεταποιητικό κλάδο και συμπιέζει παράλληλα τα περιθώρια κέρδους διεθνώς.

Μείωση ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης: Η αργή και ανομοιόμορφη εφαρμογή της ευρωπαϊκής ατζέντας για την επίτευξη οικονομικής ασφάλειας προσθέτει νέα επίπεδα πολυπλοκότητας για τις επιχειρήσεις, χωρίς να μεταφράζεται σε ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους. Υπό συνθήκες, η Ευρώπη θα μπορούσε να επιδείξει σημαντική πρόοδο εστιάζοντας σε συγκεκριμένους τομείς οικονομικής υπεροχής της.

Τεχνολογική κυριαρχία: Ο ανταγωνισμός ΗΠΑ - Κίνας για την υπεροχή στην ΤΝ ασκεί πιέσεις στους οργανισμούς να επιλέξουν μεταξύ ανταγωνιστικών τεχνολογικών οικοσυστημάτων ή να αναπτύξουν υβριδικές λύσεις.

Πιέσεις στα ενεργειακά συστήματα: Η ενεργειακή ζήτηση των κέντρων δεδομένων (data centers) απόρροια της ΤΝ θα αυξάνεται, δημιουργώντας πιέσεις στις δυτικές αγορές, όπου η δυναμικότητα των ηλεκτρικών δικτύων δεν επαρκεί.

Επαναπατριsmός Παραγωγής (Reshoring) και ενεργειακή ασφάλεια: Περιοχές που προσφέρουν ελκυστικές επιλογές διαφοροποίησης των εφοδιαστικών αλυσίδων, ετοιμότητα για ανάπτυξη data centers και πρόσβαση σε κρίσιμους πόρους προσελκύουν αυξανόμενες επενδύσεις.

Η γεωστρατηγική θέση της Ελλάδας, η επιτάχυνση των επενδύσεων και οι πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη ψηφιακών και ενεργειακών υποδομών δημιουργούν πραγματικές προϋποθέσεις αναβάθμισης του ρόλου της Ελλάδας στην ευρύτερη περιοχή. Το κρίσιμο στοιχείο είναι η ταχύτητα και η συνέπεια. Η Ελλάδα έχει τη δυναμική και τη δυνατότητα να κινηθεί προς το μέλλον, όχι αποσπασματικά, αλλά με σαφή στρατηγική, τόλμη και μακροπρόθεσμο όραμα.

Ο οδικός χάρτης προς την ωρίμανση των ελληνικών startups

Το ελληνικό οικοσύστημα καινοτομίας και νεοφυούς επιχειρηματικότητας έχει περάσει τα τελευταία χρόνια από τη φάση της δημιουργίας στη φάση της ωρίμανσης. Η αύξηση των startups, η ενίσχυση των κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών, οι θεσμικές παρεμβάσεις και η ενεργός συμμετοχή πανεπιστημίων, τραπεζών και μεγάλων επιχειρήσεων έχουν διαμορφώσει ένα λειτουργικό και διεθνώς ορατό οικοσύστημα. Το ζητούμενο πλέον δεν είναι η ανάπτυξη με κάθε κόστος, αλλά η κλίμακα, η κερδοφορία και η δημιουργία διατηρήσιμης αξίας. Η μετάβαση αυτή προϋποθέτει συνεργασίες, επενδύσεις σε τεχνολογία και ανθρώπινο κεφάλαιο, καθώς και ώριμα επιχειρηματικά μοντέλα που μεταφράζουν την καινοτομία σε πραγματικό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο. Το συμπέρασμα αυτό αναδείχθηκε από τις τοποθετήσεις της **Κατερίνας Πραματάρη**, Καθηγήτριας του ΟΠΑ, του **Φώτη Παναγιωτόπουλου**, Managing Director, Strategy & Consulting Lead στην Accenture, του **Λάζαρου Παπαγαρυφάλλου**, Deputy CEO στην Alpha Bank και του **Γιώργου Παπαδημητρίου**, Country Managing Partner στην EY Ελλάδος, στο πάνελ με θέμα: «Η ανάπτυξη του Οικοσυστήματος Καινοτομίας και Νεοφυών Επιχειρήσεων».

Πώς θα συνεχιστεί το ελληνικό success story

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΠΡΑΜΑΤΑΡΗ**, Καθηγήτριας του Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του ΟΠΑ και Επιστημονικής Υπεύθυνης του Κέντρου Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας ACE

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΧΡΟΝΙΑ διαπιστώνουμε μια σημαντική ανάπτυξη του οικοσυστήματος καινοτομίας και νεοφυούς επιχειρηματικότητας της χώρας, η οποία αποτυπώνεται με διάφορους τρόπους και δείκτες: από τον αριθμό και την ωριμότητα των startups (που από λίγες δεκάδες είναι πλέον πολλές εκατοντάδες), έως τον αριθμό των Venture Capital (VC) funds – Κεφάλαια Επιχειρηματικών Συμμετοχών – (άνω των 40), το ύψος των επενδύσεων από ιδιώτες επενδυτές, την προσέλκυση ταλέντου και του brain re-gain, την εγκαθίδρυση στην Ελλάδα κέντρων καινοτομίας κ.λπ. Στην ανάπτυξη αυτή συνέβαλαν σταδιακά διάφοροι παράγοντες, όπως: Μια διαχρονική στρατηγική της χώρας που υποστηρίχθηκε από όλες τις κυβερνήσεις με σημαντικούς σταθμούς: τη δημιουργία του Equifund (Ταμείο Επιχειρηματικών Συμμετοχών) υπό τη διαχείριση του European Investment Fund (EIF) (που έθεσε γερές βάσεις και έδωσε ώθηση στην ανάπτυξη νέων VC funds το 2018), την υποστήριξη της Hellenic Development Bank of Investments (HDBI) ως το ελληνικό Fund-of-Funds με γενναία κεφάλαια (που έδωσε ώθηση στην περαιτέρω ανάπτυξη και πολλαπλασιασμό των VC funds και την προσέλκυση ξένων επενδυτών), νέες νομοθετικές ρυθμίσεις όπως επενδυτικά κίνητρα σε επιχειρηματικούς αγέλους, νομοθεσία για τεχνοβλαστούς κ.λπ. Η συνεργασία όλων των φορέων μαζί για την υποστήριξη του οικοσυστήμα-

τος επί σειρά ετών, που γίνεται έκδηλη με διάφορους τρόπους, όπως η διοργάνωση από κοινού σημαντικών εκδηλώσεων και συνεδρίων, διαγωνισμών επιχειρηματικότητας κ.λπ.

Η διοργάνωση εμβληματικών διοργανώσεων, ειδικά το 2025, όπως:

- Τα Panathenea που προσέλκυσαν 3.000 άτομα, πολλά από το εξωτερικό, και είχαν ιδιαίτερη απήχηση στη νέα γενιά.

- Το Athens Innovation Summit που γέμισε το Ηρώδειο με 5.000 άτομα και είχε ιδιαίτερη απήχηση στις μεγάλες επιχειρήσεις και τον πολιτικό κόσμο.

- Το Tech Tour South East που είχε ιδιαίτερη απήχηση στο επενδυτικό κοινό. Αυτό που περιμένουμε να δούμε πολ-

ύ πιο έντονα τα επόμενα χρόνια και το οποίο αναμένεται να δώσει ακόμη μεγαλύτερη ώθηση στην καινοτομία και νεοφυή επιχειρηματικότητα, είναι: Πολύ περισσότερες ιστορίες επιτυχίας και μεγάλα exits μέσα στα επόμενα 3-5 χρόνια με βάση τον δεκαετή κύκλο των VC funds (οι περιορισμένες επιτυχίες exit που έχουμε μέχρι τώρα δει βασίζονται στην επιχειρηματική δραστηριότητα που ξεκίνησε κατά βάση πριν τη δεκαετία της οικονομικής κρίσης). Πολύ περισσότερες συνεργασίες μεταξύ εδραιωμένων επιχειρήσεων και startups (οι εδραιωμένες επιχειρήσεις όλο και περισσότερο αντιλαμβάνονται ότι πρέπει να πάνε με μία ανοιχτή προσέγγιση στην καινοτομία και να συνεργαστούν με νεοφυείς επιχειρήσεις για πιο άμεσα αποτελέσματα τώρα που υπάρχει η κρίσιμη μάζα).

Πολύ περισσότερους που τολμούν να ιδρύσουν μία καινοτόμο επιχείρηση από το μηδέν και έχουν γνώση από προηγούμενη επιχειρηματική δραστηριότητα (πετυχημένους founders-ιδρυτές και serial entrepreneurs-επαναλαμβανόμενους επιχειρηματίες).

Πολύ μεγαλύτερο αντίκτυπο και καινοτόμες λύσεις που αντιμετωπίζουν σημαντικά περιβαλλοντικά και κοινωνικά προβλήματα της εποχής.

Το ΟΠΑ έχει πρωτοστατήσει σε αυτό το πεδίο από την πρώτη μέρα και το ACE, το Κέντρο Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας του Πανεπιστημίου, ξεχωρίζει ως βέλτιστη πρακτική που μπορούν να ακολουθήσουν και τα υπόλοιπα πανεπιστήμια της χώρας.

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ:

Με το βλέμμα στο μέλλον

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ καινοτομίας έχει σημειώσει σημαντικά βήματα προόδου τα τελευταία χρόνια. Η αύξηση της χρηματοδότησης προς νεοφυείς επιχειρήσεις, η ενίσχυση των υποστηρικτικών δομών και η ανάδειξη ελληνικών startups με διεθνή προσανατολισμό καταδεικνύουν ότι η χώρα έχει πλέον ένα λειτουργικό, αναδυόμενο οικοσύστημα. Το 2025 αποτέλεσε χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτής της δυναμικής, με σημαντικούς επενδυτικούς γύρους και αυξημένο ενδιαφέρον από διεθνή κεφάλαια. Ωστόσο, η πρόκληση πλέον είναι η επίτευξη κλίμακας. Για να μετατραπεί η υφιστάμενη πρόοδος σε διατηρήσιμη αναπτυξιακή δυναμι-

ALPHA BANK:

Ένας ενεργός σύμμαχος του ελληνικού fintech οικοσυστήματος

Η ΕΛΛΑΔΑ ΕΧΕΙ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ ένα δυναμικό και ισχυρό οικοσύστημα καινοτομίας με διεθνή απήχηση. Σύμφωνα με στοιχεία της Endeavor Greece, η αξία του ελληνικού οικοσυστήματος ξεπερνά τα \$12 δισ., ενώ πολλοί Έλληνες founders επιλέγουν να ιδρύσουν και να αναπτύξουν τις εταιρίες τους εξ ολοκλήρου στη χώρα μας. Σε αυτό το δυναμικό περιβάλλον, η Alpha Bank τοποθετείται ολοένα και πιο ενεργά ως σύμμαχος, με μια νέα στρατηγική που δίνει έμφαση στην τεχνολογική καινοτομία και στην προσέλκυση ανθρώπινου δυναμικού υψηλής εξειδίκευσης, προσβλέποντας στη διαμόρφωση μιας νέας εποχής στις τραπεζικές υπηρεσίες.

Η στρατηγική που ακολουθούμε συνδυάζει την ευελιξία και την καινοτομία των νεοφυών εταιρειών

κή, απαιτούνται στοχευμένες κινήσεις που ενισχύουν την καινοτομική ικανότητα του ιδιωτικού τομέα. Η δημιουργία προστιθέμενης αξίας σε προϊόντα, παραγωγικές διαδικασίες και υπηρεσίες προϋποθέτει επιχειρήσεις που επενδύουν συστηματικά σε έρευνα, τεχνολογία και νέα επιχειρηματικά μοντέλα. Και αυτό δεν αφορά μόνο τις startups, αλλά και ώριμες ελληνικές εταιρείες, ειδικά τις ΜμΕ.

Παράλληλα, το οικοσύστημα καινοτομίας χρειάζεται ουσιαστική υποστήριξη με τεχνογνωσία, πόρους και διασυνδέσεις. Η πρόσβαση σε διεθνείς αγορές, στρατηγικούς εταίρους και δίκτυα γνώσης είναι κρίσιμη ώστε οι καινοτόμες λύσεις που παράγονται στην Ελλάδα να αποκτήσουν παγκόσμια εμβέλεια και να διαδραματίσουν τον αναπτυξιακό ρόλο που τους αναλογεί. Στο σημείο αυτό, η ελληνική ομογένεια μπορεί να συμβάλει καθοριστικά.

Κομβικής σημασίας είναι και η προσέλκυση περισσότερων ξένων επενδύσεων έντασης τεχνολογίας. Η δημιουργία και λειτουργία κέντρων έρευνας και ανάπτυξης, κέντρων ικανοτήτων ή ακόμη και παραγωγικών μονάδων από εταιρείες υψηλής τεχνολογίας μπορεί να λειτουργήσει ως επιταχυντής μεταφοράς γνώσης, δεξιοτήτων και

Του **ΦΩΤΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ**,
Managing Director,
Strategy & Consulting
Lead στην Accenture

βέλτιστων πρακτικών στην ελληνική οικονομία.

Σε κάθε περίπτωση, το ανθρώπινο κεφάλαιο αποτελεί τον καθοριστικό παράγοντα επιτυχίας. Η Ελλάδα οφείλει όχι μόνο να επαναπαρίσει μέρος του ταλέντου που χάθηκε τα προηγούμενα χρόνια, αλλά και να προσελκύσει εξειδικευμένους επαγγελματίες και «ψηφιακούς νομάδες», προσφέροντας ένα ανταγωνιστικό και σταθερό περιβάλλον εργασίας και ζωής.

Συνολικά, τα πιο επιτυχημένα οικοσυστήματα καινοτομίας παγκοσμίως βασίζονται σε ένα συνεκτικό σύνολο θεσμών, κινήτρων και σχέσεων που λειτουργούν συμπληρωματικά και διαχρονικά. Ένα σύστημα όπου το κράτος, η αγορά, τα πανεπιστήμια και οι φορείς χρηματοδότησης (τράπεζες, VCs) δεν λειτουργούν σε σιλό αλλά συνεργάζονται ουσιαστικά. Η αξιοποίηση εμπειριών από τα πιο ώριμα οικοσυστήματα, όπως ενδεικτικά των Ηνωμένων Πολιτειών, προσαρμοσμένη στο ελληνικό πλαίσιο, θα μπορούσε να επιταχύνει τη μετάβαση από ένα αναδυόμενο σε ένα διεθνώς ανταγωνιστικό σύστημα καινοτομίας.

Οι βάσεις έχουν σίγουρα τεθεί. Το ζητούμενο πλέον είναι η μετάβαση από την αποσπασματική επιτυχία στη δομική, βιώσιμη ανταγωνιστικότητα.

με την εμπιστοσύνη, κλίμακα και τεχνογνωσία μιας συστημικής τράπεζας. Στόχος μας είναι να διαμορφώσουμε ένα νέο μοντέλο στην τραπεζική που λειτουργεί πιο γρήγορα, πιο αποδοτικά και πιο ανθρωποκεντρικά, απαντώντας στις διαρκώς μεταβαλλόμενες ανάγκες κάθε πελάτη. Η προσέγγισή μας είναι διττή. Από τη μία, η ομάδα καινοτομίας της Alpha Bank συστηματικά αναζητεί συνεργασίες με fintechs που ταιριάζουν στην πελατοκεντρική στρατηγική μας. Από την άλλη, έχουμε στήσει μια ισχυρή ομάδα τεχνολογίας, ένα digital factory που αναπτύσσει καινοτόμες λύσεις και εφαρμογές εσωτερικά. Έχουμε έτσι διαμορφώσει στην Alpha Bank ένα μοναδικό οικοσύστημα συνεργασιών, ταλέντου και νέων τεχνολογιών, που μας επιτρέπει να φέρνουμε νέες προτάσεις στην αγορά, να υποστηρίζουμε την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων μας και τη δημιουργία νέων ευκαιριών για τους ανθρώπους και τους μετόχους μας. Συνεργαζόμαστε με τη Moveo.AI, μία από τις πιο καινοτόμες εταιρείες τεχνητής νοημοσύνης στην Ελλάδα. Εξαγοράσαμε

Του **ΛΑΖΑΡΟΥ ΠΑΠΑΓΑΡΥΦΑΛΛΟΥ**,
Deputy CEO του Ομίλου
Alpha Bank

τη Flexfin, ανοίγοντας νέες δυνατότητες factoring για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Έχουμε ήδη επενδύσει ή δεσμευτεί να επενδυθούμε στο οικοσύστημα ευρύτερα, άμεσα ή έμμεσα, πάνω από 70 εκατ. ευρώ την τελευταία τετραετία και στοχεύουμε στα 200 εκατ. ευρώ έως τα τέλη του 2027. Επιπλέον, τα τελευταία δύο χρόνια, έχουμε υλοποιήσει πάνω από 15 πιλοτικά προγράμματα για την ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων σε συνεργασία με fintechs.

Προσδοκία μας είναι να συμβάλουμε ενεργά στη διαμορφωση μιας νέας εποχής για τις τραπεζικές υπηρεσίες, προσφέροντας έξυπνες και αποδοτικές λύσεις και διαμορφώνοντας νέες εμπειρίες. Θέλουμε να σταθούμε δίπλα στο ελληνικό οικοσύστημα καινοτομίας ως επενδυτής, ως πλατφόρμα εφαρμογής νέων ιδεών και ανάπτυξης καινοτόμων λύσεων. Έτσι θα είμαστε σε θέση να δημιουργούμε διαρκώς αξία για τους ανθρώπους, τους πελάτες και τους μετόχους μας, αλλά και να στηρίζουμε την πρόοδο στην επιχειρηματική ζωή της χώρας για ένα καλύτερο αύριο.

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ STARTUPS: Από την «έκρηξη» στη βιώσιμη αξία

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**,
Διευθύνοντος Συμβούλου
της EY Ελλάδος

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΠΕΝΤΕ ΜΕ ΕΞΙ ΧΡΟΝΙΑ, ζήσαμε μια ιδιαίτερα έντονη περίοδο για τις νεοφυείς επιχειρήσεις, τόσο διεθνώς όσο και στην Ελλάδα. Συχνά με ρωτούν αν αυτό το κύμα έχει πλέον, κοπάσει. Τα δεδομένα λένε πως όχι. Αυτό που έχει αλλάξει είναι η ωριμότητα του μοντέλου. Η επιχειρηματικότητα και η καινοτομία παραμένουν ισχυρές, αλλά έχουν μετακινηθεί από την ανάπτυξη με κάθε τρόπο (growth at any cost), σε μια πιο ρεαλιστική, βιώσιμη ανάπτυξη με ουσιαστικό αντίκτυπο. Σε παγκόσμιο επίπεδο, οι startups συνεχίζουν να ιδρύονται με ένταση, αλλά πλέον οι επενδυτές δίνουν μεγαλύτερη βαρύτητα στην κερδοφορία, στην ταμειακή ροή (cash flow), στα ανθεκτικά επιχειρηματικά μοντέλα και, φυσικά, στην τεχνολογική υπεροχή. Η καινοτομία παραμένει κεντρικός πυλώνας, όμως συνοδεύεται από αυστηρότερα κριτήρια και προσδοκίες.

Στην Ελλάδα, η άνθηση των startups που παρατηρήσαμε τα προηγούμενα χρόνια αποτελεί, κατά τη γνώμη μου, μία από τις πιο θετικές εξελίξεις για την οικονομία μας. Θυμάμαι χαρακτηριστικά το 2015, στην κορύφωση της κρίσης, όταν σε έρευνα που είχαμε παρουσιάσει, μεταξύ φοιτητών, πάνω από το 30% δήλωναν πρόθεση να ξεκινήσουν τη δική τους επιχειρηματική δραστηριότητα. Σήμερα, αυτή η διάθεση έχει μετουσιωθεί σε πιο ώριμες προσπάθειες. Βλέπουμε καινοτόμες startups με διεθνή προσανατολισμό και έμφαση σε τομείς όπως η τεχνητή νοημοσύνη, η βιοτεχνολογία και οι τεχνολογίες υγείας (healthtech). Δεν είναι τυχαίο ότι η αξία του ελληνικού οικοσυστήματος αποτιμάται κοντά στα 12 δισ. και πάνω από 1.040 startups είναι εγγεγραμμένες στο Elevate Greece, ενώ η χώρα μας ξεχωρίζει πλέον και για τα unicorns της, σε περιφερειακό επίπεδο. Αυτή την πρόοδο επιβεβαιώνει και το ενδιαφέρον από επενδυτές και κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών, καθώς το 2025 ήταν μία χρονιά-ορόσημο για το οικοσύστημα, με πάνω από 90 startups να προσελκύουν επενδύσεις περισσότερων από 732 εκατ. ευρώ, ενώ πρόσφατη μελέτη χαρακτήρισε την ελληνική αγορά startups ως την ταχύτερα αναπτυσσόμενη στην Ευρώπη.

Η ίδρυση του πρώτου AI Factory στη χώρα μας, και η λειτουργία του υπερυπολογιστή «Δαίδαλος», θεωρώ θα δώσει ακόμη μεγαλύτερη ώθηση στη δημιουργία, αλλά και το scale up νεοφυών επιχειρήσεων. Την ίδια ώρα, διευκολύνεται η πρόσβαση σε χρηματοδότηση, με περισσότερες πηγές, αλλά και πιο απαιτητικά κριτήρια. Το κρίσιμο, σήμερα, δεν είναι η έλλειψη κεφαλαίων, αλλά η ικανότητα των startups να παρουσιάσουν ώριμα και αξιόπιστα επιχειρηματικά σχέδια.

Βεβαίως, δεν μπορούν όλες οι startups να είναι βιώσιμες – και αυτό, είναι υγιές. Η βιωσιμότητα προϋποθέτει σαφή απάντηση σε πραγματικές ανάγκες της αγοράς, σε ομάδες με εξειδικευμένες δεξιότητες (skilled ομάδες), σε επεκτάσιμα μοντέλα (scalable μοντέλα) και πρόσβαση σε κεφάλαια, γνώση και δίκτυα. Εδώ, ο ρόλος του οικοσυστήματος καινοτομίας είναι καθοριστικός. Στην EY, συμμετέχουμε ενεργά στη στήριξή του, επενδύοντας σε συνεργασίες με πανεπιστήμια, δράσεις νεανικής επιχειρηματικότητας και προγράμματα mentoring για νεοφυείς επιχειρήσεις, όπως το EYnovation.

Η καινοτομία αποκτά πραγματική αξία μόνο όταν μεταφράζεται σε απτά αποτελέσματα στον πραγματικό κόσμο: σε προϊόντα, υπηρεσίες, θέσεις εργασίας και, τελικά, σε βελτίωση της καθημερινότητάς μας. Εκεί βρίσκεται και η μεγαλύτερη ευκαιρία να διαμορφώσουμε το μέλλον με περισσότερη αυτοπεποίθηση.

Πώς θα κρατήσουμε τα ταλέντα αξίας στην Ελλάδα

Σε έναν κόσμο διαρκών αλλαγών, το ζητούμενο για την ελληνική οικονομία δεν είναι μόνο πώς θα προσελκύσει ταλαντούχους ανθρώπους, αλλά κυρίως πώς θα τους κρατήσει. Η διατήρηση ταλέντων που δημιουργούν πραγματική αξία προϋποθέτει σύνδεση δεξιοτήτων, μάθησης και προοπτικής με τη στρατηγική των οργανισμών και τις ανάγκες της χώρας, όπως τονίστηκε στο πάνελ με θέμα «Η δημιουργία ταλέντων αξίας», στο οποίο συμμετείχαν ο **Ιωάννης Θάνος**, Αναπληρωτής Καθηγητής στο ΟΠΑ, η **Πέγκυ Βελλιώτου**, Partner & Head of People στην KPMG Ελλάδα, η **Ειρήνη Παναγιωτακοπούλου**, Chief Human Resources Officer στην Deloitte Ελλάδα, και η **Μαντώ Πατσαούρα**, CEO στο Kariera Group. Τα πανεπιστήμια καλούνται να καλλιεργούν γνώση, κριτική σκέψη και προσαρμοστικότητα, ενώ οι επιχειρήσεις να επενδύουν σε περιβάλλοντα αξιοκρατίας, εξέλιξης και ουσιαστικής συνεισφοράς.

Η δημιουργία ταλέντων αξίας

Του **ΙΩΑΝΝΗ ΘΑΝΟΥ**, Αναπληρωτή Καθηγητή του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων του ΟΠΑ

Η ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ και η διατήρηση ταλέντων αποτελεί σήμερα μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις για τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς. Ωστόσο, το κρίσιμο ερώτημα δεν είναι πόσα ταλέντα διαθέτει ένας οργανισμός, αλλά ποια από αυτά δημιουργούν πραγματική αξία. Η διεθνής βιβλιογραφία δίνει σαφείς απαντήσεις: αξία δεν παράγουν απλώς οι πιο μορφωμένοι ή οι πιο ακριβοπληρωμένοι εργαζόμενοι, αλλά εκείνοι που συνδέονται ουσιαστικά με τη στρατηγική της επιχείρησης. Τα «ταλέντα αξίας» χαρακτηρίζονται από υψηλή απόδοση στο παρόν, ισχυρές προοπτικές εξέλιξης για το μέλλον και ικανότητα μάθησης και προσαρμογής σε ένα περιβάλλον αυξημένης αβεβαιότητας και πολυπλοκότητας. Τα πανεπιστήμια – και πιο συγκεκριμένα το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών – μέσα από τη βιωματική εκπαίδευση «χτίζουν

ταλέντα», όχι όμως με τη στενή έννοια της επαγγελματικής κατάρτισης. Πρόσφατες έρευνες ακαδημαϊκών, συμβούλων επιχειρήσεων, του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ, καθώς και η έρευνα του ΟΠΑ για το μέλλον της εργασίας και των δεξιοτήτων στην Ελλάδα, καταδεικνύουν ότι οι εργαζόμενοι του αύριο χρειάζεται να διαθέτουν τόσο τεχνολογικές δεξιότητες (όπως η αξιοποίηση της τεχνητής νοημοσύνης και χρήση τεχνολογίας ευρύτερα) όσο και ήπιες δεξιότητες, όπως η επικοινωνία, η δημιουργικότητα, η ανθεκτικότητα, η ευελιξία, η περιέργεια και η ενσυναίσθηση. Ο ρόλος του σύγχρονου πανεπιστημίου δεν πρέπει να περιορίζεται αποκλειστικά στην προετοιμασία των φοιτητών και φοιτητριών για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Οφείλει να είναι ευρύτερος, περιλαμβάνοντας την έρευνα, τη διδασκαλία και την

καλλιέργεια κριτικής και στρατηγικής σκέψης, συμβάλλοντας ουσιαστικά στη συνολική κοινωνική ανάπτυξη.

Κλείνοντας, πρόσφατες μελέτες δείχνουν ότι πολλές επιχειρήσεις διεθνώς δυσκολεύονται να προσελκύσουν και να διατηρήσουν ταλέντα αξίας. Στην Ελλάδα, το πρόβλημα είναι ακόμη εντονότερο, λόγω του brain drain που σημειώθηκε στα χρόνια της κρίσης, με περισσότερους από ένα εκατομμύριο εργαζομένους να αναζητούν επαγγελματικές ευκαιρίες στο εξωτερικό την περίοδο 2010-2022. Η διαμόρφωση ενός πλαισίου που θα ενισχύσει τον επαναπατρισμό μέρους αυτού του ανθρώπινου κεφαλαίου πρέπει να αποτελέσει κεντρική στρατηγική προτεραιότητα για την ελληνική πολιτεία, αν θέλουμε να μιλάμε ουσιαστικά για ανταγωνιστικές επιχειρήσεις και βιώσιμη ανάπτυξη.

Πώς προσελκύουμε και κρατάμε ταλέντα

Της **ΠΕΓΚΥΣ ΒΕΛΛΙΩΤΟΥ**, Partner & Head of People, KPMG στην Ελλάδα

Ο ΟΡΟΣ «ΤΑΛΕΝΤΟ ΑΞΙΑΣ» είναι ιδιαίτερα δημοφιλής στην εποχή μας και η αναζήτηση ταλέντων από τις επιχειρήσεις ένας συνεχής αγώνας. Είναι σημαντικό να αποδεσμεύσουμε τον όρο από ηλικιακές ή άλλες προκαταλήψεις και να τον εξετάσουμε ευρύτερα και με κριτήρια όπως η δέσμευση στο ποιοτικό αποτέλεσμα, η ευελιξία στην αλλαγή, η συνεργασία, η ανάγκη για συνεχή εξέλιξη. Οι εξελίξεις στην τεχνολογία, η δημιουργία νέων / διαφορετικών από το παρελθόν ρόλων, η αύξηση της ανταγωνιστικότητας και γενικότερα οι συνεχείς αλλαγές σε όλο το οικοσύστημα, σε σύντομα χρονικά διαστήματα, έχουν δημιουργήσει μία ανισορροπία στο τι ζητούν οι εταιρείες, ποια είναι η προσφορά στην αγορά και πώς αυτά δεν συγκλίνουν απαραίτητα.

Η κοινωνία με τις επιμέρους λειτουργίες της θα πρέπει να υποστηρίξει τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος ασφάλειας και ευκαιριών χωρίς

αποκλεισμούς, γιατί το ταλέντο μπορεί να είναι έμφυτο, ωστόσο καλλιεργείται και εξελίσσεται, και εάν δεν υπάρχει το κατάλληλο πλαίσιο να αναδειχθεί, δημιουργούνται οι χαμένες ευκαιρίες. Εάν καταφέρουμε να ενισχύσουμε ως κοινωνία και ως επιχειρήσεις εκείνα τα χαρακτηριστικά που θα οδηγήσουν τους εργαζομένους, νέους και μεγαλύτερους, να αισθανθούν την ανάγκη να δημιουργήσουν στόχους χωρίς περιορισμούς, να μπορούν να σχεδιάζουν το μέλλον τους ως επαγγελματίες, χωρίς τον φόβο του αποκλεισμού και της απόρριψης, τότε θα μιλάμε για πρόοδο συνολική.

Αλλαγές πάντα υπήρχαν, διαφορετικές γενιές επίσης πάντα συνυπήρχαν στην αγορά εργασίας. Η μεγάλη διαφορά είναι πώς σήμερα αλλά και στο άμεσο μέλλον όλα γίνονται γρηγορότερα. Σε αυτές τις ταχύτητες πρέπει να προσαρμοσθούν και πολλές από τις λειτουργίες μιας κοινωνίας. Προτεραιότητα πρέπει να

δοθεί στον τομέα της εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες, αλλά και κατόπιν στη διά βίου μάθηση και τη σωστή υποστήριξη στην επαγγελματική πλοήγηση, κάτι που λείπει στους νέους, στην ένταση που απαιτείται σήμερα.

Σημαντικό ρόλο στη δημιουργία ταλέντων αξίας έχουν όσοι ηγούνται ομάδων και εταιρειών. Από αυτούς θα πρέπει το όραμα να υπάρχει ξεκάθαρο και να διαχέεται, οι εταιρικές αξίες να είναι εκεί στη καθημερινή λειτουργία και όχι σε λέξεις στους τοίχους. Η συνεχής εκπαίδευση, η έγκαιρη ανατροφοδότηση, η αναγνώριση και η σωστή και με προτεραιότητες καθοδήγηση, είναι μόνο μερικές από τις απαραίτητες λειτουργίες για να προσελκύουμε, να διατηρούμε και να αναπτύσσουμε τα ταλέντα που είναι κοντά μας και έχουν τις δικές τους ανησυχίες, σε ένα περιβάλλον με καταγιοσμό διαφορετικών και κάποιες φορές αντικρουόμενων μηνυμάτων.

Η αξία ξεκινά από το ταλέντο

ΣΕ ΕΝΑΝ ΚΟΣΜΟ που αλλάζει με ταχύτητα, η ανάγκη για ανθρώπους που μπορούν να ανταποκριθούν στην πολυπλοκότητα, την αβεβαιότητα και τον διαρκή μετασχηματισμό είναι πιο έντονη από ποτέ. Σε αυτό το περιβάλλον, η συζήτηση γύρω από τα «ταλέντα αξίας» βρίσκεται πλέον στο επίκεντρο της δημόσιας και επιχειρηματικής ατζέντας. Για πολλά χρόνια, η αξία ενός εργαζομένου συνδεόταν κυρίως με τις γνώσεις του, την επαγγελματική του πορεία ή το ύψος της αμοιβής του. Σήμερα, αυτή η προσέγγιση δεν επαρκεί ως μοναδικό πλαίσιο αξιολόγησης. Τα ταλέντα αξίας δεν ορίζονται μόνο από το τι γνωρίζουν, αλλά από το πώς μαθαίνουν, πώς προσαρμόζονται και πώς συνεισφέρουν ουσιαστικά στο σύνολο. Είναι οι άνθρωποι που μπορούν να εξελίσσονται μαζί με τον οργανισμό τους και να δημιουργούν διαχρονική αξία. Καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση αυτών των ταλέντων εξακολουθούν να διαδραματίζουν τα πανεπιστημιακά ιδρύματα. Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχει το αναγκαίο υπόβαθρο γνώσης και κριτικής σκέψης, το οποίο παραμένει αναπικατάστατο. Προς αυτή την κατεύθυνση, η ουσιαστική συνεργασία πανεπιστημίων και επιχειρήσεων, καθώς και η επαφή των φοιτητών με σύγχρο-

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΟΠΟΥΛΟΥ**, Chief Human Resources Officer στην Deloitte Ελλάδα

νες επιχειρηματικές προκλήσεις, λειτουργούν ως γέφυρα ανάμεσα στη θεωρία και την επαγγελματική πραγματικότητα. Από την πλευρά των επιχειρήσεων, η αναζήτηση ταλέντων δεν περιορίζεται πλέον στην κάλυψη άμεσων αναγκών. Οι εταιρείες επενδύουν σε ανθρώπους που μπορούν να συμβάλουν στην καινοτομία, στη βελτίωση διαδικασιών και στη μακροπρόθεσμη ανθεκτικότητα. Το ανθρώπινο κεφάλαιο συνδέεται όλο και πιο άμεσα με τη στρατηγική και τη βιωσιμότητα, επηρεάζοντας όχι μόνο τα οικονομικά αποτελέσματα, αλλά και την εμπιστοσύνη που δημιουρ-

γείται γύρω από έναν οργανισμό. Υπό αυτό το πρίσμα, ιδιαίτερη βαρύτητα αποκτά και το ζήτημα του επαναπατρισμού των ταλέντων που έφυγαν στο εξωτερικό την περίοδο της οικονομικής κρίσης. Τα τελευταία χρόνια έχουν καταγραφεί συντονισμένες προσπάθειες από την πολιτεία και τον ιδιωτικό τομέα προς αυτή την κατεύθυνση, με θετικά αποτελέσματα. Πιο συγκεκριμένα, οι άνθρωποι αυτοί αναζητούν περιβάλλοντα που χαρακτηρίζονται από αξιοκρατία, ουσιαστικές προοπτικές εξέλιξης, ευελιξία και δυνατότητα πραγματικής συνεισφοράς. Η συστηματική ενίσχυση αυτών των συνθηκών είναι καθοριστική ώστε η χώρα να μπορέσει να αξιοποιήσει εκ νέου, σε μεγαλύτερη κλίμακα, το ανθρώπινο δυναμικό της. Στην ανατολή του νέου έτους, οι προκλήσεις που αφορούν το ταλέντο και τη δημιουργία αξίας εντείνονται. Η απάντηση δεν βρίσκεται σε αποσπασματικές πρωτοβουλίες, αλλά σε μια συνεκτική και διαρκή επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο, με την ακαδημαϊκή κοινότητα να θέτει τα θεμέλια γνώσης και δεξιοτήτων και τις επιχειρήσεις να αναλαμβάνουν τον ρόλο της κλιμάκωσης, της ενσωμάτωσης και της στρατηγικής αξιοποίησής τους ως καθοριστικού παράγοντα ανταγωνιστικότητας και βιώσιμης ανάπτυξης.

Η δημιουργία ταλέντων αξίας σε έναν κόσμο διαρκούς αλλαγής

Της **ΜΑΝΤΩΣ ΠΑΤΣΑΟΥΡΑ**, CEO στο Kariera Group

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ «ΤΑΛΕΝΤΟΥ ΑΞΙΑΣ» εξελίσσεται διαρκώς, ακολουθώντας τις μεταβολές της οικονομίας, της τεχνολογίας και της αγοράς εργασίας. Σήμερα, ένα ταλέντο αξίας δεν είναι απλώς κάτοχος γνώσεων ή τίτλων σπουδών, αλλά ο άνθρωπος που μπορεί να μετατρέψει τη γνώση σε ουσιαστικό αποτέλεσμα, να μαθαίνει συνεχώς και να προσαρμόζεται σε ένα περιβάλλον διαρκούς αλλαγής. Η αξία ενός ταλέντου δεν αποτιμάται μονοδιάστατα. Περιλαμβάνει τις δεξιότητες και τις γνώσεις του, τη δυνατότητα εξέλιξης και συνεισφοράς στο μέλλον αλλά και την πραγματική του επίδραση στην απόδοση και τη βιωσιμότητα των οργανισμών. Η οικονομική ανταμοιβή αποτελεί φυσική συνέπεια της αξίας που δημιουργείται, όχι τον ορισμό της. Τα πανεπιστημιακά ιδρύματα διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στη διαμόρφωση αυτής της βάσης. Καλλιεργούν την αναλυτική σκέψη, την επιστημονική προσέγγιση και την κριτική ικανότητα. Ωστόσο, η μετάβαση από τη θεωρία στην πράξη απαιτεί στενότερη συνεργασία με τις επιχειρήσεις, ενίσχυση της εφαρμοσμένης γνώσης και καλλιέργεια οριζόντιων δεξιοτήτων, όπως η συνεργασία, η επίλυση προβλημάτων και η ψηφιακή ετοιμότητα. Οι σύγχρονες επιχειρήσεις αναζητούν ανθρώπους με μαθησιακή ευελιξία, υπευθυνότητα και προσανατολισμό στο αποτέλεσμα. Η πραγματική αξία ενός εργαζομένου μετρείται τόσο από τα μετρήσιμα αποτελέσματα όσο και από τη συμβολή του στη συλλογική απόδοση και τη μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα. Η αξία για τους μετόχους περνά, πλέον, μέσα από την αξία των ανθρώπων. Τέλος, η επιστροφή των ταλέντων που μετανάστευσαν τα προηγούμενα χρόνια είναι εφικτή, εφόσον δημιουργηθούν σύγχρονα, αξιόπιστα και δίκαια εργασιακά περιβάλλοντα. Το «brain regain» δεν είναι μόνο οικονομικό ζήτημα· είναι κυρίως ζήτημα εμπιστοσύνης, προοπτικής και ουσιαστικής ανάπτυξης.

Η κυρία Μαντώ Πατσαούρα, η κυρία Ειρήνη Παναγιωτακοπούλου, η κυρία Πέγκυ Βελλιώτου, ο κ. Ιωάννης Θάνος και ο συντονιστής του πάνελ, Χρήστος Κολώνας

Οι επενδυτικές αποφάσεις στην εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης

Η Τεχνητή Νοημοσύνη μεταβάλλει ήδη ουσιαστικά το πλαίσιο μέσα στο

οποίο λαμβάνονται σήμερα οι επενδυτικές αποφάσεις, επιταχύνοντας την ανάλυση δεδομένων, διευρύνοντας τη διαθέσιμη πληροφόρηση και επαναπροσδιορίζοντας τον ρόλο της ανθρώπινης κρίσης. Από την ανάγκη για μεγαλύτερη διαφοροποίηση και χρηματοοικονομικό εγγραμματισμό, έως τις επενδύσεις νέας γενιάς σε ψηφιακές υποδομές και προηγμένα χρηματοοικονομικά εργαλεία, η τεχνολογία επηρεάζει τόσο τις επιλογές χαρτοφυλακίων όσο και τις στρατηγικές επιχειρήσεων και θεσμικών επενδυτών. Στο πάνελ με θέμα «Επενδύσεις Νέας Γενιάς, AI και η νέα εποχή σε Λογιστική & Χρηματοοικονομική», ο **Δημήτρης Τσουκνίδης**, Αναπληρωτής Καθηγητής του ΟΠΑ, ο **Βαγγέλης Βενιζέλος**, Assurance Partner στην PwC, ο **Ιωάννης Σαβάδης**, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής και Μέτοχος της ΣΟΛ Crowe, και ο **Ιωάννης Λυκούρης**, Investment Manager στην Qatar Investment Authority, συμφώνησαν ότι το κρίσιμο ζητούμενο δεν είναι η αυτοματοποίηση των αποφάσεων, αλλά η ανάπτυξη υβριδικών μοντέλων όπου άνθρωπος και μηχανή συνεργάζονται, βελτιώνοντας την ποιότητα, την ανθεκτικότητα και τη μακροπρόθεσμη αποτελεσματικότητα των επενδυτικών επιλογών.

Η νέα εποχή σε Λογιστική και Χρηματοοικονομική

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΟΥΚΝΙΔΗ**, Αναπληρωτή Καθηγητή του Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του ΟΠΑ

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΠΙΟ ΠΡΟΣΦΑΤΑ δεδομένα του ΟΟΣΑ, τα νοικοκυριά στην Ελλάδα επενδύουν πάνω από το 80% του πλούτου τους σε καταθέσεις και ακίνητα, δηλαδή επιλογές που ερμηνεύονται σε μεγάλο βαθμό ως «χαμηλού ρίσκου». Ενδεικτικά, σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, οι συνολικές καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα (νοικοκυριά και επιχειρήσεις) στην Ελλάδα ανήλθαν σε 205,4 δισ. ευρώ τον Αύγουστο του 2025, ενώ σε επίπεδο ΕΕ, η Eurostat καταγράφει ότι τα μετρητά και οι καταθέσεις αποτελούν τη μεγαλύτερη κατηγορία χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε 13 χώρες της ΕΕ. Ωστόσο, οι καταθέσεις μπορεί να αποφέρουν συχνά αποδόσεις χαμηλότερες του πληθωρισμού, δηλαδή αρνητικές σε πραγματικούς όρους (μείωση αγοραστικής δύναμης), ενώ τα ακίνητα προσφέρουν αποδόσεις που εξαρτώνται υπερβολικά από μία-δύο πηγές πλούτου με υψηλό ιδιοσυγκρατικό κίνδυνο. Για την Ελλάδα, ο ΟΟΣΑ, στην έκθεσή «OECD Economic Surveys: Greece 2023», υπογραμμίζει τη σημασία ανάπτυξης εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης, ενώ στην έκθεση «National Financial Literacy Strategy for Greece» (OECD, 2024) δίνει έμφαση στην ανάγκη για ενίσχυση του χρηματοοικονομικού εγγραμματισμού.

Σε αντίθεση με τα παραπάνω, δύο επιθυμητές ιδιότητες για κάθε επενδυτικό χαρτοφυλάκιο θα ήταν η αύξηση της πιθανότητας επίτευξης θετικής πραγματικής απόδοσης μακροπρόθεσμα και η αύξηση της διαφοροποίησης. Τα διαπραγματεύσιμα αμοιβαία κεφάλαια (Exchange-Traded Funds,

ETFs) και οι εναλλακτικές επενδύσεις αποτελούν επιλογές που μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη αυτών των επιθυμητών ιδιοτήτων.

Για παράδειγμα, ένα ETF είναι ένα «καλάθι» περιουσιακών στοιχείων που συνήθως ακολουθεί έναν χρηματιστηριακό δείκτη και διαπραγματεύεται στο χρηματιστήριο. Με ένα μόνο προϊόν, ο επενδυτής μπορεί να αποκτήσει διεθνή διασπορά σε μετοχές ή/και ομόλογα, με χαμηλότερο κόστος και υψηλή ρευστότητα. Οι εναλλακτικές επενδύσεις (π.χ. θέσεις σε παράγωγα εμπορευμάτων, επενδύσεις σε μη εισηγμένες εταιρείες, ή στρατηγικές που δεν στηρίζονται αποκλειστικά στην πορεία των μετοχών) μπορούν να λειτουργήσουν συμπληρωματικά, επειδή συχνά αντιδρούν διαφορετικά από ό,τι οι παραδοσιακές επενδύσεις σε μεταβολές του πληθωρισμού και των επιτοκίων. Φυσικά, δεν είναι «εύκολες» επενδύσεις καθώς μπορεί να επιδεικνύουν υψηλή μεταβλητότητα, περιορισμένη ρευστότητα ή να απαιτούν πιο σύνθετη αποτίμηση.

Σε ό,τι αφορά τα ETFs, η διεθνής τάση είναι σαφής σε απόλυτα νούμερα καθώς στο τέλος του 2025, περίπου 13,22 τρισ. δολάρια από 0,99 τρισ. δολάρια το 2010 ήταν επενδυμένα σε ETFs στις ΗΠΑ, ενώ για την Ευρώπη τα ίδια νούμερα είναι 3,11 και 0,31 τρισ. δολάρια, αντίστοιχα (αποτελούν εκτιμήσεις από πηγές όπως Investment Company Institute και ETFGI). Παράλληλα, η τεχνητή νοημοσύνη ενισχύει πλέον πρωτόγνωρα τη δυνατότητα ιδιωτών και θεσμικών επενδυτών να αναλύουν και συγκρίνουν επενδύσεις σε θεσμικές επενδύσεις (π.χ. ETF's) αλλά και εναλλακτικές επενδύσεις γενικότερα.

Στο Συνέδριο Αποφοίτων του ΟΠΑ, στις 17 Ιανουαρίου 2026, συζητήσαμε πώς τέτοιες επενδύσεις μπορούν να ενταχθούν σε επενδυτικά χαρτοφυλάκια και τον ρόλο της AI. Για μια δομημένη και πρακτική εισαγωγή σε αυτό το πεδίο, το πρόγραμμα του ΚΕΔΙΒΙΜ/ΟΠΑ «Επενδύσεις Νέας Γενιάς: ETFs και Εναλλακτικές Επενδύσεις» παρέχει τα κατάλληλα εφόδια για ιδιώτες και επαγγελματίες.

Τα νέα εργαλεία, οι ευκαιρίες και οι κίνδυνοι

Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ αλλαγή αφορά την ταχύτητα με την οποία συλλέγονται και αναλύονται οι πληροφορίες. Οι νέες τεχνολογίες με τα διάφορα προγράμματα τεχνητής νοημοσύνης επιτρέπουν στους αναλυτές να βρουν πληροφορίες για το θέμα που αναλύουν με μεγάλη ταχύτητα και χωρίς να χρειαστεί να ελέγξουν πολλές διαφορετικές πηγές. Υπάρχει ωστόσο ο κίνδυνος λαθών οπότε ένα κομμάτι του χρόνου που αρχικά σώζεται σπαταλιέται μετέπειτα για να ελεγχθεί η εγκυρότητα των πληροφοριών. Το πρώτο βήμα όμως που είναι η αξιολόγηση των ευκαιριών και των κινδύνων από μια επενδυτική απόφαση γίνεται πολύ πιο γρήγορα και με περισσότερες πληροφορίες.

Μοχλός αναδιάρθρωσης της ελληνικής οικονομίας

ΟΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ αποτελούν σήμερα έναν από τους βασικότερους μοχλούς αναδιάρθρωσης της ελληνικής οικονομίας. Συνδυάζουν τεχνολογίες υψηλής προστιθέμενης αξίας, σύγχρονες ψηφιακές υποδομές και δράσεις πράσινης ανάπτυξης, συμβάλλοντας στη μετάβαση σε ένα πιο ανταγωνιστικό και βιώσιμο παραγωγικό μοντέλο. Πρόκειται για στοχευμένες κεφαλαιολογικές δαπάνες που ενισχύουν την τεχνολογική βάση της χώρας και προωθούν την καινοτομία σε οριζόντιο επίπεδο. Στο ελληνικό περιβάλλον, οι επενδύσεις αυτές εστιάζουν σε κρίσιμους τομείς, όπως η ανάπτυξη data centers και cloud υποδομών, η υιοθέτηση τεχνητής νοημοσύνης (TN), ρομποτικής και αυτοματισμών, καθώς και η δημιουργία ενός δυναμικού οικοσυστήματος νεοφυών επιχειρήσεων, με επενδύσεις που ξεπέρασαν τα 550 εκατ. ευρώ το 2024 και τα 730 εκατ. ευρώ το 2025. Παράλληλα, δίνεται έμφαση στην προώθηση της καθαρής ενέργειας, της αποθήκευσης, καθώς και της έρευνας και καινοτομίας. Καθοριστικό ρόλο διαδραματίζει το Ελληνικό Σχέδιο του Ταμείου Ανάκαμψης, συνολικού ύψους

ΑΦΙΕΡΩΜΑ 1ο Συνέδριο Αποφοίτων του ΟΠΑ

Αυτή η αλλαγή έχει πολύ σημαντική επίδραση στο ανθρώπινο δυναμικό των επενδυτικών εταιρειών, ιδιαίτερα σε εταιρείες όπου η οικονομική ανάλυση συνδέεται με πιο junior ρόλους. **Η έμφαση μετατοπίζεται σε οικονομικούς αναλυτές που μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα καινούργια εργαλεία.** Επίσης ο ανταγωνισμός αυξάνεται καθώς οι θέσεις για οικονομική ανάλυση μειώνονται. Οι επενδυτικοί αναλυτές καλούνται να αποδείξουν ότι μπορούν να πάρουν επενδυτικές αποφάσεις και να διαχειριστούν επενδυτικό ρίσκο νωρίτερα από πριν καθώς τα πρώτα στάδια συλλογής πληροφοριών και αξιολόγησης των θετικών και των αρνητικών στοιχείων μιας επένδυσης γίνονται πιο εύκολα με τα εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης.

Ένα ενδιαφέρον ερώτημα είναι σε ποιον βαθμό οι νέες τεχνολογίες θα βελτιώσουν την ποιότητα των επενδυτικών αποφάσεων. Οι αλγόριθμοι τεχνητής νοημοσύνης μπορούν να εντοπίσουν μοτίβα που είναι πιθανό να επαναληφθούν μελλοντικά. Επίσης οι αποφάσεις που παίρνουν είναι αποκομμένες από συναισθήματα που πολλές φορές επηρεάζουν αρνητικά τους διαχειριστές επενδυτικών κεφαλαίων. Φυσικά, σε περιόδους υψηλής αβεβαιότητας που τα momentum trends δια-

Του **ΙΩΑΝΝΗ ΛΥΚΟΥΡΗ**, CFA στην Qatar Investment Authority

κόπτονται πολλές φορές βίαια, αποφάσεις που βασίζονται αποκλειστικά στα τωρινά προϊόντα τεχνητής νοημοσύνης ίσως αποδειχθούν επιζήμιες. Το δικό μου συμπέρασμα είναι ότι ένας υβριδικός τρόπος λήψης επενδυτικών αποφάσεων ίσως αποδειχθεί ο καλύτερος. Οι νέες τεχνολογίες επιτρέπουν στους επενδυτές να βλέπουν τις στρατηγικές που ακολουθούνται από προγράμματα τεχνητής νοημοσύνης, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να διορθώσουν trades όταν τα μοτίβα είναι λογικό να αποδειχθούν λανθασμένα. Αυτός ο συνδυασμός διαφορετικών δεξιοτήτων εξηγεί γιατί πολλές επενδυτικές εταιρείες χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες για να κατασκευάσουν επενδυτικά φίλτρα και στρατηγικές καθώς και για να βελτιώσουν την ανάλυση σεναρίων.

Η αλληλεπίδραση ανθρώπου και μηχανής θα επιτρέψει την εκπαίδευση και των δύο, βελτιώνοντας τις από κοινού επενδυτικές τους ικανότητες. Οι επενδυτικές εταιρείες πρέπει να καταφέρουν να διατηρήσουν έναν συνδυασμό από ικανούς επενδυτές καθώς και εξελιγμένα προϊόντα τεχνητής νοημοσύνης. Το front office των επενδυτικών εταιρειών απομακρύνεται δηλαδή από το καθαρά ανθρωποκεντρικό μοντέλο των προηγούμενων δεκαετιών.

35,9 δισ. ευρώ, το οποίο λειτουργεί ως καταλύτης για την υλοποίηση μακροπρόθεσμων ψηφιακών και πράσινων επενδύσεων.

Οι επιδράσεις αυτής της επενδυτικής κινητικότητας είναι ήδη ορατές. Η Ελλάδα δημιουργεί τις προϋποθέσεις ώστε να εξελιχθεί σε περιφερειακό τεχνολογικό κόμβο, φιλοξενώντας διεθνείς παρόχους cloud υπηρεσιών και αξιοποιώντας τη στρατηγική γεωγραφική της θέση. Η χώρα μπορεί να λειτουργήσει ως «ψηφιακή πύλη» μεταξύ Ευρώπης, Μέσης Ανατολής και Αφρικής. Παράλληλα, οι επενδύσεις αυτές ενισχύουν το ΑΕΠ, αυξάνουν τα φορολογικά έσοδα, δημιουργούν θέσεις εργασίας υψηλής ειδίκευσης και, κυρίως, αναβαθμίζουν την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων.

Στον τομέα της ΤΝ, οι μεγάλες ελληνικές επιχειρήσεις εμφανίζουν ήδη σημαντική πρόοδο. Τράπεζες, τηλεπικοινωνιακοί πάροχοι, βιομηχανικοί και ενεργειακοί όμιλοι, ναυτιλιακές εταιρείες, καθώς και μεγάλες συμβουλευτικές και ελεγκτικές επιχειρήσεις αξιοποιούν λύσεις ΤΝ για ανάλυση μεγάλων δεδομένων, ανίχνευση απάτης, πρόβλεψη συμπεριφοράς πελατών, βελτιστοποίηση ενεργειακών ροών και αυτοματοποίηση διοικητικών και παραγωγικών διαδικασιών. Η εικόνα, ωστόσο, διαφοροποιείται

Του **ΒΑΓΓΕΛΗ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ**, Partner στην PwC Ελλάδας

αισθητά στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ), οι οποίες αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας. Πολλές παραμένουν επιφυλακτικές λόγω έλλειψης τεχνογνωσίας και σαφούς στρατηγικής, του υψηλού αρχικού κόστους υλοποίησης, της περιορισμένης διαθεσιμότητας εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού και μιας συχνά συντηρητικής επιχειρηματικής κουλτούρας. Επιπλέον, οι αυξημένες απαιτήσεις συμμόρφωσης για την προστασία προσωπικών δεδομένων, σε συνδυασμό με τις νέες προδιαγραφές του AI Act, συνεπάγονται πρόσθετες διαδικασίες και ελέγχους. Η εντεινόμενη απειλή κυβερνοεπιθέσεων και ο φόβος διαρροής ευαίσθητων δεδομένων λειτουργούν επίσης ανασταλτικά.

Παρά τις προκλήσεις, η πίεση του ανταγωνισμού αναμένεται να αποτελέσει τον βασικό παράγοντα επιτάχυνσης της υιοθέτησης τεχνητής νοημοσύνης από τις ΜμΕ τα επόμενα χρόνια. Καθώς οι σχετικές λύσεις γίνονται πιο προσιτές και το τεχνολογικό οικοσύστημα της χώρας ωριμάζει, η ελληνική οικονομία έχει τη δυνατότητα να μεταβεί σε ένα πιο ψηφιακό, ανθεκτικό και εξωστρεφές μοντέλο ανάπτυξης, με την τεχνητή νοημοσύνη να αναδεικνύεται σε καθοριστικό μοχλό διεθνούς ανταγωνιστικότητας.

Νέα «κλειδιά» για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας

Του **ΙΩΑΝΝΗ ΣΑΒΑΔΗ**, Ορκωτού Ελεγκτή, Λογιστή και Μετόχου της ΣΟΛ Crowe

Η ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ και οι επενδύσεις νέας γενιάς αποτελούν πλέον βασικούς μοχλούς μετασχηματισμού της κάθε επιχειρηματικής δραστηριότητας, επηρεάζοντας σε βάθος τόσο τη λειτουργία όσο και τη στρατηγική των οργανισμών. Στο επίκεντρο αυτής της μετάβασης βρίσκονται ο χρηματοοικονομικός τομέας και η λογιστική, κλάδοι που καλούνται να προσαρμοστούν σε ένα περιβάλλον ταχύτατης τεχνολογικής εξέλιξης, αυτοματοποίησης και ανάλυσης δεδομένων.

Οι επενδύσεις νέας γενιάς – όπως οι επενδύσεις σε ψηφιακές υποδομές, data analytics, cloud τεχνολογίες και εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης – μπορούν να συμβάλλουν καθοριστικά στην ενίσχυση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας. Για τις επιχειρήσεις, η αξιοποίηση αυτών των τεχνολογιών δεν αποτελεί απλώς τεχνολογική αναβάθμιση, αλλά στρατηγική επιλογή που δημιουργεί προστιθέμενη αξία και ενισχύει τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Παρότι το ενδιαφέρον για την τεχνητή νοημοσύνη αυξάνεται διαρκώς, πολλές ελληνικές επιχειρήσεις παραμένουν διστακτικές στην υιοθέτησή της. Οι λόγοι εντοπίζονται κυρίως στο κόστος επένδυσης, στην έλλειψη εξειδικευμένων δεξιοτήτων, αλλά και στον φόβο για τις επιπτώσεις στο ανθρώπινο δυναμικό. Η Τεχνητή Νοημοσύνη συχνά εκλαμβάνεται ως απειλή και όχι ως εργαλείο υποστήριξης, γεγονός που επιβραδύνει τη μετάβαση.

Στον χρηματοοικονομικό τομέα, οι νέες τεχνολογίες μετασχηματίζουν ριζικά τον τρόπο λήψης αποφάσεων. Η ανάλυση μεγάλου όγκου δεδομένων σε πραγματικό χρόνο, τα predictive models και τα αυτοματοποιημένα συστήματα ελέγχου κινδύνου, επιτρέπουν ακριβέστερες προβλέψεις και καλύτερη αξιολόγηση επενδυτικών επιλογών. Παράλληλα, οι εξελίξεις αυτές επηρεάζουν άμεσα τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζονται και υλοποιούνται οι επενδύσεις, καθιστώντας την τεχνολογία βασικό παράγοντα στις στρατηγικές αποφάσεις.

Η λογιστική, από την πλευρά της, εισέρχεται σε μια νέα εποχή μέσα από εργαλεία όπως το automated reporting, η συνεχής ελεγκτική (continuous auditing), τα ERP συστήματα με ενσωματωμένη ΑΙ και οι πλατφόρμες προηγμένης ανάλυσης. Τα εργαλεία αυτά δεν αντικαθιστούν τον επαγγελματία λογιστή, αλλά τον ενισχύουν, απελευθερώνοντάς τον από επαναλαμβανόμενες εργασίες και επιτρέποντάς του να επικεντρωθεί σε ρόλους υψηλότερης προστιθέμενης αξίας.

Η μεγαλύτερη πρόκληση, ωστόσο, για τις επιχειρήσεις δεν είναι τεχνολογική αλλά οργανωσιακή. Η επιτυχής μετάβαση προϋποθέτει τη στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού και τη διαχείριση της αλλαγής με ανθρωποκεντρική προσέγγιση. Η σαφής επικοινωνία του οράματος, η ανάδειξη της συμπληρωματικότητας ανθρώπου και τεχνολογίας, καθώς και η επένδυση στη συνεχή εκπαίδευση και ανάπτυξη δεξιοτήτων, αποτελούν κρίσιμους παράγοντες επιτυχίας. Παράλληλα, η ηγεσία καλείται να λειτουργήσει ως πρότυπο, ενθαρρύνοντας την καινοτομία και την αποδοχή της αλλαγής.

Συμπερασματικά, η Τεχνητή Νοημοσύνη και οι επενδύσεις νέας γενιάς μπορούν να αποτελέσουν μοχλό βιώσιμης ανάπτυξης για τις επιχειρήσεις και την οικονομία, υπό την προϋπόθεση ότι θα ενταχθούν σε ένα πλαίσιο στρατηγικού σχεδιασμού που θέτει τον άνθρωπο στο επίκεντρο. Σε αυτή τη νέα εποχή, η συνεργασία ανθρώπου και τεχνολογίας είναι το κλειδί για τη δημιουργία διαρκούς αξίας.

Brand Ελλάδα 2030: Συλλογική στρατηγική για έναν κόσμο που αλλάζει

Το Brand Ελλάδα 2030 δεν αφορά μόνο την εικόνα, αλλά κυρίως

μα συλλογική στάση. Σε έναν κόσμο που αλλάζει ραγδαία, το ελληνικό επαγγελματικό αποτύπωμα διαμορφώνεται από αξίες, δεξιότητες, αξιοπιστία και ικανότητα προσαρμογής. Στο πάνελ «Brand Ελλάδα 2030: Χτίζοντας το ελληνικό επαγγελματικό αποτύπωμα σ' έναν κόσμο που αλλάζει», η **Ειρήνη Νικάνδρου**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια και Πρόεδρος του Τμήματος Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας του ΟΠΑ, ο **Λευτέρης Αντωνόπουλος**, Head of Beyond Connectivity Tribe στη Vodafone Ελλάδα, η **Χρυσάνθη Κοροπούλη**, Marketing Director της AB Βασιλόπουλος, ο **Μιχάλης Τσιγκάνης**, CEO της Cosmos | JD Group, και η **Αμαλία Σπυράτου**, Vice President of Global Operations στην INCO, τόνισαν ότι το ζητούμενο δεν είναι οι επικοινωνιακές αφηγήσεις, αλλά η ευθυγράμμιση κράτους, επιχειρήσεων και κοινωνίας ως προς τον τρόπο που εργάζονται, συνεργάζονται και δημιουργούν αξία. Μόνο έτσι το Brand Ελλάδα μπορεί να αποκτήσει διάρκεια, διεθνή αξιοπιστία και στρατηγικό ρόλο έως το 2030.

Το ελληνικό επαγγελματικό αποτύπωμα και το Brand Ελλάδα 2030

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΝΙΚΑΝΔΡΟΥ**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Προέδρου του Τμήματος Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας του ΟΠΑ

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΓΥΡΩ ΜΑΣ αλλάζει ραγδαία. Η τεχνητή νοημοσύνη, η κλιματική κρίση και οι γεωπολιτικές ανακατατάξεις αναδιαμορφώνουν την παγκόσμια οικονομία. Σε αυτό το περιβάλλον, το «Brand Ελλάδα» παύει να είναι μόνο «ήλιος και θάλασσα», είναι το άθροισμα εμπειριών που έχουν διαφορετικά κοινά με τη χώρα και διαμορφώνεται από τον τρόπο που λειτουργούν οι θεομοί της, το πώς εργάζονται οι άνθρωποί της, το επίπεδο επαγγελματισμού και αξιοπιστίας. Για να μιλήσουμε για Brand Ελλάδα 2030 πρέπει να επιλέξουμε τις «μάχες» μας. Η Ελλάδα δεν μπορεί να ανταγωνιστεί στην παραγωγή χαμηλού κόστους ή όγκου, αλλά στην ποιότητα, την υψηλή εξειδίκευση, τη δημιουργικότητα, την εμπειρία. Το ζητούμενο είναι ένα ισχυρό **ελληνικό επαγγελματικό αποτύπωμα**, που ορίζεται από τις δεξιότητες και τις συμπεριφορές των ανθρώπων μας σε ένα μεταβαλλόμενο διεθνές περιβάλλον.

Αυτό το αποτύπωμα προϋποθέτει, α) **συνέπεια και υπευθυνότητα** στην εργασία, β) **δεξιότητες συνεργασίας και σχέσεων**, μέσα από δίκτυα και οικοσυστήματα και γ) **ικανότητα διαρκούς μάθησης και προσαρμογής** σε συνθήκες αβεβαιότητας. Στη νέα εξίσωση, οι ψηφιακές δεξιότητες και η αναλυτική είναι τα ζητούμενα για να μετατρέψουμε την παράδοση σε σύγχρονη ανταγωνιστικότητα. Η πρόκληση για την Ελλάδα δεν είναι να παράγει τεχνολογία αιχμής, αλλά να την ενσωματώσει ουσιαστικά σαν οριζόντιο επιταχυντή για την αύξηση της παραγωγικότητας, της ποιότητας και της βιωσιμότητας των κλάδων της.

Σε αυτό το πλαίσιο, η συνεργασία πανεπιστημίων και επιχειρήσεων είναι καθοριστική. Το ΟΠΑ και ειδικότερα το Τμήμα Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας πρωτοστατούν, διαμορφώνοντας στελέχη που συνδυάζουν τη στρατηγική σκέψη με ανθρώπινες δεξιότητες για να μετατρέψουν την ελληνική δημιουργικότητα σε διεθνή αξιοπιστία. Τελικά, το Brand Ελλάδα 2030 θα διαμορφωθεί όχι από γενικές αφηγήσεις, αλλά από τον τρόπο που οι άνθρωποι εργάζονται, ηγούνται και δημιουργούν αξία μέσα στους πυλώνες της οικονομίας μας.

Brand «Ελλάδα 2030»: Χτίζοντας το ελληνικό επαγγελματικό αποτύπωμα σε έναν κόσμο που αλλάζει

Της **ΑΜΑΛΙΑΣ ΣΠΥΡΑΤΟΥ**, Vice President of Global Operations στην INCO

ΤΟ BRAND «ΕΛΛΑΔΑ» βρίσκεται σε ένα κρίσιμο σημείο καμπής. Σε έναν κόσμο που χαρακτηρίζεται από οικονομική αστάθεια, γεωπολιτικές ανακατατάξεις και ραγδαία τεχνολογική εξέλιξη, το ερώτημα δεν είναι αν η χώρα χρειάζεται ένα ισχυρό επαγγελματικό αποτύπωμα, αλλά **πώς** μπορεί να το χτίσει με τρόπο βιώσιμο, αξιόπιστο και ανθεκτικό έως το 2030. Παραδοσιακά, η εικόνα της Ελλάδας στο εξωτερικό συνδέεται με τον πολιτισμό, τον τουρισμό ➤

Η ανθρωπιά στο επίκεντρο του μέλλοντος

Του **ΛΕΥΤΕΡΗ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ**, Head of Beyond Connectivity Tribe στη Vodafone Greece

ΖΟΥΜΕ ΣΕ ΜΙΑ ΕΠΟΧΗ όπου η αλλαγή δεν αποτελεί εξαίρεση αλλά μόνιμη συνθήκη. Η τεχνητή νοημοσύνη, η ταχύτητα της πληροφορίας και οι ρευστές καριέρες επαναπροσδιορίζουν το νόημα της επαγγελματικής ταυτότητας. Μέσα σε αυτό το περιβάλλον, το ελληνικό επαγγελματικό αποτύπωμα του 2030 δεν θα κριθεί από την εικόνα του, αλλά από τις θέσεις, τις επιλογές και τη στάση που υιοθετεί.

Σε έναν κόσμο συνεχούς μεταβολής, το ατομικό επαγγελματικό brand δεν μπορεί να είναι ουδέτερο. Οι αξίες αποκτούν πρακτικό περιεχόμενο και μεταφράζονται σε όρια, σε ξεκάθαρη κατανόηση του τι πρεσβεύει κανείς και τι όχι. Η ακεραιότητα, ο σεβασμός και η συνέπεια στη συμπεριφορά δεν αποτελούν πλέον προαιρετικά χαρακτηριστικά ή προσόντα, αλλά τη βάση πάνω στην οποία χτίζεται η εμπιστοσύνη και η αξιοπιστία. Όσο αυξάνεται η ορατότητα και η επιρροή, τόσο μεγαλώνει και η ηθική ευθύνη απέναντι στους ανθρώπους, στις ομάδες και στην κοινωνία.

Η αυθεντικότητα αναδεικνύεται σε κρίσιμο στοιχείο διαφοροποι- ➤

και τη φιλοξενία. Αυτά τα στοιχεία αποτελούν σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα, όμως δεν επαρκούν για να υποστηρίξουν ένα σύγχρονο εθνικό brand σε ένα περιβάλλον παγκόσμιου, πλέον, ανταγωνισμού. Το ελληνικό επαγγελματικό αποτύπωμα οφείλει να επεκταθεί προς την κατεύθυνση **της γνώσης, της καινοτομίας και της αξιοπιστίας**. Η επανάσταση της τεχνητής νοημοσύνης λειτουργεί, αναμφισβήτητα, ως επιταχυντής. Χώρες που επενδύουν στρατηγικά στο ανθρώπινο κεφάλαιο, στις ψηφιακές δεξιότητες και στη διά βίου μάθηση ενισχύουν τη θέση τους στο διεθνές οικοσύστημα. Για την Ελλάδα, αυτό σημαίνει αναβάθμιση της εκπαίδευσης, ουσιαστική σύνδεση πανεπιστημίων και αγοράς εργασίας, αλλά και καλλιέργεια δεξιοτήτων όπως η κριτική σκέψη, η ηγεσία και η διαπολιτισμική συνεργασία. Παράλληλα, το παραγωγικό μοντέλο της χώρας χρειάζεται μετασχη-

ματισμό. Η μετάβαση από δραστηριότητες χαμηλής προστιθέμενης αξίας σε τομείς που παράγουν γνώση, τεχνολογία και εξειδικευμένες υπηρεσίες είναι καθοριστική για τη διαμόρφωση ενός ισχυρού brand. Καινοτομία, βιωσιμότητα και εξωστρέφεια δεν είναι πλέον επιλογές, αλλά προϋποθέσεις. Τέλος, το Brand «Ελλάδα 2030» δεν μπορεί να οικοδομηθεί αποσπασματικά. Απαιτεί **συνοχή πολιτικής, επιχειρηματικότητας και κοινωνίας**, καθώς και ένα σαφές αφήγημα για τον ρόλο της χώρας στον κόσμο που «έρχεται». Ένα αφήγημα που συνδέει τις αξίες της δημοκρατίας και του ανθρωποκεντρικού στοχασμού με το μέλλον της τεχνολογίας και της παγκόσμιας συνεργασίας. Η Ελλάδα έχει το ανθρώπινο δυναμικό και το πολιτισμικό υπόβαθρο. Το ζητούμενο είναι να τα μετατρέψει σε ένα σύγχρονο, διεθνώς αναγνωρίσιμο επαγγελματικό αποτύπωμα που θα αντέξει στον χρόνο.

ησης. Σε έναν κόσμο τεχνητής τελειότητας και γυαλισμένων αφηγήσεων, αυτό που «γυαλίζει» δεν ξεχωρίζει πια. Αντίθετα, η ειλικρίνεια, η συνοχή λόγων και πράξεων και η ανθρώπινη αλήθεια δημιουργούν διαχρονική αξιοπιστία και ουσιαστική σύνδεση. Ιδιαίτερη σημασία αποκτά το συναίσθημα στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης. Η Ελλάδα είναι ένας βαθιά συναισθηματικός τόπος και ιστορικά αυτό δεν λειτουργήσε πάντα υπέρ της, καθώς συχνά το συναίσθημα υπερίσχυε της λογικής. Σήμερα όμως, σε έναν κόσμο τεχνικά άρτιας λογικής και υπολογισμένης νοημοσύνης, ακριβώς αυτό το χαρακτηριστικό μπορεί να μετατραπεί σε πλεονέκτημα. Καθώς η τεχνητή νοημοσύνη κλιμακώνει τη γνώση και την ανάλυση, το συναίσθημα, η ενσυναίσθηση και η ανθρώπινη κρίση είναι εκείνα που διαφοροποιούν. Καθώς η τεχνητή νοημοσύνη δημοκρατικοποιεί τη γνώση και προσφέρει ικανότητες που μέχρι πρόσφατα δεν υπήρχαν, η γνωστή φράση της ελληνίδας μάνας, «δεν υπάρχει δεν μπορώ, υπάρχει δεν θέλω», αποκτά κυριολεκτική υπόσταση, καθώς η πρόσβαση στη γνώση και στις δεξιότητες είναι πλέον δεδομένη. Το «θέλω» προηγείται περισσότερο

από ποτέ και μετατρέπεται σε καθοριστικό παράγοντα επαγγελματικής ταυτότητας. Η προσαρμοστικότητα αποτελεί αναγκαία συνθήκη σε μια εποχή όπου το αύριο παραμένει άγνωστο. Ωστόσο, η ύπαρξη προορισμού παραμένει εξίσου κρίσιμη. Όπως σε ένα σύστημα πλοήγησης, όσο εξελιγμένο κι αν είναι, μπορεί να προτείνει εναλλακτικές διαδρομές μόνο αν γνωρίζει τον προορισμό. Ο προορισμός δεν είναι αμετάβλητος και μπορεί να αλλάξει πολλές φορές στη διαδρομή από έναν ευφυή χρήστη με βάση τα νέα δεδομένα που προκύπτουν κατά το ταξίδι. Η απουσία του όμως οδηγεί στη στασιμότητα και την ακινητοποίηση. Το Brand Ελλάδα 2030 δεν θα διαμορφωθεί από επικοινωνιακές αφηγήσεις, αλλά από επαγγελματίες με ξεκάθαρες αξίες, ισχυρό «θέλω», συναισθηματική νοημοσύνη και ηθική ακεραιότητα. Από ανθρώπους αυθεντικούς, που γνωρίζουν ποιοί είναι και γιατί κάνουν αυτό που κάνουν. Σε έναν κόσμο όπου η νοημοσύνη αυτοματοποιείται, η ανθρωπιά, η συνέπεια και η ευθύνη είναι εκείνες που τελικά θα καθορίσουν το ελληνικό επαγγελματικό αποτύπωμα του μέλλοντος.

Το Brand «Ελλάδα» δεν είναι σύνθημα. Είναι συμπεριφορά.

Της **ΧΡΥΣΑΝΘΗΣ ΚΟΡΟΠΟΥΛΗ**, Marketing Director AB Βασιλόπουλος

ΣΕ ΕΝΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΔΙΑΡΚΩΝ ΑΛΛΑΓΩΝ και ραγδαίων τεχνολογικών εξελίξεων, ο τρόπος που λειτουργούμε επαγγελματικά έχει μεγαλύτερη σημασία από το τι λέμε. Το ελληνικό επαγγελματικό αποτύπωμα διαμορφώνεται καθημερινά μέσα από τις αποφάσεις, τις συνεργασίες και τη διεθνή μας παρουσία. Επιχειρήσεις και επαγγελματίες που λειτουργούν με συνέπεια, διαφάνεια και μακροπρόθεσμη στρατηγική ξεχωρίζουν καθώς αυτά αποτελούν προϋποθέσεις βιώσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας. Ο ανθρώπινος παράγοντας παραμένει καθοριστικός. Οι εργαζόμενοι είναι η κινητήριος δύναμη, η ψυχή και η καρδιά κάθε επιχείρησης. Διεθνής νοοτροπία, ψηφιακές δεξιότητες και διαρκής μάθηση ενισχύουν τη σύγχρονη εικόνα της χώρας. Η τεχνητή νοημοσύνη λειτουργεί ως επιταχυντής αξίας, ενισχύοντας και όχι αντικαθιστώντας την ανθρώπινη κρίση. Το Brand «Ελλάδα» έχει ήδη θετικό υπόβαθρο, όμως χρειάζεται εξωστρέφεια, συνέπεια και επένδυση στην καινοτομία για να αποκτήσει διάρκεια. Η σύνδεση εκπαίδευσης και επιχειρήσεων, καθώς και η αναβάθμιση του παραγωγικού μοντέλου προς την εξειδίκευση, την τεχνολογία και τη βιωσιμότητα, είναι καθοριστικές. Είμαι πολύ αισιόδοξη γιατί στην Ελλάδα υπάρχει ταλέντο και προοπτική. Το ζητούμενο είναι να λειτουργήσουμε με συνεργασία, υπευθυνότητα και κοινό όραμα. Εκεί, τελικά, θα κριθεί και η επιτυχία!

Το Δίκτυο Αποφοίτων του ΟΠΑ ως γέφυρα με την πραγματική αγορά

Του **ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΝΑΚΗ**, CEO του Cosmos | JD Group

ΟΤΑΝ ΜΙΛΑΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ των νέων στελεχών για την αγορά εργασίας, δεν αναφερόμαστε μόνο σε γνώσεις ή τίτλους. Αυτό που θεωρώ κρίσιμο είναι η νοοτροπία. Ζούμε σε ένα περιβάλλον που αλλάζει συνεχώς και απαιτεί ανθρώπους με στρατηγική σκέψη, προσαρμοστικότητα και διάθεση να μαθαίνουν διαρκώς. Κανένα πτυχίο δεν είναι αρκετό από μόνο του, αν δεν συνοδεύεται από περιέργεια, τόλμη και ουσιαστική κατανόηση του κόσμου γύρω μας. Για μένα, όμως, εξίσου σημαντική είναι η αυθεντικότητα. Οι νέοι επαγγελματίες και οι μελλοντικοί ηγέτες χρειάζεται να παραμένουν αληθινοί στις αξίες τους, να μη φοβούνται να είναι ο εαυτός τους και να ηγούνται με συνέπεια και ενσυναίσθηση. Η πραγματική ηγεσία δεν επιβάλλεται· χιζεται μέσα από εμπιστοσύνη, συνεργασία και ξεκάθαρο όραμα, με σεβασμό στους ανθρώπους και στις ομάδες που μας περιβάλλουν. Από την πλευρά του Δικτύου Αποφοίτων του ΟΠΑ, πιστεύω ότι μπορεί και πρέπει να λειτουργήσει ως ένα ζωντανό οικοσύστημα. Ένα δίκτυο που δεν περιορίζεται σε τυπικές επαφές, αλλά συνδέει ουσιαστικά την ακαδημαϊκή γνώση με την πραγματική αγορά. Μέσα από ανταλλαγή εμπειριών, mentoring και ανοιχτό διάλογο, μπορούμε να δημιουργήσουμε γέφυρες ανάμεσα σε διαφορετικές γενιές επαγγελματιών. Ένα ισχυρό και ενεργό δίκτυο αποφοίτων δεν ενισχύει μόνο τις ατομικές διαδρομές καριέρας, αλλά συμβάλλει συνολικά στη διαμόρφωση ενός σύγχρονου, αξιόπιστου και αυθεντικού Brand Ελλάδα. Ένα brand που στηρίζεται στους ανθρώπους του, στη συνεργασία και στη συλλογική πρόοδο.

Δεδομένα και Κυβερνοασφάλεια: Χτίζοντας αξιοπιστία και εμπιστοσύνη

Σε έναν ψηφιακό κόσμο αυξανόμενης πολυπλοκότητας, τα δεδομένα αποτελούν στρατηγικό κεφάλαιο και η κυβερνοασφάλεια προϋπόθεση εμπιστοσύνης. Η πρόκληση δεν αφορά πλέον μόνο την πρόληψη επιθέσεων, αλλά την ικανότητα οργανισμών και υποδομών να αντέχουν, να προσαρμόζονται και να ανακάμπτουν. Στο πάνελ με θέμα «Δεδομένα και Κυβερνοασφάλεια», ο **Δημήτρης Γκριτζάλης**, Καθηγητής του Τμήματος Πληροφορικής του ΟΠΑ, η **Γεωργία Λύκου**, Προϊστάμενη του Τμήματος Κανονισμών & Εποπτείας Προστασίας Περιβάλλοντος στην Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας, ο **Αντώνης Καπέλλας**, Group Information Security Officer στο Kariera Group και ο **Παναγιώτης Σωτηρίου**, Chief Technology Officer στην ADACOM, υποστήριξαν ότι η κυβερνοασφάλεια δεν είναι τεχνολογικό ζήτημα, αλλά ζήτημα κουλτούρας, ηγεσίας και συντονισμένης δράσης. Όπως τονίστηκε, μόνο όταν η ασφάλεια ενσωματώνεται από τον σχεδιασμό και συνδέεται με τον άνθρωπο, την εκπαίδευση και την εμπιστοσύνη, μπορεί να λειτουργήσει ως σύμμαχος της καινοτομίας και της βιώσιμης ψηφιακής ανάπτυξης.

ΚΥΒΕΡΝΟΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΕ ΕΝΑΝ ΜΕΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟ ΨΗΦΙΑΚΟ ΚΟΣΜΟ Προκλήσεις, ευκαιρίες και κουλτούρα προστασίας

Της **Δρος ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΛΥΚΟΥ**,
Διεύθυνση Ασφάλειας
από Έκνομες Ενέργειες και
Προστασίας Περιβάλλοντος
της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας

Η ΚΥΒΕΡΝΟΑΣΦΑΛΕΙΑ αποτελεί πλέον θεμελιώδη παράμετρο της εύρυθμης λειτουργίας των σύγχρονων κοινωνιών. Η ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων, των δημόσιων υπηρεσιών και της εκπαίδευσης δημιουργεί σημαντικές ευκαιρίες ανάπτυξης, αλλά ταυτόχρονα αυξάνει τους κινδύνους που προκύπτουν από τον κυβερνοχώρο. Η προστασία των ψηφιακών υποδομών και ιδιαίτερα κρίσιμων υποδομών, όπως ενέργεια, μεταφορές και τηλεπικοινωνίες, δεν είναι μόνο τεχνικό ζήτημα, αλλά κρίσιμο στοιχείο οικονομικής σταθερότητας, θεσμικής αξιοπιστίας και κοινωνικής συνοχής. Οι επιχειρήσεις καλούνται να διασφαλίσουν την αξιόπιστη χρήση των δεδομένων τους χωρίς να περιορίζουν την καινοτομία. Η ενσωμάτωση της ασφάλειας από το στάδιο του σχεδιασμού (*security by design*) και η υιοθέτηση αρχών μηδενικής εμπιστοσύνης (*zero trust*) αποτελούν θεμέλια ενίσχυσης της εμπιστοσύνης και της βιώσιμης ανάπτυξης των οργανισμών. **Όταν η κυβερνοασφάλεια λειτουργεί προληπτικά, διευκολύνει – και δεν εμποδίζει – τον ψηφιακό μετασχηματισμό.** Η σημαντικότερη απειλή για τις κρίσιμες υποδομές προκύπτει από τον συνδυασμό οργανωμένων κυβερνοεγκληματικών ομάδων, κρατικά υποστηριζόμενων επιθέσεων και συστημικών αδυναμιών στον σχεδιασμό και τη λειτουργία των ψηφιακών συστημάτων. Κακόβουλες επιθέσεις τύπου λυτρισμικού (*ransomware*, *απαίτηση καταβολής λύτρων για επανάκτηση πρόσβασης σε δεδομένα*), επιθέσεις στην εφοδιαστική αλυσίδα, και στοχευμένες παρεμβάσεις σε ψηφιακά συστήματα ελέγχου μπορούν να διακόψουν ζωτικές υπηρεσίες και να κλονίσουν την εμπιστοσύνη των πολιτών. Για τα κράτη, **ο κυβερνοχώρος έχει εξελιχθεί σε πεδίο γεωπολιτικής αντιπαράθεσης, με στόχο κρίσιμες υποδομές και ευαίσθητα δεδομένα.**

Σε αυτό το πλαίσιο, η έννοια της κυβερνοπροστασίας εξελίσσεται προς την **κυβερνοανθεκτικότητα (cyber resilience)**. Δεν αρκεί πλέον η πρόληψη των επιθέσεων, αλλά απαιτείται η ικανότητα των οργανισμών να αντέχουν, να προσαρμόζονται και να αποκαθιστούν τη λειτουργία τους γρήγορα μετά από μια κυβερνοεπίθεση. Αυτό προϋποθέτει σχεδιασμό ασφαλείας από το στάδιο της αρχιτεκτονικής, συνεχή αξιολόγηση κινδύνων, εφεδρικά συστήματα, σχέδια επιχειρησιακής συνέχειας και τακτικές ασκήσεις ετοιμότητας. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, πρωτοβουλίες όπως η αναθεώρηση της Οδηγίας NIS (Network and Information Security Directive) αναδεικνύουν τη σημασία της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων. Η Ελλάδα έχει σημειώσει πρόοδο στην εναρμόνιση με το σχετικό πλαίσιο, ωστόσο απαιτείται περαιτέρω επένδυση σε ανθρώπινο δυναμικό, τεχνογνωσία και διατομεακή συνεργασία, ιδιαίτερα για φορείς κρίσιμων υποδομών. **Η πρόκληση πλέον δεν είναι μόνο η συμμόρφωση, αλλά η ουσιαστική και καθημερινή εφαρμογή των πολιτικών ασφαλείας.** Ο ψηφιακός μετασχηματισμός, αν και αυξάνει την επιφάνεια επίθεσης, προσφέρει ταυτόχρονα και προηγμένα εργαλεία άμυνας. Η αυτοματοποίηση, η ανάλυση δεδομένων και οι λύσεις βασισμένες στην τεχνητή νοημοσύνη αναμένεται να κυριαρχήσουν, μαζί με αρχιτεκτονικές μηδενικής εμπιστοσύνης και ολοκληρωμένα συστήματα ανίχνευσης και απόκρισης σε απειλές. **Ωστόσο, η τεχνολογία από μόνη της δεν επαρκεί. Η κυβερνοανθεκτικότητα είναι πρωτίτως ζήτημα κουλτούρας, ηγεσίας και συντονισμένης δράσης.** Η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ κράτους, παρόχων κρίσιμων υπηρεσιών και ακαδημαϊκής κοινότητας αποτελεί βασική προϋπόθεση για έναν ασφαλή και ανθεκτικό ψηφιακό κόσμο.

Δεδομένα και Κυβερνοασφάλεια

ΣΤΟΝ ΨΗΦΙΑΚΟ ΚΟΣΜΟ που ζούμε, τα δεδομένα αφηγούνται ιστορίες: ποιο είμαστε, πώς εργαζόμαστε, τι χρειαζόμαστε οι οργανισμοί για να εξελιχθούν. Δεν είναι απλώς αρχεία σε έναν διακομιστή, είναι η βάση πάνω στην οποία χτίζεται η εμπειρία κάθε πολίτη και πελάτη. Γι' αυτό η κυβερνοασφάλεια δεν αφορά μόνο ειδικούς ή τεχνολογίες, αλλά ανθρώπους, σχέσεις και εμπιστοσύνη. Όταν οι χρήστες νιώθουν ασφαλείς, συμμετέχουν ενεργά και δημιουργούν αξία. Στο Kariera Group αυτή η αρχή μεταφράζεται σε πρακτικές που προστατεύουν την ιδιωτικότητα και στηρίζουν την ανοιχτή, ειλικρινή επικοινωνία. Καθώς αρκετές υπηρεσίες γίνονται ψηφιακές, η καθημερινότητα απλοποιείται, όμως πολλαπλασιάζονται οι προκλήσεις. Ένα λάθος κλικ, μια κακή >

Η συντονίστρια του πάνελ Ελένη Στεργίου, ο κ. Γκριτζαλης, ο κ. Καπέλλας, ο κ. Σωτηρίου και η κυρία Λύκου

ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΚΥΒΕΡΝΟΑΣΦΑΛΕΙΑ: Από την τεχνολογία στην κουλτούρα

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΣΩΤΗΡΙΟΥ**,
Chief Technology Officer
στην ADACOM

ΣΤΟΝ ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΚΥΒΕΡΝΟΧΩΡΟ, η κυβερνοασφάλεια δεν είναι πλέον αποκλειστικά τεχνολογικό ζήτημα. Είναι θέμα κουλτούρας, στρατηγικής και ετοιμότητας. Η μεγαλύτερη απειλή για οργανισμούς και κράτη δεν προέρχεται μόνο από μεμονωμένα κακόβουλα λογισμικά, αλλά από οργανωμένα και συχνά κρατικά υποστηριζόμενα οικοσυστήματα επιθέσεων. Επιθέσεις τύπου ransomware-as-a-service (υπηρεσία λυτρισμικού), supply chain attacks (επιθέσεις στην αλυσίδα εφοδιασμού) και η αξιοποίηση της τεχνητής νοημοσύνης για phishing (ηλεκτρονικό ψάρεμα) και social engineering (κοινωνική μηχανική) δημιουργούν ένα περιβάλλον όπου η ταχύτητα και η πολυπλοκότητα ξεπερνούν τις παραδοσιακές άμυνες.

Σε αυτό το πλαίσιο, η αξιόπιστη και ασφαλής χρήση των δεδομένων προϋποθέτει τόσο τεχνολογικές λύσεις όσο και αλλαγή νοοτροπίας. Αρχές όπως το Zero Trust (Αρχιτεκτονική μηδενικής εμπιστοσύνης ή Μοντέλο μηδενικής εμπιστοσύνης), η κρυπτογράφηση σε όλο τον κύκλο ζωής των δεδομένων και η αυτοματοποίηση της διαχείρισης κινδύνων αποτελούν βασικά θεμέλια. Παράλληλα, η καινοτομία δεν πρέπει να αναστέλλεται: cloud, AI και advanced analytics (υπολογιστικό νέφος, τεχνητή νοημοσύνη και προηγμένη ανάλυση δεδομένων) μπορούν να συνυπάρχουν με την ασφάλεια, όταν αυτή ενσωματώνεται εξ αρχής στον σχεδιασμό (security by design και privacy by design). Η υιοθέτηση λύσεων όπως Data Classification (ταξινόμηση δεδομένων), Data Loss Prevention (DLP) (πρόληψη απώλειας δεδομένων), Information Rights Management (IRM) (διαχείριση δικαιωμάτων πληροφορίας) και Data Security Posture Management (DSPM) (διαχείριση στάσης ασφάλειας δεδομένων) αποκτά στρατηγική σημασία. Οι τεχνολογίες αυτές προσφέρουν ορατότητα στα κρίσιμα δεδομένα, στον τρόπο χρήσης τους και στους πιθανούς κινδύνους, μειώνοντας δραστικά τις πιθανότητες διαρροής ή κακόβουλης εκμετάλλευσης. Όταν συνδυάζονται με ώριμη κουλτούρα κυβερνοασφάλειας, μετατρέπουν τη συμμόρφωση από παθητική υποχρέωση σε ενεργό επιχειρησιακό πλεονέκτημα.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, πρωτοβουλίες όπως το NIS2 (οδηγία NIS 2 για την ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών) και το GDPR (Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων) ενισχύουν το ρυθμιστικό πλαίσιο, ενώ και στην Ελλάδα έχει σημειωθεί πρόοδος. Ωστόσο, παραμένει ανάγκη για μεγαλύτερη επιχειρησιακή ωριμότητα, καλύτερο συντονισμό και ουσιαστική επένδυση σε εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό. Η συμμόρφωση από μόνη της δεν αρκεί· απαιτείται πραγματική επιχειρησιακή ετοιμότητα. Τα επόμενα χρόνια, θα κυριαρχήσουν λύσεις όπως XDR (εκτεταμένη ανίχνευση και απόκριση), SOAR (ορχήστρωση, αυτοματοποίηση και απόκριση ασφάλειας), AI-driven threat detection (ανίχνευση απειλών με χρήση τεχνητής νοημοσύνης), confidential computing (εμπιστευτικός υπολογισμός), identity-centric security (ασφάλεια με επίκεντρο την ταυτότητα) και data-centric security architectures (αρχιτεκτονικές ασφάλειας με επίκεντρο τα δεδομένα). Πάνω από όλα όμως, καθοριστικός παράγοντας επιτυχίας θα είναι η καλλιέργεια κουλτούρας κυβερνοασφάλειας μέσα από εκπαίδευση, συνεχή ευαισθητοποίηση και ηγετική δέσμευση. Στην ADACOM, πιστεύουμε ότι η κυβερνοασφάλεια και η προστασία των δεδομένων δεν αποτελούν πλέον τεχνική επιλογή – αλλά θεμέλιο εμπιστοσύνης για τη βιώσιμη ψηφιακή ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα των οργανισμών.

ρύθμιση ή μια παραπλανητική καμπάνια μπορεί να έχει σημαντικές συνέπειες. Η προστασία των δεδομένων δεν είναι θέμα φόβου, αλλά φροντίδας: μικρά, σταθερά βήματα που μειώνουν τον κίνδυνο, χωρίς να περιορίζουν τη δημιουργικότητα. Πολιτικές που εξηγούνται καθαρά, διαδικασίες που γίνονται κατανοητές και εργαλεία σχεδιασμένα με «ασφάλεια από την αρχή» βοηθούν οργανισμούς και ανθρώπους να κινούνται με αυτοπεποίθηση στον ψηφιακό κόσμο.

Τα πρότυπα και τα κανονιστικά πλαίσια προσφέρουν έναν κοινό δρόμο. Όταν συνδυάζονται με εκπαίδευση και συνεργασία, μετατρέπονται από υποχρέωση σε ευκαιρία βελτίωσης. Η τακτική αξιολόγηση κινδύνων, η διαφάνεια στις αποφάσεις και η υπεύθυνη διαχείριση περιστατικών καλλιεργούν την ωριμότητα.

Την ίδια στιγμή, νέες τεχνολογίες όπως η τεχνητή νοημοσύνη υπόσχονται ταχύ-

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΚΑΠΕΛΛΑ**,
Group Information
Security Officer
στο Kariera Group

τερη ανίχνευση απειλών και πιο έξυπνη απόκριση. Όμως η τεχνολογία έχει νόημα μόνο όταν υπηρετεί ανθρώπινες ανάγκες, όπως η καθοδήγηση και η προστασία, χωρίς περιττή πολυπλοκότητα. Τελικά, τα δεδομένα και η κυβερνοασφάλεια συναντώνται σε ένα κοινό σημείο· στο δικαίωμα όλων να χρησιμοποιούν τις ψηφιακές υπηρεσίες χωρίς φόβο. Με σεβασμό στον χρήστη, με επένδυση στη γνώση και με έμφαση στη συνεργασία, η προστασία παύει να είναι εμπόδιο και γίνεται σύμμαχος. Η πορεία προς ένα ασφαλές αύριο ξεκινά από καθημερινές επιλογές και διαφανείς πρακτικές. Το παράδειγμα του Kariera Group δείχνει ότι όταν η τεχνολογία συναντά ξεκάθαρες αξίες, χιτίζεται μακροχρόνια σχέση με τους χρήστες, καλλιεργείται υπευθυνότητα μέσα στις ομάδες και δημιουργούνται υπηρεσίες που σέβονται τον άνθρωπο σε κάθε ψηφιακή αλληλεπίδραση.

Πότε είναι «έξυπνος» ο μετασχηματισμός

Η Τεχνητή Νοημοσύνη και τα δεδομένα μετασχηματίζουν τον

τρόπο με τον οποίο οι επιχειρήσεις λειτουργούν και λαμβάνουν αποφάσεις. Ωστόσο, ο ψηφιακός μετασχηματισμός δεν είναι από μόνος του «έξυπνος» όταν περιορίζεται στην απλή υιοθέτηση τεχνολογικών εργαλείων και αντιμετωπίζεται ως τεχνολογική αναβάθμιση, χωρίς ουσιαστική αλλαγή στον τρόπο λήψης αποφάσεων και στη λειτουργία των οργανισμών. Το κρίσιμο ερώτημα αφορά τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η Τεχνητή Νοημοσύνη αποδίδει πραγματική αξία. Στο πάνελ με θέμα «Οι Επιχειρήσεις στην εποχή των Δεδομένων και του AI», στο οποίο συμμετείχαν ο **Δημήτρης Καρλής**, Καθηγητής του ΟΠΑ, ο **Ηλίας Βυζάς**, Εταίρος και Επικεφαλής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών της EY Ελλάδος, ο **Ιωσήφ Μπελούκας**, Director, Data Intelligence και AI Technology Leader στη Netcompany, και η **Μαριέττα Πρίφτη**, Managing Consultant στη Mastercard, υποστήριξαν ότι η Τεχνητή Νοημοσύνη δημιουργεί ουσιαστικό αντίκτυπο όταν λειτουργεί ως μηχανισμός υποστήριξης αποφάσεων, ενταγμένος σε οργανωτικά μοντέλα που συνδυάζουν δεδομένα, ανθρώπινη κρίση, εμπιστοσύνη και υπεύθυνη διακυβέρνηση.

Οι επιχειρήσεις στην εποχή των δεδομένων και της AI

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΡΛΗ**, Καθηγητή του Τμήματος Στατιστικής του ΟΠΑ

Η ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ (TN) μετασχηματίζει ριζικά το επιχειρηματικό μοντέλο των επιχειρήσεων, επηρεάζοντας τον τρόπο με τον οποίο δημιουργούν και προσφέρουν αξία. Μέσω της αυτοματοποίησης διαδικασιών και της ανάλυσης μεγάλων όγκων δεδομένων, οι επιχειρήσεις μειώνουν το κόστος και βελτιώνουν τη λήψη αποφάσεων. Παράλληλα, η TN επιτρέπει την εξατομίκευση προϊόντων και υπηρεσιών σε μεγάλη κλίμακα, ενισχύοντας την εμπειρία του πελάτη. Τα δεδομένα αποκτούν στρατηγικό ρόλο, ενώ αναδύονται νέα μοντέλα εσόδων, όπως συνδρομητικές υπηρεσίες και ψηφιακές πλατφόρμες. Συνολικά, η TN οδηγεί σε πιο ευέλικτα, καινοτόμα και ανταγωνιστικά επιχειρηματικά μοντέλα.

Η τεχνητή νοημοσύνη μεταβάλλει ουσιαστικά και τις απαιτούμενες δεξιότητες των εργαζομένων. Οι υπάλληλοι καλούνται να διαθέτουν ψηφιακό εγγραμματισμό και βασική κατανόηση δεδομένων, ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούν και να αξιολογούν εργαλεία της TN. Παράλληλα, η κριτική σκέψη και η ικανότητα ερμηνείας των αποτελεσμάτων της ανάλυσης των δεδομένων καθίστανται ιδιαίτερα σημαντικές για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται επίσης σε ανθρώπινες δεξιότητες, όπως η δημιουργικότητα, η επικοινωνία και η συναισθηματική νοημοσύνη. Τέλος, η προσαρμοστικότητα και η διάθεση για διά βίου μάθηση αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για την επιτυχή έναρξη της TN στον χώρο εργασίας. Το πανεπιστήμιο μπορεί να δια-

δραματίσει καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη των νέων δεξιοτήτων που απαιτεί η TN, προσαρμόζοντας τόσο το περιεχόμενο όσο και τη μεθοδολογία της εκπαίδευσης. Μπορεί, και πρέπει, να ενσωματώσει μαθήματα ψηφιακού εγγραμματισμού, ανάλυσης δεδομένων και βασικών εννοιών TN στα προγράμματα σπουδών αλλά και να αναδείξει την ορθή και υπεύθυνη χρήση της και τους περιορισμούς της. Παράλληλα, η έμφαση σε πρακτικές μελέτες περίπτωσης και ομαδική εργασία ενισχύει την κριτική σκέψη, τη δημιουργικότητα και τις επικοινωνιακές δεξιότητες. Επιπλέον, η συνεργασία με επιχειρήσεις και η πρακτική άσκηση βοηθούν τους φοιτητές και τις φοιτήτριες να εφαρμόζουν τη γνώση στην πράξη, ενώ η καλλιέργεια της διά βίου μάθησης προετοιμάζει τους αποφοίτους για ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο εργασιακό περιβάλλον. Από την άλλη πλευρά, ας μην αγνοούμε ότι η εκτεταμένη χρήση της TN δημιουργεί και καινούργιες εκπαιδευτικές ανάγκες στην εκπαιδευτική μεθοδολογία και πρακτική στην οποία καλούμαστε να πάρουμε και να ενσωματώσουμε τα θετικά και χρήσιμα στοιχεία της.

Το ΟΠΑ είναι πρωτοπόρο σε αυτή την κατεύθυνση έχοντας, με πολύ καλά αντανακλαστικά, προσαρμόσει τα προγράμματα σπουδών και ενσωματώσει τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο τη διδασκαλία σχετικών δεξιοτήτων. Σε αυτά να προσθέσουμε τα ποικίλα προγράμματα διά βίου μάθησης που βοηθούν και τους αποφοίτους σε αυτή την κατεύθυνση.

ΤΝ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ:

Τι πραγματικά είναι και τι συχνά νομίζουμε πως είναι

Η ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ (TN) έχει εξελιχθεί σε μία από τις πιο πολυσυζητημένες έννοιες στον επιχειρηματικό και ακαδημαϊκό λόγο. Συχνά παρουσιάζεται ως ένας αυτόνομος μηχανισμός που «παίρνει αποφάσεις», αντικαθιστά ανθρώπους και γνωρίζει εκ των προτέρων τι είναι σωστό για μια επιχείρηση. Αυτή η εικόνα, αν και ελκυστική, είναι σε μεγάλο βαθμό παραπλανητική. Στην πραγματικότητα, η TN είναι λιγότερο εντυπωσιακό απ' όσο συνήθως περιγράφεται – αλλά πολύ πιο ουσιαστικό όταν κατανοηθεί σωστά. ➤

Στην εποχή των δεδομένων και της τεχνητής νοημοσύνης...

ΣΧΕΔΟΝ ΤΕΣΣΕΡΑ ΧΡΟΝΙΑ μετά την είσοδό της στην καθημερινότητά μας, με το πρώτο δημόσια διαθέσιμο μεγάλο γλωσσικό μοντέλο, είναι ξεκάθαρο σε όλους ότι η τεχνητή νοημοσύνη (AI) επαναπροσδιορίζει όλα όσα ξέραμε.

Για τις επιχειρήσεις, πέρα από την αυτοματοποίηση διαφόρων επαναλαμβανόμενων tasks, η σημαντικότερη αλλαγή που φέρνει αφορά τη λήψη αποφάσεων, η οποία πλέον υποστηρίζεται ταχύτατα και σε πραγματικό χρόνο, μέσα από την ανάλυση δεδομένων μεγάλης κλίμακας από διάφορες πηγές που, με τη βοήθεια της GenAI (παραγωγική τεχνητή νοημοσύνη), μετατρέπονται σε insights (πληροφόρηση) για τον χρήστη.

Από αυτή την «παραγωγή γνώσης», το επόμενο βήμα είναι η Agentic AI: αυτόνομοι ψηφιακοί βοηθοί που εκτελούν σύνθετες εργασίες, λαμβάνουν αποφάσεις και συνεργάζονται με άλλα συστήματα, χωρίς συνεχή ανθρώπινη παρέμβαση. Κοιτώντας ακόμη πιο μπροστά, θα συναντήσουμε το Physical AI, που θα γεφυρώσει τον ψηφιακό με τον πραγματικό κό-

Μία από τις πιο διαδεδομένες παρανοήσεις είναι ότι η ΤΝ «καταλαβαίνει» το επιχειρηματικό περιβάλλον. Δεν το κάνει. Η ΤΝ δεν έχει αντίληψη στρατηγικής, στόχων ή προτεραιοτήτων και δεν γνωρίζει τι σημαίνει «σωστή απόφαση» για έναν οργανισμό. Λειτουργεί αποκλειστικά πάνω σε δεδομένα και βελτιστοποιεί έναν στόχο που έχει οριστεί από ανθρώπους. Αν το ερώτημα είναι λάθος, ασαφές ή κακοδιατυπωμένο, το αποτέλεσμα θα είναι αντίστοιχα προβληματικό, όσο εξελιγμένο κι αν είναι το μοντέλο. Αυτό μας οδηγεί σε ένα δεύτερο, εξίσου κρίσιμο σημείο: η ΤΝ δεν λειτουργεί αυτόνομα. Κανένα μοντέλο δεν δημιουργεί αξία από μόνο του. Χρειάζεται σαφή επιχειρησιακή ανάγκη, κατάλληλα δεδομένα και συνεχή έλεγχο. Στην πράξη, τα πιο επιτυχημένα έργα τεχνητής νοημοσύνης δεν ξεκινούν από τον «πιο έξυπνο» αλγόριθμο, αλλά από ένα καλά ορισμένο πρόβλημα που αξίζει πραγματικά να λυθεί. Παράλληλα, η ΤΝ δεν αντικαθιστά την ανθρώπινη κρίση – όσο κι αν αυτό συχνά φοβίζει ή ενθουσιάζει. Παράγει πιθανότητες, δείκτες και προτάσεις, αλλά δεν αναλαμβάνει ευθύνη. Η ερ-

Της **ΜΑΡΙΕΤΤΑΣ ΠΡΙΦΤΗ**,
Managing Consultant
of Mastercard Advisors
and Consulting
Services | Performance
Analytics Lead

μηνεία των αποτελεσμάτων, η κατανόηση των επιπτώσεων και η τελική απόφαση παραμένουν ανθρώπινες αρμοδιότητες, ιδιαίτερα σε περιβάλλοντα όπου το ρίσκο, οι κανονισμοί και οι ηθικές διαστάσεις είναι καθοριστικές. Τέλος, σε αντίθεση με έναν ακόμη διαδεδομένο μύθο, η ΤΝ δεν καταργεί τους κανόνες. Στις σύγχρονες επιχειρήσεις, τα συστήματα κανόνων και η τεχνητή νοημοσύνη λειτουργούν συμπληρωματικά. Οι κανόνες καλύπτουν το γνωστό και ελεγχόμενο ενώ η ΤΝ βοηθά στον εντοπισμό πιο σύνθετων ή μη προφανών μοτίβων. Ο συνδυασμός τους είναι αυτός που οδηγεί σε πιο ισορροπημένες και αξιόπιστες αποφάσεις. Για όποιον ενδιαφέρεται να δραστηριοποιηθεί στον χώρο, το βασικό συμπέρασμα είναι απλό αλλά συχνά παρεξηγημένο: η ΤΝ δεν είναι πρωτίστως θέμα τεχνολογίας. Είναι θέμα κατανόησης του προβλήματος, των δεδομένων και του πλαισίου μέσα στο οποίο λαμβάνονται οι αποφάσεις. Όταν χρησιμοποιείται με σαφή σκοπό και ανθρώπινη κρίση, η ΤΝ δεν αντικαθιστά την επιχειρησιακή σκέψη αλλά τη συμπληρώνει και την ενδυναμώνει.

σμο μέσα από επαυξημένες και ευφυείς εφαρμογές ρομποτικής, που θα απαντούν σε καθημερινές προκλήσεις. Η μετάβαση από παραδοσιακές διαδικασίες σε τέτοια δυναμικά, data-driven μοντέλα (βασισμένα σε δεδομένα), αποτελεί θεμέλιο για αυτόν τον μετασχηματισμό. Όμως, για να έχουν πραγματική αξία για τον άνθρωπο οι δυνατότητες αυτές, η υιοθέτηση της ΤΝ πρέπει να γίνεται με υπευθυνότητα, καθώς η αυξημένη αυτονομία συνοδεύεται από μεγαλύτερες απαιτήσεις σε ασφάλεια και διακυβέρνηση, αλλά γεννά και ερωτηματικά γύρω από τις ηθικές προεκτάσεις της. Σήμερα, δεν υπάρχει εφαρμόσιμη καινοτομία χωρίς την εμπιστοσύνη του τελικού χρήστη: επιχειρήσεων, κυβερνήσεων, απλών καταναλωτών. Οι επιχειρήσεις και οργανισμοί οφείλουν να επενδύσουν σε ολοκληρωμένα πλαίσια διακυβέρνησης ΤΝ, κυβερνοασφάλειας και προστασίας προσωπικών δεδομένων, εφαρμόζοντας αρχές που εξασφαλίζουν την υπεύθυνη, αμερόληπτη, εξηγήσιμη και ηθική χρήση της τεχνολογίας, καθώς και τη συμμόρφωση με κανονιστικά πλαίσια όπως το EU AI Act. Στην ΕΥ, η προσέγγισή μας συνδυάζει την τεχνολογία με την εμπιστοσύνη, μέσω της υιοθέτησης του πλαισίου Responsible AI (RAI), (υπεύθυνης τεχνητής νοημοσύνης), την επένδυ-

Του **ΗΛΙΑ ΒΥΖΑ**,
Εταίρου και
Επικεφαλής
Συμβουλευτικών
Υπηρεσιών της ΕΥ
Ελλάδος

ση άνω του 1 δισ. δολ. ετησίως σε πλατφόρμες όπως το EY.ai, καθώς και σε συνεργασίες με τεχνολογικούς ηγέτες όπως η Microsoft και η NVIDIA. Στην Ελλάδα, ήδη από το 2013, δημιουργήσαμε το AI & Data Center of Excellence (Κέντρο Αριστείας για AI και Data), στην Αθήνα, το οποίο σήμερα εξυπηρετεί πελάτες σε περισσότερες από 33 χώρες, επαναπροσδιορίζοντας τι σημαίνει καινοτομία για τις επιχειρήσεις, μέσα από το EY Robotics Lab, το GenAI/AI Center of Excellence, αλλά και το EY Applied Neuroscience Lab. Μπορεί όλα αυτά να ακούγονται σαν μια σελίδα από το σενάριο ταινίας επιστημονικής φαντασίας, αλλά η πραγματικότητα είναι μία: η ΤΝ είναι ήδη εδώ και ο ρυθμός εξέλιξής του αυξάνεται εκθετικά μήνα με τον μήνα. Η τεχνητή νοημοσύνη, ωστόσο, δεν ήρθε να μας αντικαταστήσει· ήρθε να μας κάνει καλύτερους και να μας ενδυναμώσει. Καθώς τα τεχνολογικά και επιχειρησιακά μοντέλα εξελίσσονται, το ίδιο πρέπει να συμβεί και με τον άνθρωπο. Το τρίπτυχο «learn – unlearn – relearn» (Μαθαίνω και ξεμαθαίνω, για να μάθω ξανά) γίνεται πλέον κρίσιμο για να μπορεί το ανθρώπινο δυναμικό να προσαρμοστεί, να ηγηθεί και να πρωταγωνιστήσει, δημιουργώντας νέα αξία.

Οι επιχειρήσεις στη νέα εποχή των δεδομένων της Τεχνητής Νοημοσύνης

Του **ΙΩΣΗΦ ΜΠΕΛΟΥΚΑ**,
Data Intelligence
and AI Technology
Leader
στη Netcompany

Η ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ δεν αποτελεί μελλοντική υπόσχεση. Είναι μια πραγματικότητα που επηρεάζει ήδη τον τρόπο με τον οποίο οι επιχειρήσεις λαμβάνουν αποφάσεις, οργανώνονται και λειτουργούν σε καθημερινή βάση. Η ουσιαστική αλλαγή που φέρνει η Τεχνητή Νοημοσύνη δεν είναι τεχνολογική, αλλά οργανωτική: μετατοπίζει τα λειτουργικά μοντέλα λήψης αποφάσεων των επιχειρήσεων από εμπειρικά σε ευφυή, με γνώμονα τα δεδομένα (data insights). Από την εμπειρία μας στη Netcompany βλέπουμε ότι η Τεχνητή Νοημοσύνη αποδίδει πραγματική αξία μόνο όταν λειτουργεί ως μηχανισμός υποστήριξης και αυτοματοποίησης αποφάσεων (decision support engine) και ενσωματώνεται σε ολοκληρωμένες (end-to-end) επιχειρησιακές εφαρμογές και ροές. Όταν αυτό συμβαίνει, οι οργανισμοί περνούν από αντιδραστικά (reactive) επιχειρηματικά μοντέλα λειτουργίας σε προγνωστικά και προληπτικά (predictive & proactive), με άμεσο αντίκτυπο σε όλα τα επίπεδα: από την ανώτατη και μεσαία διοίκηση, μέχρι την καθημερινότητα των εργαζομένων μέσω έξυπνων ψηφιακών βοηθών (copilots, assistants) και έξυπνη πληροφορία σε πραγματικό χρόνο. Το κρίσιμο όμως σημείο δεν είναι η τεχνολογία, αλλά η ευρύτερη υιοθέτησή της στις επιχειρησιακές περιοχές των οργανισμών. Η Τεχνητή Νοημοσύνη δεν είναι πρωτοβουλία Πληροφορικής: είναι ένας μοχλός οργανωτικού μετασχηματισμού και απαιτεί αλλαγή κουλτούρας, νέες δεξιότητες και επαναπροσδιορισμό ρόλων. Γι' αυτό και η προσέγγισή μας βασίζεται σε enterprise-ready λύσεις μηχανικής μάθησης (Machine Learning) και GenAI εφαρμογές, σχεδιασμένες να λειτουργούν σε κλίμακα, με ξεκάθαρη διακυβέρνηση και μετρήσιμο επιχειρησιακό αποτέλεσμα. Ιδιαίτερη πρόκληση αποτελεί και το ζήτημα της ασφάλειας και της εμπιστοσύνης. Το μεγαλύτερο ρίσκο σήμερα δεν είναι η οργανωμένη, ελεγχόμενη Τεχνητή Νοημοσύνη σε επιχειρησιακό επίπεδο, αλλά η ανεξέλεγκτη και ανεπίσημη χρήση εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης, η λεγόμενη σκιά ΤΝ (shadow AI). Η απάντηση δεν βρίσκεται σε απαγορεύσεις, αλλά σε σωστή αρχιτεκτονική, διακυβέρνηση που επιτρέπει την υιοθέτηση, και ξεκάθαρη ανθρώπινη ευθύνη στη λήψη αποφάσεων. Παράλληλα, στο ανθρώπινο δυναμικό, το στοίχημα δεν είναι να «ανταγωνιστούμε» τις μηχανές, αλλά να μάθουμε να συνεργαζόμαστε μαζί τους. Η Τεχνητή Νοημοσύνη δεν αντικαθιστά τον άνθρωπο: αφαιρεί τα επαναλαμβανόμενα και χαμηλής αξίας κομμάτια της δουλειάς, ενώ ενισχύει τη σκέψη, την κρίση και τη δημιουργικότητα. Σε ευρωπαϊκό και ελληνικό επίπεδο, το δίλημμα δεν είναι αν θα χρησιμοποιήσουμε την Τεχνητή Νοημοσύνη, αλλά αν θα το κάνουμε με εξάρτηση ή με αυτονομία. Το μέλλον δεν θα καθοριστεί από την τεχνολογία αυτή καθαυτή, αλλά από τον τρόπο με τον οποίο θα την υιοθετήσουμε: με υπευθυνότητα, εμπιστοσύνη και τόλμη.

Επιστροφή στα καλύτερά τους χρόνια

Συγκίνηση, χαρά και νοσταλγία στο πρώτο Συνέδριο Αποφοίτων - Πώς περιγράφουν τα χρόνια τα φοιτητικά και τι συμβουλεύουν τους νέους φοιτητές

Με νέτες χαράς, νοσταλγίας, συγκίνησης και αισιοδοξίας πλημμύρισαν οι χώροι του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών το Σάββατο της 17ης Ιανουαρίου. Εκατοντάδες απόφοιτοι από όλες τις δεκαετίες συναντήθηκαν για να μοιραστούν τις εμπειρίες τους, να ανανεώσουν τις φιλίες τους και να συζητήσουν τρόπους ενδυνάμωσης του δικτύου αποφοίτων. Αναπόλησαν τα αξέχαστα και δημιουργικά χρόνια της φοίτησής τους, μεταλαμπαδεύοντας την εμπειρία τους στους νέους φοιτητές.

«Η αξία του Πανεπιστημίου είναι οι άνθρωποί του»

Στο πάνελ «Το Βήμα των Αποφοίτων», διακεκριμένοι απόφοιτοι μοιράστηκαν τις εμπειρίες που αποκόμισαν κατά τη διαδρομή τους από τα αμφιθέατρα στην αγορά εργασίας και την κοινωνία, προτείνοντας παράλληλα συγκεκριμένες ενέργειες για την ενίσχυση του δικτύου. «Για μένα, η πραγματική αξία ενός Πανεπιστημίου βρίσκεται στους ανθρώπους του. Στις ιστορίες, στις εμπειρίες και στις διαδρομές που ξεκινούν από τα αμφιθέατρα και συνεχίζονται στην αγορά και την κοινωνία» τόνισε ο **Μιχάλης Τσιγκνάκης**, CEO του Cosmos | JD Group και απόφοιτος του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης. «Το Δίκτυο Αποφοίτων μπορεί να αποτελέσει έναν ζωντανό χώρο σύνδεσης, στήριξης και ανταλλαγής, όπου οι άνθρωποι εμπνέουν ανθρώπους. Όταν επενδύουμε στις σχέσεις και στην αυθεντική επαφή, χτίζουμε κοινότητες με διάρκεια και ουσιαστικό αντίκτυπο». Ιδιαίτερα θερμή και τιμητική εμπειρία χαρακτήρισε το Συνέδριο ο **Φίλιππος Δουραχαλής**, CyberSecurity Associate στη Neurosoft και από-

φοιτος του Τμήματος Πληροφορικής και του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Ανάπτυξη και Ασφάλεια Πληροφοριακών Συστημάτων. Όπως εξήγησε, μέσα από τέτοιου είδους πρωτοβουλίες το Πανεπιστήμιο δηλώνει έμπρακτα το ενδιαφέρον για την κοινότητά του και την επιθυμία να διατηρήσει ένα ανοικτό κανάλι επικοινωνίας με τους αποφοίτους. Επεσήμανε ότι «η σύνδεση αυτή ξεκινά πριν από την αποφοίτηση. Δομές όπως το Γραφείο Διασύνδεσης, Πρακτικής Άσκησης και το Κέντρο Επιχειρηματικότητας καλλιεργούν ήδη από το προπτυχιακό επίπεδο μια σχέση εμπιστοσύνης με το Πανεπιστήμιο. Η αξιοποίηση και ενίσχυση των μονάδων αυτών αποτελεί το πρώτο βήμα ώστε οι φοιτητές να επιζητούν οργανικά την επαφή με το ΟΠΑ».

Υποχρέωση να ανταποδίδουμε το καλό

«Ξεκινώντας τις σπουδές μου στο ΟΠΑ δεν θα μπορούσα να φανταστώ τον εαυτό μου ως τιμώμενο πρόσωπο σε Συνέδριο Αποφοίτων και αυτό είναι κάτι που με κάνει να αισθάνομαι ακόμη πιο περήφανος για το Ίδρυμα που με προετοίμασε και με διαμόρφωσε σε πολλά επίπεδα» δήλωσε ο **Κώστας Φιλίπιδης**, Ολυμπιονίκης, Πρεσβευτής της Ειρήνης στο Διεθνές Κέντρο Ολυμπιακής Εκεχειρίας και απόφοιτος του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων και

του Προγράμματος Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών στη Διοίκηση Υπηρεσιών.

«Κάτι που έχω μάθει καλά από τον αθλητισμό είναι πως στους χώρους που μας ανέδειξαν είναι υποχρέωσή μας να επιστρέφουμε και να προσφέρουμε το καλύτερο που μπορούμε, ανταποδίδοντας για όλα εκείνα που συνέβαλαν να επιτύχει ο καθένας στον τομέα του. Αυτή είναι ίσως η βασικότερη αιτία για να ενδυναμώσουμε το δίκτυό μας» τόνισε.

«Το δίκτυο αποφοίτων του ΟΠΑ μπορεί να εξελιχθεί ουσιαστικά αν κινηθεί σε κατευθύνσεις που ενισχύουν τη συλλογικότητα, την εξωστρέφεια και την αξιοποίηση του υψηλού επιπέδου των αποφοίτων μας» δήλωσε ο **Αναστάσιος Πλατανιώτης**, Director Risk Consulting στην EY και απόφοιτος και Διδάκτωρ του Τμήματος Στατιστικής.

«Το σημαντικότερο βήμα είναι να αναδείξουμε τη μοναδική πρόταση αξίας που έχουμε ως απόφοιτοι: την ποιότητα της εκπαίδευσης, τον επαγγελματισμό και την αποδεδειγμένη ικανότητα να ανταποκρινόμαστε σε προκλήσεις όχι μόνο του σήμερα αλλά και του αύριο. Εμείς, οι απόφοιτοι με χρόνια εμπειρίας, δεν είμαστε το κοινό του δικτύου. Είμαστε το κεφάλαιό του. Αν χτίσουμε ένα οικοσύστημα όπως αυτό που ζούμε καθημερινά στην EY, τότε το δίκτυο του ΟΠΑ δεν θα είναι απλώς ενεργό, θα είναι μετασχηματιστικό» υπογράμμισε.

«Γράμμα» στον νέο φοιτητή

Συμβουλευοντας τους σημερινούς φοιτητές, οι απόφοιτοι του ΟΠΑ είπαν: «Αξιοποιήστε όλες τις ευκαιρίες που σας δίνει το ΟΠΑ για να αποκτήσετε ικανότητες και soft skills. Συμμετέχετε σε φοιτητικές ομάδες, σε προγράμματα Erasmus, σε πρακτικές ασκήσεις, συνέδρια και διαγωνισμούς. Όσο περισσότερα κάνετε θα είναι προς όφελός σας».

Η κυρία Βασιλάκη, ο κ. Φιλιππίδης, ο κ. Δουραχαλής, η κυρία Καρασιώτου, ο κ. Τσικνάκης και ο κ. Πλατανιώτης

Οι απόφοιτοι με τα δικά τους λόγια

Οι απόφοιτοι κατέγραψαν τα συναισθήματα και τις εμπειρίες τους στα βιβλία αναμνήσεων που ήταν διαθέσιμα για κάθε Τμήμα:

«Μόλις αντίκρισα πρώτη φορά τα σκαλιά της ΑΣΟΕΕ αναρωτήθηκα, "θα τη βγάλω αυτήν τη Σχολή;"»

«19 χρόνια σχεδόν μετά την πρώτη φορά στα ίδια αμφιθέατρα. Μεγάλη συγκίνηση και χαρά»

«41 χρόνια πριν! Όλα έχουν αλλάξει... και τίποτα δεν έχει αλλάξει! Η ΑΣΟΕΕ θα είναι πάντα στην καρδιά μου!»

«Αξέχαστα φοιτητικά χρόνια. Ατέλειωτες αναμνήσεις. Μακάρι να γύρναγε ο χρόνος πίσω έστω και για μια μέρα να τα ξαναζήσουμε»

Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας (ΔΕΤ). «Με ΔΕΤ δεν χάνει κανείς! Από τα καλύτερα Τμήματα στην Ελλάδα για επαγγελματική αποκατάσταση. Όλη η δυσκολία του στο τέλος ανταμείβεται!». «Δύσκολο, δημιουργικό, καινοτόμο και έντονο Τμήμα. Βγαίνουν απόφοιτοι οι οποίοι μπορούν να αντεπεξέλθουν σε ένα δύσκολο επιχειρηματικό περιβάλλον».

Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων (ΟΔΕ). «Τα πιο παραγωγικά χρόνια της ζωής μου στο ΟΔΕ. Μια επένδυση ζωής που μου έφτιαξε το μέλλον που ονειρευόμουν τότε. ΑΣΟΕΕ για πάντα». «Μέσω του ΟΔΕ αισθάνομαι ότι έχω συνάψει φιλικές-σχέσεις ζωής και έχει διαμορφωθεί ο τρόπος σκέψης και η νοοτροπία μου πάνω στις αρχές και τις αξίες που διδάχθηκα».

Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής. «Το Τμήμα ήταν η αρχή μου στην κατανόηση της οικονομικής επιστήμης όπως και στον έλεγχο των οικονομικών δεδομένων. Αυτά μου φάνηκαν ανεκτίμητα στη δουλειά μου!». «Φοιτώντας στο Τμήμα διαπίστωσα ότι οι εμπειρίες, οι δεξιότητες και οι γνώσεις που αποκτήσαμε δεν συναντιούνται σε άλλα Ιδρύματα της χώρας ακόμα και σε ευρωπαϊκό επίπεδο».

Τμήμα Πληροφορικής. «Εύχομαι η ΑΣΟΕΕ να συνεχίσει το σπουδαίο έργο της. Την ευχαριστώ για ό,τι μου έμαθε!», «Ευχαριστώ με ευγνωμοσύνη το Τμήμα για τις γνώσεις και τις εμπειρίες που μου πρόσφερε και τους ανθρώπους που έχω γνωρίσει».

Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης. Ένας απόφοιτος του 1968 έγραψε: «Μόλις αντίκρισα πρώτη φορά τα σκαλιά της ΑΣΟΕΕ αναρωτήθηκα, "θα τη βγάλω αυτήν τη Σχολή;". Όλα πήγαν καλά, πέρασα όμορφα σε εποχές δύσκολες με τους καθηγητές να είναι αυστηροί, τα μαθήματα δύσκολα, ωστόσο έχω πολύ καλές αναμνήσεις». «Η Σχολή ήταν η αρχή για πολλά όμορφα, δημιουργικά και ανεπανάληπτα χρόνια. Εύχομαι όλοι οι φοιτητές να βιώσουν όμορφες στιγμές, να αποκομίσουν ανεκτίμητες γνώσεις και αναμνήσεις μιας ζωής!».

Τμήμα Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας. «Τμήμα Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας, ΟΠΑ σε ευχαριστώ που έκανες τη ζωή μου γεμάτη νόημα, ελπίδα, αγάπη, γνώση και αισιοδοξία. Η καλύτερη εμπειρία της ζωής μου!».

Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών. «Προπτυχιακό, μεταπτυχιακό, ολόκληρη η ζωή μέσα σε αυτά τα έδρανα γεμάτη με πράξεις, υποδείγματα αλλά και πολλούς νέους φίλους, εμπειρίες και αξέχαστες στιγμές!». «Τα καλύτερα χρόνια που τότε δεν ξέραμε ότι ήταν. Μας έδωσαν πολλά εφόδια!».

Τμήμα Στατιστικής. «Πολλές αναμνήσεις έρχονται στον νου από αυτό το Τμήμα, όλες ευχάριστες. Άνοιξε ο δρόμος για έναν νέο κόσμο». «Είμαι ευγνώμων για τις γνώσεις που κατέκτησα από το Τμήμα, το οποίο πρεσβεύει ότι η γνώση είναι δύναμη».

Advertorial

Piraeus Startup Accelerator

Το πρωτοποριακό πρόγραμμα με το οποίο η Τράπεζα Πειραιώς υποστηρίζει την καινοτόμο νεανική και νεοφυή επιχειρηματικότητα

Η υποστήριξη της καινοτόμου νεανικής και νεοφυούς επιχειρηματικότητας με έμφαση στην ελληνική Περιφέρεια είναι ο στόχος του προγράμματος «Piraeus Startup Accelerator» που υλοποιείται για 2η συνεχή χρονιά με τον «Κόμβο Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας Point of Synergy». Το πρόγραμμα έχει ξεκινήσει από τα Ιωάννινα και την Πάτρα και για το 2026 επεκτείνεται και στη Θράκη με την προσθήκη ενός ακόμα επιταχυντή. Το πρόγραμμα προσφέρει ένα πολύπλευρο μοντέλο υποστήριξης σε νεοφυείς ομάδες, εργαστήρια και επιχειρήσεις με έμφαση στη βιωσιμότητα, τη συμπερίληψη και τη μεταφορά τεχνογνωσίας. Ενθαρρύνοντας δε την επιχειρηματική ανάπτυξη στην Περιφέρεια, υποστηρίζεται έμπρακτα η δημιουργία τοπικών επιχειρηματικών και κοινωνικών οικοσυστημάτων που μπορούν να ενσωματωθούν στον επιχειρηματικό χάρτη της χώρας δημιουργώντας ταυτόχρονα πολλαπλασιαστικά οφέλη για τις τοπικές κοινωνίες. Το «Piraeus Startup Accelerator» εντάσσεται στο πρόγραμμα Εταιρικής Υπευθυνότητας της Πειραιώς «EQUALL – Για μια Κοινωνία Ισότιμων Ανθρώπων» και ειδικότερα στον πυλώνα της Νέας Γενιάς. Το πρόγραμμα είναι ειδικά σχεδιασμένο, ώστε να καλύψει το κενό

«Έχει ξεκινήσει από τα Ιωάννινα και την Πάτρα και για το 2026 επεκτείνεται και στη Θράκη με την προσθήκη ενός ακόμα επιταχυντή»

/// Piraeus

χρηματοδότησης που υπάρχει στην ελληνική αγορά, προσφέροντας σε νέες, καινοτόμες επιχειρηματικές ομάδες τα εργαλεία, την τεχνογνωσία, τη δικτύωση και τις ευκαιρίες που χρειάζονται για την επιχειρηματική τους ανάπτυξη. Με τα εργαλεία αυτά τους δίνεται η δυνατότητα να μετατρέψουν τις ιδέες ή τις τεχνολογίες τους σε πρωτότυπες, βιώσιμες και διεθνώς ανταγωνιστικές επιχειρηματικές πρωτοβουλίες, προϊόντα και υπηρεσίες (Minimum Viable Products - MVPs).

Στόχοι του προγράμματος είναι:

- Η προώθηση της βιώσιμης επιχειρηματικότητας με την ενίσχυση επιχειρηματικών ιδεών που σέβονται το περιβάλλον και προωθούν την κοινωνική υπευθυνότητα.
- Η δημιουργία ίσων ευκαιριών μέσω της υποστήριξης νέων ανθρώπων με όραμα που βρίσκονται στην Ελληνική Περιφέρεια, προκειμένου να εξελίξουν τις ιδέες τους και να δημιουργήσουν βιώσιμες επιχειρηματικές λύσεις.
- Η ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας με την προώθηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας σε περιοχές εκτός των μεγάλων αστικών κέντρων, δίνοντας ώθηση στην οικονομική ανάπτυξη της Ελληνικής Περιφέρειας.
- Η ενίσχυση της καινοτομίας μέσω της υποστήριξης νέων ιδεών και καινοτόμων τεχνολογιών με σκοπό τη δημιουργία ανταγωνιστικών προϊόντων και υπηρεσιών

(MVPs), τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

- Η επιτάχυνση της επιχειρηματικής ανάπτυξης με την παροχή των απαραίτητων εργαλείων και καθοδήγησης για την ανάπτυξη των νεοσύστατων επιχειρήσεων (startups), με έμφαση στη διεύρυνση του πελατολογίου και τη διεξόδυση σε νέες αγορές.
- Η δικτύωση και συνεργασία μέσω της δημιουργίας ενός δικτύου συνεργασιών ανάμεσα σε νεοφυείς επιχειρήσεις (startups), πανεπιστημιακά ιδρύματα, επενδυτές και οργανισμούς, με σκοπό την ανταλλαγή γνώσεων, απόψεων και τη διερεύνηση άντλησης κεφαλαίων.

Ειδικότερα, το πρόγραμμα προσφέρει:

- **Υποστήριξη Καινοτομίας:** Παροχή καθοδήγησης, εκπαίδευσης και χρηματοδότησης για την ανάπτυξη και την κλιμάκωση καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών από τις νεοφυείς επιχειρήσεις.
- **Προώθηση Βιωσιμότητας:** Ενθάρρυνση της ανάπτυξης βιώσιμων επιχειρηματικών πρακτικών και λύσεων που συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος και την κοινωνική ευημερία.
- **Ενίσχυση DE&I:** Διασφάλιση ίσων ευκαιριών για υποεκπροσωπούμενες ομάδες στο επιχειρηματικό πεδίο, με στόχο την ενίσχυση

της ποικιλομορφίας και της ισοτιμίας.

- **Ενδυνάμωση Δικτύωσης:** Διευκόλυνση της δικτύωσης και της συνεργασίας μεταξύ νεοφυών επιχειρήσεων, μεγάλων εταιρειών και δυνητικών πελατών, προωθώντας την ανταλλαγή γνώσεων και την ανάπτυξη συνεργασιών.
- **Ενίσχυση επιχειρηματικής κουλτούρας** και δημιουργία θέσεων εργασίας στην Περιφέρεια.

Αξίζει να σημειωθεί ότι δεδομένης της επέκτασης του προγράμματος στη Θράκη, η προετοιμασία ξεκίνησε στην Ξάνθη, την Κομοτηνή και την Αλεξανδρούπολη με στόχο τη χαρτογράφηση, την ενεργοποίηση και τη διασύνδεση του οικοσυστήματος καινοτομίας της Θράκης. Σε αυτό το πλαίσιο, πραγματοποιήθηκαν τρία meetups στις αντίστοιχες πόλεις με τη συμμετοχή συνολικά άνω των 160 φοιτητών, ερευνητών, επιχειρηματιών, στελεχών επιχειρήσεων, ακαδημαϊκών και κοινωνικών φορέων, που ανέδειξαν τη δυναμική της περιοχής και την ανάγκη για περαιτέρω υποστήριξη. Επίσης, έχουν ήδη δρομολογηθεί οι εναρκτήριες εκδηλώσεις και τα Ideathons στα Ιωάννινα στις αρχές Μαρτίου και στην Πάτρα στο τέλος Μαρτίου 2026.

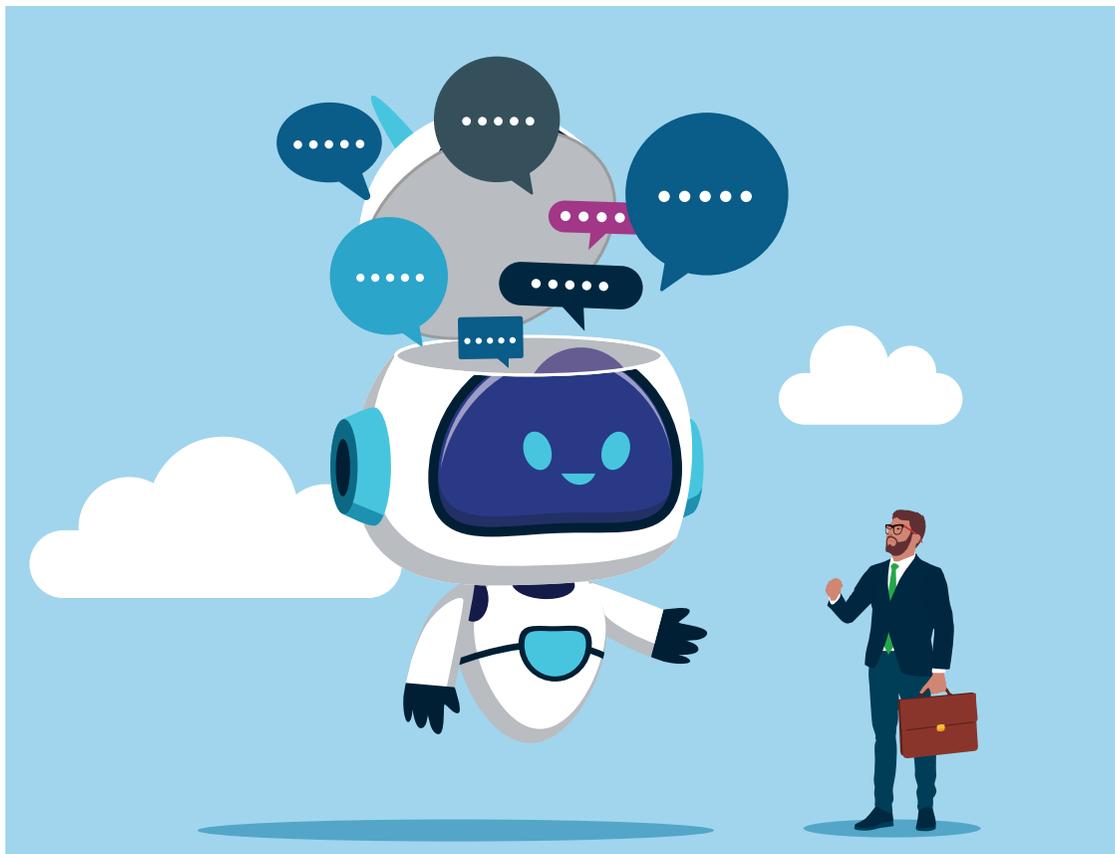
Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΓΚΡΙΤΖΑΛΑ**,
Συνιδρυτή και Chief Growth
Officer στους ADVENGERS

Σε κάθε νέο κύκλο εκπαίδευσης επαγγελματιών ή φοιτητών στη χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης (TN) στο μάρκετινγκ και την επικοινωνία, επαναλαμβάνω το ίδιο μικρό πείραμα. Ζητώ από τους συμμετέχοντες να διατυπώσουν ένα αναλυτικό ερώτημα/οδηγία (prompt), προκειμένου να σχεδιάσουν τη στρατηγική ενός εμπορικού σήματος (brand) στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Μέσα σε δευτερόλεπτα, οι οθόνες γεμίζουν με προτάσεις που ακούγονται εντυπωσιακά επαγγελματικές: «Αυθεντική αφήγηση» (authentic storytelling), «Περιεχόμενο χρηστών» (user-generated content), «ενιαία πολυκαναλική προσέγγιση» (omnichannel προσέγγιση). Όσο οι οθόνες γεμίζουν με λέξεις, τα πρόσωπα των συμμετεχόντων γεμίζουν με χαμόγελα. Νιώθουν ότι η δουλειά «βγήκε».

Τότε, αλλάζω (ή και καταστρέφω) την ατμόσφαιρα με μια δεύτερη άσκηση: «Μη μου δώσετε άλλες ιδέες. Αιτιολογήστε αυτές που έχετε. Γιατί user-generated content και όχι χρήση influencers; Γιατί TikTok και όχι YouTube Shorts; Γιατί αυτό το συγκεκριμένο μήνυμα, για αυτό το κοινό, σε αυτή τη μοναδική στιγμή του ταξιδιού του καταναλωτή;».

Εκεί, συνήθως, απλώνεται σιωπή. Όχι επειδή λείπει το ταλέντο, αλλά επειδή η γλωσσική ευφράδεια της τεχνητής νοημοσύνης δημιουργεί μια ψευδαίσθηση αυτοπεποίθησης. Η μηχανή παράγει κείμενο, αλλά η κρίση παραμένει ανθρώπινη ευθύνη. Και τα δεδομένα δείχνουν ότι αυτή η διάκριση δεν είναι μια φιλοσοφική λεπτομέρεια, αλλά ο πυρήνας της νέας αγοράς εργασίας.

Πρόσφατες έρευνες από το Stanford και άλλους ακαδημαϊκούς φορείς (2025) κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου: οι θέσεις εργασίας junior επιπέδου σε επαγγέλματα που εκτίθενται στην TN μειώνονται. Οι εταιρείες δεν σταματούν να

Η εκδίκηση του «βαρετού»: Πώς η θεωρία συνεχίζει να είναι η μόνη σταθερά

Αγκαλιάστε την τεχνολογία, αλλά μην της παραδίσετε τα κλειδιά της σκέψης σας

προσλαμβάνουν, αλλά γίνονται πιο επιλεκτικές. Αναζητούν ανθρώπους που δεν θα πατήσουν απλώς το κουμπί «Δημιουργία/Generate», αλλά θα είναι σε θέση να αξιολογήσουν το αποτέλεσμα.

Και τα LLMs κάνουν λάθη

Και εδώ κρύβεται η μεγάλη παγίδα. Το πρόβλημα με τα Large Language Models (LLMs) δεν είναι μόνο ότι κάνουν λάθη. Είναι ότι τα λάθη τους μοιάζουν απόλυτα πειστικά (το φαινόμενο που στη βιβλιογραφία ονομάζεται «hallucination»). Στην υπόθεση *Mata v. Avianca*, δικηγόροι στις ΗΠΑ παρουσίασαν στο δικαστήριο ανύπαρκτες νομολογίες που είχε «φανταστεί» το ChatGPT. Το δικαστήριο τους τιμώρησε, υπενθυμίζοντας κάτι που μας

αφορά όλους: ο επαγγελματίας έχει ρόλο θεματοφύλακα (gatekeeper) και η ευθύνη παραμένει σε αυτόν που χρησιμοποιεί την τεχνολογία. Δεν μεταβιβάζεται στον αλγόριθμο. Θυμάμαι τα φοιτητικά μου χρόνια στα αμφιθέατρα του ΟΠΑ να γκρινιάζω συχνά για την τόση (στο μυαλό μου) θεωρία. Ως νέος που βιαζόταν (και βαριόταν) ήθελα «εργαλεία», εργασίες και πρακτικές λύσεις. Σήμερα, ειρωνικά, συνειδητοποιώ ότι αυτό που με προστατεύει από το πιο πειστικό λάθος που μπορεί να με οδηγήσει η μηχανή είναι ακριβώς εκείνο το θεωρητικό υπόβαθρο. Μάλιστα, συνειδητοποιώ ότι όσο μεγαλώνω, τόσο περισσότερα «βιβλία θεωρίας» διαβάζω. Η μεθοδολογία της έρευνας, η διάκριση μεταξύ συσχέτισης

και αιτιότητας (correlation vs causation), η λογική της τμηματοποίησης (segmentation), τα θεμελιώδη πλαίσια της στρατηγικής. Αυτά δεν παράγονται με ένα prompt. Είναι η κατανόηση που χτίσαμε στο Πανεπιστήμιο. Είναι το φίλτρο που κρίνει αν ένα αποτέλεσμα στέκει ή αν είναι απλώς μια καλογραμμένη ανοησία που ικανοποιεί ένα αντίστοιχα γενικό ή ανόητο prompt.

Στην καθημερινή μου ζωή, έχω καταλήξει σε ένα πλαίσιο χρήσης της TN που θυμίζει περισσότερο την επιστημονική μέθοδο που τότε διδαχθήκαμε, παρά απλή συγγραφή ενός prompt:

Ορίζω το ζητούμενο ως πρόβλημα: Δεν κάνω απλώς μια ερώτηση. Περιγράφω την από-

φαση που πρέπει να πάρω, ορίζω το πλαίσιο, μοιράζομαι τα απαραίτητα δεδομένα και θέτω τα κριτήρια επιτυχίας.

Απαιτώ την αλήθεια, όσο σκληρή κι αν είναι: Ζητώ ρητά από το μοντέλο να μην είναι ευγενικό και να μην προσπαθεί να με καλοπιάνει. Του ζητώ να εντοπίσει τα κενά, να κάνει τον «δικηγόρο του διαβόλου» και να μου πει γιατί η σκέψη μου μπορεί να αποτύχει. Για εμένα η TN δεν πρέπει να είναι συγκρατητική και να με σπρώχνει σε προκατάληψη επιβεβαίωσης (confirmation bias)· πρέπει να μου φέρνει τον αντίλογο και να με προκαλεί να σκεφτώ περισσότερο.

Επαληθεύω-επαληθεύω-επαληθεύω: Δεν δέχομαι κανένα στοιχείο ως δεδομένο και δεν βαριέμαι να «κλικάρω» τα links. Η αληθοφάνεια δεν είναι αλήθεια. Μάλιστα, στα πιο κρίσιμα ζητήματα, προκαλώ τα διαφορετικά μοντέλα αιχμής (frontier models) να κάνουν challenge το ένα τα αποτελέσματα του άλλου. Αυτό όμως είναι μάλλον επαγγελματική διαστροφή, δεν το προτείνω ως συμβουλή για όλους. Σε μια εποχή όπου η παραγωγή κειμένου (και όχι μόνο) έχει γίνει κοινότοπη, το πραγματικό πτυχίο δεν πιστοποιεί την ικανότητα κάποιου «να γράφει», αλλά τις ικανότητές του «να ρωτάει» και «να ελέγχει». Να ξέρει τι να ρωτήσει, τι να απορρίψει και πώς να τεκμηριώσει το γιατί.

Το μήνυμα προς τους σημερινούς φοιτητές και τους συναδέλφους alumni είναι σαφές: αγκαλιάστε την τεχνολογία, αλλά μην της παραδίσετε τα κλειδιά της σκέψης σας. Η θεωρία που μάθαμε οι παλιότεροι και μαθαίνουν οι νεότεροι στο ΟΠΑ, δεν είναι «παρωχημένη γνώση». Είναι η άμυνά μας και το συγκριτικό μας πλεονέκτημα σε έναν κόσμο που κατακλύζεται από AI slop (μαζικό, χαμηλής αξίας περιεχόμενο τεχνητής νοημοσύνης).

Advertorial

Νέες καινοτόμες υπηρεσίες παρέχει η COSMOTE TELEKOM προσφέροντας στους πελάτες της μια ολοκληρωμένη εμπειρία internet στο σπίτι χωρίς «νεκρές ζώνες» ή απώλειες σήματος.

Πιο αναλυτικά, με την υπηρεσία Fiber To The Room (FTTR), η δύναμη της διάφανης οπτικής ίνας φέρνει υπερυψηλές ταχύτητες σε κάθε δωμάτιο του σπιτιού, ενώ η πρωτοποριακή υπηρεσία Always OnLine παρέχει αδιάλειπτο internet, ακόμα και αν υπάρξει διακοπή στη σταθερή σύνδεση.

Οι παραπάνω υπηρεσίες υποστηρίζονται από την αξιοπιστία του COSMOTE Fiber, του μεγαλύτερου δικτύου οπτικών ινών της χώρας, το οποίο σήμερα φτάνει σε πάνω από 2,1 εκατ. νοικοκυριά και επιχειρήσεις σε όλη την Ελλάδα.

Οπτική ίνα σε κάθε δωμάτιο του σπιτιού

Οι συνδρομητές του COSMOTE Fiber μπορούν να αποκτήσουν κάλυψη WiFi σε κάθε δωμάτιο του σπιτιού, χωρίς «νεκρές ζώνες» ή απώλειες σήματος, με σταθερά υψηλές Gigabit ταχύτητες, με την υπηρεσία COSMOTE Fiber To The Room. Ο βασικός εξοπλισμός της υπηρεσίας αποτελείται από ένα Router και ένα Access Point, με χρέωση 6€/μήνα, με τη δυνατότητα προσθήκης έως 16 Access Points (με επιπρόσθετη χρέωση) ανάλογα με το μέγεθος του χώρου και τις απαιτήσεις του κάθε χρήστη. Σημειώνεται ότι η υπηρεσία αξιοποιεί τον προηγμένο εξοπλισμό FTTR WiFi 7 εξοπλισμό, τον οποίο φέρνει για πρώτη φορά στην Ελλάδα η COSMOTE TELEKOM.

Ολοκληρωμένη εμπειρία internet στο σπίτι από την COSMOTE TELEKOM

Οπτική ίνα σε κάθε δωμάτιο του σπιτιού με την υπηρεσία COSMOTE Fiber To The Room – Πρόσβαση στο internet ακόμα κι αν πέσει η σταθερή σύνδεση, μέσω του δικτύου κινητής, με την καινοτόμο υπηρεσία COSMOTE Always OnLine

Σημειώνεται ότι με κάθε ενεργοποίηση της υπηρεσίας μέχρι τις 28/02/26 προσφέρονται δωρεάν οι πρώτοι δύο μήνες, ενώ δωρεάν είναι και η αυτοψία και η εγκατάσταση του FTTR εξοπλισμού από εξειδικευμένους τεχνικούς της εταιρείας. Η διαχείριση του Router γίνεται εύκολα μέσω του COSMOTE TELEKOM app, ενώ για περισσότερες λειτουργικότητες, αλλά και για τη διαχείριση του FTTR δικτύου, προσφέρεται η

εφαρμογή COSMOTE Fiber To The Room.

Πάντα συνδεδεμένος, ακόμα κι αν πέσει το σταθερό internet

Η εμπειρία internet αναβαθμίζεται σημαντικά και με τη δωρεάν υπηρεσία COSMOTE Always OnLine, που παρέχει συνεχή και αδιάλειπτη πρόσβαση στο internet στο σπίτι, ακόμα και αν υπάρξει διακοπή στη σταθερή σύνδεση. Το router συνδέεται αυτόματα στο δίκτυο της κινητής (μέσω WiFi hotspot) και συνεχίζει να παρέχει απρόσκοπτα internet σε όλες τις συνδεδεμένες συσκευές του χρήστη. Επιπλέον, ο χρήστης λαμβάνει έξτρα απεριόριστα data για την περίοδο της διακοπής. Το μόνο που χρειάζεται να κάνει ο συνδρομητής για να μη μείνει ποτέ χωρίς internet στο σπίτι, είναι να έχει προ-ενεργοποιήσει την υπηρεσία μέσα από το COSMOTE TELEKOM app.

Υπεροχή δικτύου σταθερής και κινητής

Με υπερ-υψηλές ταχύτητες έως 3 Gbps, το COSMOTE Fiber είναι το μεγαλύτερο δίκτυο οπτικών ινών στη χώρα. Είναι διαθέσιμο ήδη σε 2,1 εκατ. νοικοκυριά και επιχειρήσεις, ενώ στόχος είναι να επεκταθεί σε 3,5 εκατ. σε όλη την Ελλάδα μέχρι το 2030. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι ο ΟΤΕ μόνο θα καλύψει με οπτική ίνα πάνω από το 70% των γραμμών της χώρας.

Σταθερά στην αιχμή των τεχνολογικών εξελίξεων, η COSMOTE TELEKOM εξελίσσει διαρκώς και το δίκτυο κινητής της, το οποίο αναδεικνύεται για 9η συνεχόμενη χρονιά το γρηγορότερο δίκτυο κινητής στην Ελλάδα – βάσει μετρήσεων της Ookla (2017-2025) και παραμένει το μεγαλύτερο 5G δίκτυο στη χώρα, με πάνω από 99% πανελλαδική πληθυσμιακή κάλυψη. Δυναμικά αναπτύσσεται και το δίκτυο 5G Stand Alone (5G+), το μοναδικό εμπορικά διαθέσιμο στην Ελλάδα, η κάλυψη του οποίου έχει ήδη ξεπεράσει το 75%.

Ο Όμιλος ΟΤΕ υλοποιεί επενδύσεις 600 εκατ. ευρώ ετησίως για τη σταδιακή εξασφάλιση Gigabit σταθεσιμότητας για κάθε σπίτι και επιχείρηση, μέσα από υπερσύγχρονες υποδομές σταθερής και κινητής.

Πολλαπλή και πολυεπίπεδη συνεισφορά

Ο ρόλος της Εταιρείας Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του ΟΠΑ

Η Εταιρεία Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του ΟΠΑ ΑΕ (ΕΑΔΠ ΟΠΑ ΑΕ), η οποία ιδρύθηκε με απόφαση της Συγκλήτου το 1993, αποτελεί ειδικό Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ) και το μετοχικό της κεφάλαιο ανήκει εξ ολοκλήρου στο Πανεπιστήμιο.

Σκοπός της εταιρείας είναι η αξιοποίηση και διαχείριση τόσο της κινητής όσο και της ακίνητης περιουσίας του Πανεπιστημίου, αλλά και της πνευματικής ιδιοκτησίας του.

Στις δραστηριότητες που ανέπτυξε η εταιρεία περιλαμβάνεται κάθε ενέργεια και πράξη που αποβλέπει στην απόκτηση μέσων και πόρων για την ενίσχυση της εκπαιδευτικής και ερευνητικής διαδικασίας, των υποδομών και της ανάπτυξης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Μάλιστα, πρόσφατα, διοργανώνοντας το 1ο Συνέδριο Αποφοίτων συγκέντρωσε τους πόρους που ήταν απαραίτητοι για τη δημιουργία σύγχρονου αναγνωστηρίου στη βιβλιοθήκη του ΟΠΑ.

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΥΡΕΖΗ**, Διευθύνοντος Συμβούλου της Εταιρείας Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του ΟΠΑ

Η εταιρεία έχει ιδιαίτερη ευελιξία και ταχύτητα λόγω της νομικής της μορφής και μπορεί να παράγει μεγάλο εύρος έργων και υπηρεσιών σε συνεργασία είτε με τα μέλη της κοινότητας του ΟΠΑ είτε με εξωτερικούς συνεργάτες. Στο πλαίσιο αυτό, είναι οργανωμένη και μπορεί να παρέχει αυτή τη στιγμή τόσο προς τα μέλη της κοινότητας του ΟΠΑ όσο και προς τρίτους ιδιώτες, φορείς και επιχειρήσεις:

- Αξιοποίηση και διαχείριση των κληροδοτημάτων που προέρχονται από δωρεές με χορήγηση υποτροφιών σε φοιτήτριες και φοιτητές. Κάθε χρόνο πραγματοποιείται η διαδικασία απόδοσης υποτροφιών τόσο προς τους φοιτητές και τις φοιτήτριες του ΟΠΑ όσο και άλλων πανεπιστημίων.
- Οργάνωση και διαχείριση συνεδρίων και κάθε είδους εκδηλώσεων και διάθεση-ενοικίαση χώρων του ΟΠΑ σε τρίτους. Να σημειωθεί ότι το 1ο Συνέδριο Αποφοίτων του ΟΠΑ διοργανώθηκε από την ΕΑΔΠ ΟΠΑ σε συνεργασία με το Τμήμα Επικοινωνίας του ΟΠΑ, ενώ πολλοί φορείς και εταιρείες μισθώνουν χώρους του ΟΠΑ για τους σκοπούς των εκδηλώσεών τους.

- Διεξαγωγή αμειβόμενων ερευνών και διαχείριση ιδιωτικών έργων προς τα μέλη της κοινότητας ή προς τρίτους. Επίσης, τα εξαιρετικά χρήσιμα Field Study Projects διοργανώνονται από την ΕΑΔΠ σε συνεργασία με εταιρείες και το διδακτικό προσωπικό του ΟΠΑ.

- Σχεδιασμό, επιμέλεια και διάθεση κάθε είδους εκδόσεων και εντύπων, φυσικής ή ηλεκτρονικής μορφής. Η ΕΑΔΠ αποτελεί επίσημο εκδοτικό οίκο και έχει ομάδα που διαχειρίζεται και υλοποιεί όλο τον κύκλο της έκδοσης ενός βιβλίου ή εντύπου γενικότερα και την προώθησή του.

- Εμπορία και διάθεση προϊόντων με το σήμα του ΟΠΑ (με αποκλειστικά δικαιώματα χρήσης και διάθεσης). Η ΕΑΔΠ διαχειρίζεται το φυσικό κατάστημα και το e-shop του ΟΠΑ, ενώ τροφοδοτεί με προϊόντα τις ανάγκες συνεδρίων, εκδηλώσεων, υποδοχών και ορκωμοσιών φοιτητών, αλλά και τη δημιουργία co-branded προϊόντων με φορείς και επιχειρήσεις.

- Διαχείριση και αξιοποίηση των συμφωνητικών συνεργασίας του ΟΠΑ με φορείς και επιχειρήσεις με διάφορες δράσεις που συνδέ-

ουν τους φορείς και τις επιχειρήσεις με το Πανεπιστήμιο.

- Παροχή Υπηρεσιών Παραγωγής και Διαφήμισης. Η ΕΑΔΠ είναι στελεχωμένη με εξειδικευμένο προσωπικό για διαφημιστικούς σκοπούς και προγράμματα επικοινωνίας για τις ανάγκες τόσο των μονάδων του ΟΠΑ όσο και τρίτων. Πιο συγκεκριμένα, σχεδιάζει και υλοποιεί προγράμματα διαφήμισης και καμπάνιες στα ψηφιακά μέσα διαφήμισης (performance marketing), δημιουργεί περιεχόμενο και διαχειρίζεται τα κοινωνικά τους δίκτυα (social media marketing & content creation), σχεδιάζει και υλοποιεί παραγωγές βίντεο για κάθε είδους χρήση, podcast, vidcast κ.ά.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα καθαρά κέρδη της ΕΑΔΠ ΟΠΑ ΑΕ διοχετεύονται για τις ανάγκες του Πανεπιστημίου και ότι η εταιρεία εποπτεύεται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επισκεφθούν τον ιστότοπο www.shop.aueb.gr ή να επικοινωνήσουν στα τηλέφωνα 210 8203724 και 210 8203818.

**AUEB
SHOP**

SHOP.AUEB.GR

Advertorial

Η τεχνητή νοημοσύνη βρίσκεται πλέον στο επίκεντρο μιας παγκόσμιας μετάβασης που μεταμορφώνει την οικονομία, τις επιχειρήσεις και την καθημερινότητα. Δεν αποτελεί πλέον υπόσχεση για το μέλλον, είναι το παρόν. Ένα παρόν που απαιτεί υποδομές ικανές να υποστηρίξουν δεδομένα, υπολογιστική ισχύ και real-time εφαρμογές. Σε αυτή τη νέα πραγματικότητα, ο Όμιλος ΔΕΗ εξελίσσεται σε έναν PowerTech οργανισμό ευρωπαϊκής εμβέλειας, υιοθετώντας ένα AI-first μοντέλο λειτουργίας όπου η τεχνητή νοημοσύνη δεν είναι απλώς τεχνολογία, αλλά θεμέλιο του τρόπου με τον οποίο λειτουργεί, καινοτομεί και παράγει αξία.

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός του Ομίλου δεν ξεκινά από τις εφαρμογές, αλλά από το «έδαφος». Από τις υποδομές που απαιτούνται για μια οικονομία δεδομένων: οπτικές ίνες, διεθνείς συνδέσεις και μεγάλα κέντρα δεδομένων. Πάνω σε αυτές τις «λεωφόρους» αναπτύσσονται και λειτουργούν οι εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης, διαμορφώνοντας τον νέο ψηφιακό χάρτη της χώρας.

ΔΕΗ FiberGrid: Το πιο γρήγορα αναπτυσσόμενο δίκτυο στην Ελλάδα

Με τη FiberGrid, η ΔΕΗ έχει αναπτύξει μέσα σε τρία χρόνια ένα από τα ταχύτερα αναπτυσσόμενα δίκτυα οπτικών ινών στην Ευρώπη. Η κάλυψη έχει φτάσει τα 1,7 εκατομμύρια νοικοκυριά και επιχειρήσεις και δημιουργεί τις προϋποθέσεις για 3,8 εκατομμύρια έως το 2028.

Το FTTH δίκτυο της FiberGrid βασίζεται σε point-to-point αρχιτεκτονική, 100% οπτικής ίνας, με τεχνική δυνατότητα 10 Gbps, ενώ η ανάπτυξη συνδυάζει υπόγειες και εναέριες οδεύσεις. Η εναέρια ανάπτυξη, που αξιοποιεί τις υφιστάμενες ενεργειακές υποδομές, μειώνει το κόστος εγκατάστασης, επιταχύνει την ανάπτυξη του δικτύου και ελαχιστοποιεί την όχληση στις πόλεις. Παράλληλα, επειδή το δίκτυο είναι ορατό, οι φθορές εντοπίζονται και διορθώνονται πολύ πιο γρήγορα, εξασφαλίζοντας υψηλή διαθεσιμότητα και ευελιξία για μελλοντικές επεκτάσεις. Με αυτό το υπόβαθρο υποδομών, το επόμενο βήμα ήταν η άμεση μεταφορά της αξίας στον πολίτη: το ΔΕΗ Fiber.

ΟΜΙΛΟΣ ΔΕΗ Νέο Powertech μοντέλο με επίκεντρο την AI

Στην πρωτοπορία των ψηφιακών υποδομών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, με εκτεταμένες επενδύσεις σε οπτικές ίνες, data centers, διεθνείς διασυνδέσεις και ένα φιλόδοξο AI-first πρόγραμμα

ΔΕΗ Fiber. Το Internet όπως πρέπει να είναι: απλό, γρήγορο και προσιτό

Το καλοκαίρι του 2025, η ΔΕΗ εισήλθε στη λιανική αγορά με το ΔΕΗ Fiber, προσφέροντας ταχύτητες 500 Mbps, 1 Gbps και 2,5 Gbps σε ιδιαίτερα προ-

σιτές τιμές. Η υπηρεσία περιλαμβάνει δωρεάν εγκατάσταση, Wi-Fi 6 router, πλήρη παραμετροποίηση, και σύντομα θα επεκταθεί και στη σταθερή τηλεφωνία (VoIP). Σύμφωνα με τις προβλέψεις, οι ενεργοί χρήστες του ΔΕΗ Fiber δικτύου θα φτάσουν τους 590.000 έως το 2028,

ενώ μετά το 2030 η δραστηριότητα αναμένεται να αποδίδει EBITDA άνω των €100 εκατ. Ωστόσο, καμία ψηφιακή υπηρεσία δεν αρκεί από μόνη της. Για να λειτουργήσει η Ελλάδα ως οικονομία δεδομένων, χρειάζονται υποδομές που ξεπερνούν τα εθνικά σύνορα.

Από την Ελλάδα προς τον κόσμο: το EMC

Το East to Med Data Corridor (EMC) είναι μια νέα διεθνής ψηφιακή αρτηρία που συνδέει την Ευρώπη με τη Μέση Ανατολή και την Ασία μέσω Ελλάδας. Το έργο υλοποιείται από τη MENA HUB (STC), την TTSA, τη CYTA και τη ΔΕΗ, η οποία κατέχει ποσοστό 25%, με προϋπολογισμό περίπου 850 εκατ. δολαρίων. Το EMC εξασφαλίζει μια ασφαλή, υψηλής χωρητικότητας διαδρομή δεδομένων, ενισχύοντας τη θέση της χώρας ως διαμετακομιστικού κόμβου και στηρίζοντας την ανάπτυξη cloud εφαρμογών και λύσεων AI μεγάλης κλίμακας. Οι νέοι αυτοί δρόμοι δεδομένων αποκτούν πραγματική αξία όταν συνδέονται με υπολογιστική ισχύ.

Σπάτα & Κοζάνη: οι μηχανές της cloud οικονομίας

Στην Αττική, μέσω της κοινοπραξίας Data In Scale (ΔΕΗ 45% – DAMAC 55%), υλοποιείται data center 12,5 MW, επεκτάσιμο στα 25 MW, για cloud υπηρεσίες και εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης. Στη Δυτική Μακεδονία, δρομολογείται η υλοποίηση ενός mega data center 300 MW, με δυνατότητα

αναβάθμισης σε 1 GW, εφόσον υπάρξουν δεσμευτικές συμφωνίες με hyperscalers. Το έργο αναμένεται να μεταμορφώσει τις πρώην λιγνιτικές εκτάσεις σε έναν νέο τεχνολογικό και ενεργειακό κόμβο με σημαντική αναπτυξιακή δυναμική για την περιοχή. Η ανάπτυξη ψηφιακών υποδομών μεγάλης κλίμακας δεν είναι μόνο τεχνικό έργο, είναι ζήτημα στρατηγικής, συνεργασιών και ευρωπαϊκής πολιτικής.

Η Ελλάδα στο τραπέζι της ευρωπαϊκής ψηφιακής στρατηγικής

Η ΔΕΗ είναι η πρώτη ελληνική εταιρεία – και η μοναδική στον χώρο της ενέργειας – που συμμετέχει στο κορυφαίο δίκτυο ψηφιακής πολιτικής DIGITALEUROPE, εκπροσωπούμενη στο Energy Executive Council. Παράλληλα, συμμετέχει στα έργα RAIDO και EPRI DCFlex, ενισχύοντας την τεχνολογική της παρουσία σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

O PowerTech μετασχηματισμός σε πλήρη εξέλιξη

Με δύο ισχυρούς πυλώνες – ενεργειακό και ψηφιακό – η ΔΕΗ διαμορφώνει τις υποδομές που θα στηρίξουν την οικονομία της επόμενης δεκαετίας. Από την καθαρή ενέργεια και τα δίκτυα οπτικών ινών μέχρι τις διεθνείς διασυνδέσεις δεδομένων, τα data centers και την τεχνητή νοημοσύνη, ο Όμιλος αναδεικνύεται σε έναν πραγματικό PowerTech ηγέτη για την Ελλάδα και τη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Σε πρόσφατη επιστημονική εκδήλωση, στην οποία παρουσιάστηκε το μέχρι σήμερα ερευνητικό έργο που έχει υποστηρίξει μέσω χορηγιών και υποτροφιών, με έμφαση στα αποτελέσματα μελετών που αφορούν στη βελτίωση της καρδιαγγειακής υγείας, η Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία ΚΛΕΩΝ ΤΣΕΤΗΣ θέλησε να τιμήσει το κλινικό και ερευνητικό έργο που εκπονείται στις Πανεπιστημιακές Καρδιολογικές Κλινικές, ανακοινώνοντας πρόσκληση για απονομή τριών νέων υποτροφιών. Όπως ανακοίνωσε η Πρόεδρος του Ιδρύματος, **Ιουλία Τσέτη**, φαρμακοποιός Msc και επίτιμη διδάκτωρ Φαρμακευτικής στο ΕΚΠΑ και το Πανεπιστήμιο Πατρών, οι υποτροφίες θα είναι ύψους 10.000 ευρώ η καθεμία, για την οικονομική ενίσχυση ενός ερευνητικού έργου ανά Καρδιολογική Πανεπιστημιακή Κλινική του ΕΚΠΑ.

Η αποστολή της ΑΜΚΕ ΚΛΕΩΝ ΤΣΕΤΗΣ

Η ΑΜΚΕ ΚΛΕΩΝ ΤΣΕΤΗΣ ιδρύθηκε τον Νοέμβριο του 2017 από την **Ιουλία και την Ειρήνη Τσέτη**, εις μνήμην του πατέρα τους, ερευνητή φαρμακοποιού, δημιουργού του Ομίλου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Τσέτη (ΟΦΕΤ). Στον ΟΦΕΤ ανήκουν οι φαρμακοβιομηχανίες UNI-PHARMA και InterMed, η μονάδα εκχύλισης φαρμακευτικών φυτών UNIHERBO και η εμπορική εταιρεία Pharmabelle στην Κύπρο.

Αποστολή του Ιδρύματος είναι η ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας, η προαγωγή της επιστήμης και της εκπαίδευσης, με έμφαση στα πεδία των Επιστημών Υγείας, η υποστήριξη των Ακαδημαϊκών και Ερευνητικών Ιδρυμάτων, καθώς και η ανάπτυξη συνεργειών μεταξύ Βιομηχανίας και Ακαδημαϊκής Κοινότητας.

Συνεχής έρευνα στο πεδίο της καρδιολογικής υγείας

Αξίζει να σημειωθεί πως από το 1977, όταν η UNI-PHARMA κυκλοφόρησε το SALOSPIR στην ελληνική αγορά, έως και σήμερα έχει διαμορφωθεί ένα πολύπλευρο και συνεχώς επεκτεινόμενο χαρτοφυλάκιο καρδιολογικών φαρμάκων, με συνεχή έρευνα και ανάπτυξη στον τομέα αυτόν.

ΑΜΚΕ ΚΛΕΩΝ ΤΣΕΤΗΣ

Ανακοινώθηκαν οι πρώτες υποτροφίες για το 2026

Ενισχύεται το ερευνητικό έργο των Καρδιολογικών Πανεπιστημιακών Κλινικών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Η Πρόεδρος και CEO του ΟΦΕΤ Ιουλία Τσέτη τον Σεπτέμβριο του 2021, στα εγκαίνια του σύγχρονου αμφιθεάτρου της Φαρμακευτικής Σχολής του ΕΚΠΑ, 100 θέσεων, δωρεά του Ιδρύματος ΑΜΚΕ ΚΛΕΩΝ ΤΣΕΤΗΣ.

Στην εκδήλωση έδωσαν το παρών διακεκριμένοι καθηγητές Καρδιολογίας-μέλη της Ελληνικής Καρδιολογικής Εταιρείας και ιατροί καρδιολόγοι από την Αττική και την περιφέρεια, υπογραμμίζοντας την επιστημονική βαρύτητα και το ευρύ ενδιαφέρον της ιατρικής κοινότητας για τις ερευνητικές πρωτοβουλίες του Ιδρύματος.

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, ιδιαίτερο ενδιαφέρον συγκέντρωσε η μελέτη σχετικά με την επίδραση της υδροξυτυροσόλης, πολυφαινόλης του ελαιολάδου με ισχυρή αντιοξειδωτική δράση, σε ασθενείς με σεφανιαία νόσο. Τα αποτελέσματα της μελέτης, τα οποία έδειξαν βελτίωση σημαντικών παραμέτρων που αφορούν την καρδιακή υγεία, έχουν αξιοποιηθεί στην ανάπτυξη του συμπλη-

ρώματος διατροφής Olivomed της InterMed, το οποίο, πέρα από τα οφέλη του στην υγεία της καρδιάς, πρόσφατα κατοχυρώθηκε με Ευρωπαϊκή Πατέντα για τον ρόλο του στη ρύθμιση του σωματικού βάρους.

47 υποτροφίες από το 2017 μέχρι σήμερα

Η ΑΜΚΕ ΚΛΕΩΝ ΤΣΕΤΗΣ στηρίζει συστηματικά νέους επιστήμονες από τον χώρο της Υγείας, έχοντας αποδώσει μέχρι σήμερα 47 υποτροφίες, ενισχύοντας την ουσιαστική διασύνδεση της πανεπιστημιακής ερευνητικής κοινότητας με τη φαρμακοβιομηχανία.

Στόχος είναι η δημιουργία κινήτρων για τους νέους επιστήμονες να παραμείνουν και να δημιουργήσουν στην Ελλάδα,

συμβάλλοντας στην παραγωγή καινοτόμου έρευνας που ενισχύει την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής και ευρωπαϊκής φαρμακοβιομηχανίας διεθνώς. Μόνο το 2025, το Ίδρυμα ΚΛΕΩΝ ΤΣΕΤΗΣ απένειμε 12 νέες υποτροφίες, μετά από πρόσκληση και αξιολόγηση των προτάσεων, οι οποίες κατανεμήθηκαν σε πανεπιστημιακά ιδρύματα τόσο στην Αθήνα, όσο και στην περιφέρεια (ΕΚΠΑ, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Πανεπιστήμιο Πατρών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, ΙΙΒΕΑΑ).

Εξι υποτροφίες εις μνήμην της Γαρυφαλλίας Ψαρράκου

Ήταν το 2021, λίγους μήνες μετά τη δολοφονία της Γαρυφαλλίας Ψαρράκου, μεταπτυ-

χιακής φοιτήτριας στο Τμήμα Φαρμακευτικής του ΕΚΠΑ, όταν η πρόεδρος του Ομίλου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Τσέτη, Ιουλία Τσέτη, ανακοίνωσε τη θέσπιση υποτροφίας που θα απονέμεται από την Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία ΚΛΕΩΝ ΤΣΕΤΗΣ εις μνήμην της Γαρυφαλλίας, σε φοιτητές και φοιτήτριες του Τμήματος Φαρμακευτικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, για ερευνητικά έργα στο πεδίο της Φαρμακολογίας. Στο πλαίσιο της υποτροφίας εις μνήμην της Γαρυφαλλίας Ψαρράκου, Φαρμακοποιού, με Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδικεύσης «Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Νέων Φαρμακευτικών Ενώσεων με Ειδικεύση Φαρμακολογία», η ΑΜΚΕ ΚΛΕΩΝ ΤΣΕΤΗΣ κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024, προχώρησε, μεταξύ και άλλων ενισχύσεων, στην οικονομική ενίσχυση τριών ερευνητικών έργων με αντικείμενο τη Φαρμακολογία από το Τμήμα Φαρμακευτικής ΕΚΠΑ, αφού έλαβε και αξιολόγησε τα αντίστοιχα αιτήματα ενίσχυσης.

Στο πλαίσιο της υποστήριξης των τριών έργων αυτών, απονεμήθηκαν συνολικά 6 υποτροφίες σε μεταπτυχιακούς φοιτητές του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδικεύσης «Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Νέων Φαρμακευτικών Ενώσεων με Ειδικεύση Φαρμακολογία» και Υποψήφιους Διδάκτορες με γνωστικό αντικείμενο τη Φαρμακολογία, το οποίο ήταν και το αντικείμενο της αδικοχημένης Γαρυφαλλίας Ψαρράκου. Τα έργα εκπονήθηκαν υπό την επίβλεψη της αείμνηστης Καθηγήτριας Φαρμακολογίας Ιωάννας Ανδρεάδου.

Για το 2025 ανακοινώθηκε η υποστήριξη ενός επιπλέον έργου με την αντίστοιχη απονομή υποτροφίας στο αντικείμενο της Φαρμακολογίας, το οποίο αυτή την περίοδο είναι υπό εκπόνηση στο Τμήμα Φαρμακευτικής ΕΚΠΑ.

ΚΛΕΩΝ ΤΣΕΤΗΣ
ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Τα καλά νέα**Το ΟΠΑ
«ανοίγει
τις πόρτες»
του στους
μαθητές
Λυκείου**

Στις 12 Μαρτίου η διαδικτυακή ενημερωτική εκδήλωση για τα Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών

Της **ΛΙΖΕΤΑΣ ΣΠΑΝΟΥ**

Την Πέμπτη 12 Μαρτίου θα πραγματοποιηθεί η διαδικτυακή ενημερωτική εκδήλωση του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΟΠΑ), με στόχο την παρουσίαση του Πανεπιστημίου σε μαθητές Λυκείου. Στόχος της εκδήλωσης είναι η πλήρης και ουσιαστική ενημέρωση των μαθητών της Γ' Λυκείου και των υποψήφιων φοιτητών για τα Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών που

προσφέρει το ΟΠΑ. Παράλληλα, θα παρουσιαστούν οι δυνατότητες πρακτικής άσκησης, καθώς και οι προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης, στο πλαίσιο της ισχυρής διασύνδεσης του Πανεπιστημίου με την αγορά εργασίας. Καθοριστική συμβολή στην εκδήλωση θα έχουν φοιτητές από όλα τα Τμήματα του Πανεπιστημίου, οι οποίοι θα μοιραστούν με τους μαθητές τη δική τους εμπειρία από τις σπουδές τους. Θα παρουσιάσουν τις

ακαδημαϊκές και εξωακαδημαϊκές δράσεις στις οποίες συμμετέχουν, τις εμπειρίες τους από το πρόγραμμα Erasmus, ενώ θα απαντήσουν σε ερωτήματα που οι ίδιοι είχαν ως μαθητές της Γ' Λυκείου και θα ήθελαν να γνωρίζουν πριν από τη συμπλήρωση του μηχανογραφικού δελτίου. Σημειώνεται ότι η εκδήλωση αυτή, η οποία συμπληρώνει φέτος 20 χρόνια, αποτελεί θεσμό για το ΟΠΑ και σημείο αναφοράς των αξιών που πρεσβεύει ως κο-

ρυφαίο και πρωτοπόρο Πανεπιστημιακό Ίδρυμα της χώρας στις επιστήμες που θεραπεύει. Η εκδήλωση θα διαρκέσει από 09.00 έως 14.00 και θα μεταδοθεί ζωντανά μέσω του καναλιού YouTube του Πανεπιστημίου, όπου και θα παραμείνει διαθέσιμη μετά το πέρας της. Όσοι ενδιαφέρονται να την παρακολουθήσουν μπορούν να επικοινωνήσουν στο pr-office@aueb.gr, προκειμένου να τους αποσταλεί φόρμα συμμετοχής.

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Πλατινένιος Χορηγός

accenture**KPMG****ΔΕΗ****Piraeus**

Χρυσός Χορηγός

AVIS**COSMOTE****EUROBANK**
Asset Management
ΑΕΔΑΚ**EY** Shape the future
with confidence**Grant Thornton****KAYKAS****ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ**
move • evolve • transform

Αργυρός Χορηγός

AEGEAN**ALPHA BANK****Coca-Cola****COSMOS****Deloitte**
Together makes progress**GENESIS**
pharma**Nestlé****Netcompany****UNI-PHARMA**
Pharmaceutical Laboratories S.A.**Βασιλόπουλος**
...και του πουλιού το γάλα!**ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ**
ΕΝΩΣΗ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ**Next****ΕΝΔΙΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΝ**
ΕΤΑΙΡΙΟΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ